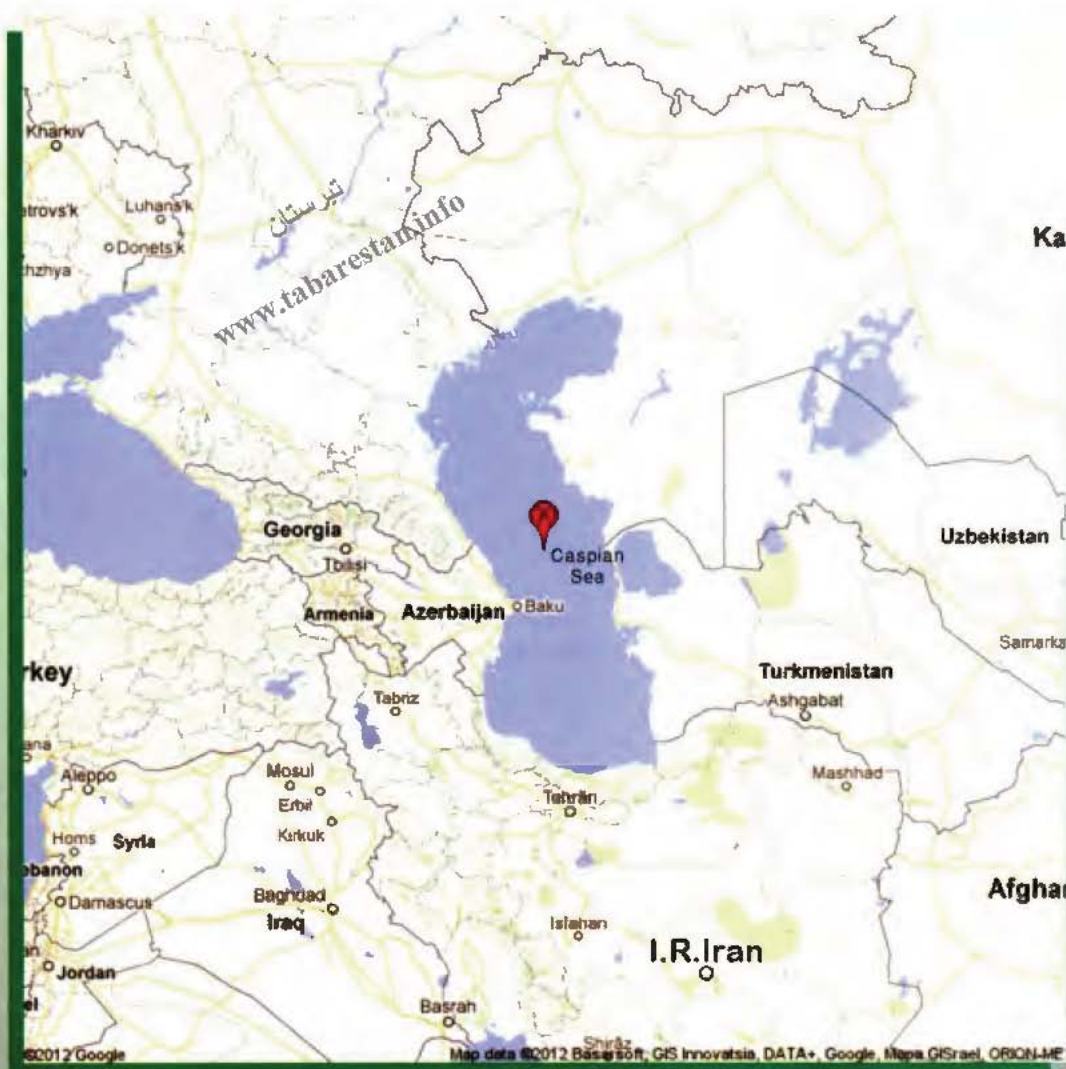

دکترین نظامی کشور های ساحلی دریای خزر

مؤلف : اکبر خانی

دکترین نظامی کشورهای ساحلی دریای خزر

www.tabarestan.info

گردآوری: اکبر فانی

ارتش جمهوری اسلامی ایران
مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی
تهران - پاییز ۱۳۹۱

سرشناسه:	خان، اکبر، ۱۳۵۹-
هنوان و نام پدیدآور:	دکترین نظامی کشورهای ساحلی دریای خزر / گردآوری اکبر خان.
مشخصات نشر:	تهران: مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری:	۱۲۵ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۶۸۶۹-۰۱-۸
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
یادداشت:	کتابنامه: ص. ۱۱۷.
موضوع:	سیاست نظامی - دریای خزر، منطقه
شناسه افزوده:	مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی
رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۱ خ ۲ الف / UA 853
رده‌بندی دیویی:	۳۵۵/۰۳۳۰۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی:	۳۰۵۵۰۰۴

www.tabarestan.info

نام کتاب: دکترین نظامی کشورهای ساحلی دریای خزر
 گردآوری: اکبر خان
 ناظر ویراستار: سیدابراهیم آخوندی
 ویراستار فنی: سید مرداس جابری
 ویراستار: ماندانا حمزه‌ای
 امور چاپ و صحافی: سعید شریفی
 ناظر چاپ: پوریا حسن زاده
 طراح جلد: شهریار مرادی
 صفحه‌آرایی: حمیدرضا مهدیان
 ناشر: انتشارات مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی
 نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۱
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۵۵۰۰۰ ریال

نشانی: تهران- صندوق پستی ۶۳۴-۱۶۷۶۵ لویزان - بلوار ارتش - جنب ستاد نیروی زمینی ارتش - روبروی سازمان جنگل‌ها و مراتع - مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی. تالش مرکز عرضه محصولات فرهنگی ۲۲۳۵۰۶۰۷۱
 حق چاپ برای مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی محفوظ می‌باشد.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

سخن ناشر الف

مقدمه مترجم ب

فصل ۱: دکترین نظامی ترکمنستان

مقدمه ۱

بخش ۱: کلیات ۳

بخش ۲: چگونگی شرایط نظامی سیاسی ۴

بخش ۳: تهدیدات اساسی امنیت نظامی ۵

بخش ۴: تأمین امنیت نظامی ۷

بخش ۵: نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان ۱۲

بخش ۶: فرماندهی نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان ۱۵

بخش ۷: اصول بکارگیری نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان ۱۷

بخش ۸: تأمین مالی امنیت نظامی ۲۱

بخش ۹: همکاری های بین الملل نظامی و نظامی - فنی ۲۲

فصل ۲: دکترین نظامی قزاقستان

مقدمه ۲۳

بخش ۱: کلیات ۲۵

بخش ۲: اصول سیاسی - نظامی امنیت جمهوری قزاقستان ۲۷

بخش ۳: اصول نظامی استراتژیک امنیت جمهوری قزاقستان ۳۸

بخش ۴: اصول نظامی - اقتصادی و نظامی - فنی امنیت جمهوری قزاقستان ۴۶

بخش ۵: همکاری های نظامی بین المللی جمهوری قزاقستان ۵۰

بخش ۶: نتیجه گیری ۵۴

فصل ۳: دکترین نظامی جمهوری آذربایجان

مقدمه ۵۵

۵۶.....	بخش ۱: کلیات
۵۸.....	بخش ۲: حریم (فضای) امنیتی جمهوری آذربایجان
۶۲.....	بخش ۳: تهدیدات امنیت نظامی جمهوری آذربایجان
۶۴.....	بخش ۴: خط مشی سیاستگذاری دفاعی جمهوری آذربایجان
۷۱.....	بخش ۵: مبانی نظامی استراتژیکی امنیت نظامی جمهوری آذربایجان
۷۴.....	بخش ۶: وظایف و تکالیف نیروهای مسلح و دیگر واحدهای نظامی
۷۹.....	بخش ۷: چشم‌انداز توسعه پیشرفت نظامی (ارتش)
۸۴.....	بخش ۸: مفاهیم نهایی

فصل ۴: دکترین نظامی روسیه

۸۵.....	مقدمه
۹۲.....	بخش ۱: کلیات
۹۵.....	بخش ۲: خطرات نظامی و تهدیدات نظامی فراروی فدراسیون روسیه
۹۹.....	بخش ۳: سیاست نظامی فدراسیون روسیه
۱۰۹.....	بخش ۴: تأمین نظامی و اقتصادی دفاع

۱۱۷.....	منابع
----------	-------

سخن ناشر

یکی از معتبرترین راه‌های انتقال تجربیات انسان‌ها به یکدیگر، کتاب‌ها و یا محصولات چاپ شده‌ای که توسط افراد و یا سازمان‌ها به تناسب مسئولیت، وظایف و یا علایق خاص شخصی نوشته شده و جهت استفاده و مطالعه در اختیار علاقمندان قرار می‌گیرد. در سازمان‌ها و مجموعه‌هایی مانند نیروهای نظامی که با تعدد و تنوع مشاغل و مسئولیت‌ها مواجه هستند وجود مدارکی که روش اجرای امور و مسئولیت‌ها را به کارکنان آموزش داده و همواره یادآور و در دسترس باشد و از طرفی هماهنگی هماختاری را ایجاد و حفظ نماید از ضروریات بهبود روند امور جاری محسوب می‌گردد که آیین‌نامه‌ها و سایر مدارک مشابه چنین نقش مهمی را ایفا می‌نمایند.

یکی از روش‌هایی که موجب رشد و تعالی یک سازمان می‌شود استفاده از تجربیات و دانسته‌های دیگران است که ادغام آن با تفکرات موجود هم باعث تکمیل آن می‌شود و هم می‌تواند ایده‌ها و الگوهای جدیدی را برای طراحان سازمان خلق کند که آن هم در نهایت باعث بهره‌وری بیشتر خواهد شد.

مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی در راستای تحقق مراتب بالا که در جهت رسالت آموزشی و پژوهشی خود به کلیه منابع موجود از جمله منابع خارجی رجوع کرده و ضمناً بهره‌برداری‌های لازم در مجموعه خود امکان جدیدی را برای محققین، اساتید و دانشجویان ارتش جمهوری اسلامی ایران و سایر سازمان‌ها و نهادها فراهم آورد که ترجمه آیین‌نامه حاضر بخشی از این هدف را تشکیل می‌دهد. یادآوری این نکته که این منابع بیان‌کننده نظرات سازمان تهیه‌کننده بوده و ترجمه و انتشار آن دلیل بر تایید محتوای آن نمی‌باشد.

امید است در مرحله‌ی تکمیلی موفق به بومی‌سازی آن شویم که نظرات و دیدگاه‌های صاحب نظران تأثیر به‌سزایی در این روند به جای خواهد گذاشت.

مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی

تبرستان
www.tabarestan.info

دکترین نظامی چگونگی شرکت نیروهای نظامی در لشکرکشی‌ها، عملیات‌های عمده، نبردها و درگیری‌ها را به طور مختصر بیان می‌کند.

دکترین نظامی مانند پدیده‌ها معنوی است که تشکیل دهنده‌ی هسته ایدئولوژی نظامی و همچنین ساختار معنوی آن است. ایدئولوژی نظامی شامل دیدگاه‌ها بنیادین دولت نسبت به جنگ‌ها و صلح‌ها، ارتش‌ها و امنیت نظامی است. به همین جهت به نوبه خود از نظر محتوی بسیار وسیع تر از دکترین نظامی بوده و نسبت به آن از جایگاه دستورالعمل و جهان‌بینی برخوردار است. دکترین نظامی بازتاب متمرکز ایدئولوژی نظامی، ایده‌ها، قواعد، فرضیات و اصول آن است که برای دوره مشخصی و بر پایه شرایط فعلی تا چشم اندازی معین جهت‌گیری شده است. دکترین نظامی مقدمه، نتیجه‌گیری، اصول و دستورالعمل‌ها خود را از ایدئولوژی نظامی می‌گیرد. تهیه دکترین نظامی به اینجا ختم نمی‌شود و بلکه بر مسئولیت‌ترین و خلاقانه‌ترین فرآیند تنها آغاز می‌گردد. به ایده‌ها و دانسته‌های تئوری باید مسیری عملی داد و تقسیم وظایف و چگونگی وظایف را مشخص نمود در جریان تجزیه و تحلیل شرایط نظامی - سیاسی و نظامی - راهبردی می‌توان به نتیجه‌گیری‌ها، ارزیابی‌های مختلفی رسید و گزینه‌های مختلفی در تعیین اولویت در تهدیدهای داخلی و خارجی، در آمادگی نظامی کشور، ساخت نیروهای مسلح، روش‌های پیشبرد جنگ و تعیین متحدان رسید. از میان همه این گزینه‌ها لازم است یگانه گزینه صحیح برگزیده شود که این دیگر هنر سیاسی نظامی است دانش‌ها تئوریک هنگامی که به شرایط مشخص، تکالیف عملی، امکانات دولت، محدودیت زمانی وابسته می‌شوند تبدیل به علم و دیدگاه جدیدی می‌گردند و این نوآوری دکترین نظامی است.

در واقع دکترین نظامی راهنمای اعمال نظامی است و شامل قواعد سریع و تغییرناپذیر نمی‌شود. دکترین، یک چارچوب مرجع عمومی برای کل نیروی نظامی است که به استاندارد شدن عملیات‌ها و تسهیل آمادگی نیروها کمک می‌کند.

دکترین، تئوری، تاریخ، تجربه و تمرین را به هم پیوند می‌دهد. هدف آن گسترش ابتکار و تفکر خلاقانه است. دکترین برای نظام در حکم بدن‌ها مقتدر از عباراتی است که روش هدایت نیروها نظامی را مشخص می‌سازد و ادبیات خاصی برای طراحان و رهبران نظامی به دست می‌دهد.

تعریف دکترین

تعریفی که ناتو از اصطلاح دکترین ارائه می‌دهد و توسط چندین کشور عضو نیز اقتباس شده بدین گونه بیان می‌گردد: «اصول اساسی که نیروهای نظامی با استفاده از آنها اعمال خود را در جهت اهداف خود هدایت می‌کنند را دکترین نظامی گویند. این دکترین نافذ است اما در عمل نیاز به تفسیر دارد.

ارتش کانادا دکترین را به این شکل تعریف می‌کند:

دکترین نظامی اصطلاحی رسمی برای اشاره به مجموع‌ها از نظرات و دانش نظامی است که ارتش در زمان مناسب آن را می‌پذیرد. در این دکترین ماهیت نبرد، شیوه آماده‌سازی ارتش برای نبرد و شیوه درگیری در نبرد به منظور دستیابی به پیروزی مشخص می‌شود. این دکترین بیش از آن که دستوری باشد، توصیفی است و در زمان اجرا نیاز به تفسیر دارد. دکترین نظامی نه مرام خاصی را بنا می‌نهد و نه چک‌لیستی برای دستورالعمل‌های نظامی ارائه می‌دهد بلکه به جای آن می‌کوشد راهنمای نافذ و معتبری در مورد شیوه تفکر ارتش درباره جنگ و نه در مورد شیوه درگیری باشد. از این رو صاحب‌نظران می‌کوشند که دکترین نظامی را به منظور هدایت فعالیت‌های نظامی تا جای ممکن صریح و روشن طراحی کنند و در عین حال آن را فراگیر سازند تا در شرایط گوناگون پاسخگو باشد.

در بررسی ستادی که در دانشگاه هوایی نیروی هوایی ایالات متحده در سال ۱۹۴۸ انجام شده، دکترین نظامی به این شکل تعریف گردیده است: «آن دسته از مفاهیم، اصول، سیاست‌ها، تاکتیک‌ها، تکنیک‌ها، تمرین‌ها و فرآیندهایی که لازمه پیشرفت امور

سازماندهی، تمرین، مجهزسازی و به کارگیری یگان‌های تاکتیکی و خدماتی است را دکرین نظامی گویند.

در واژه‌نامه اصطلاحات ساده نظامی حکومت شوروی، در برابر مدخل دکرین نظامی این تعریف آورده شده است: «سیستم نظریات علمی مورد قبول رسمی یک کشور در مورد ماهیت جنگ‌های مدرن و کاربرد نیروها نظامی در آن‌ها. دکرین نظامی دو جنبه دارد: جنبه سیاسی-اجتماعی و جنبه فنی-نظامی. جنبه سیاسی-اجتماعی «شامل تمام پرسش‌هایی که در مورد روش‌شناسی، اقتصاد، پایه‌ها اجتماعی و اهداف سیاسی جنگ مطرح می‌شوند» است و جنبه فنی-نظامی باید با اهداف سیاسی سازگار باشد. این جنبه شامل «خلق ساختار نظامی، تجهیز فنی نیروها مسلح، تمرین‌ها آن‌ها و مشخصات شیوه‌ها و ابزارهای هدایت عملیات‌ها و جنگ به طور کلی» است.

وزارت جنگ ایالات متحده در فاصله بین جنگ‌های ناپلئونی و جنگ جهانی اول، دکرین نظامی را تحت عنوان آیین‌نامه‌ها خدمات رزمی تعریف می‌کرد. همچنین بسیاری از افسران کتاب‌های راهنمای نظامی می‌نوشتند که توسط ناشران خصوصی همچون هاردیز تاکتیکس چاپ می‌شدند و مورد استفاده نیروهای دولتی و نیروهای جنوب قرار می‌گرفت. تیمسار جرج بی مک‌کیلان در سال ۱۸۶۲ یک کتابچه راهنما، آیین‌نامه و دستورالعمل برای خدمات رزمی سواره‌نظام نوشت. ستاد کل فرماندهی مسئول تنظیم آیین‌نامه‌های خدمات رزمی شد. این آیین‌نامه‌ها در سال ۱۹۰۸ چاپ شدند. سپس در سال ۱۹۱۳ و ۱۹۱۴ بنابر تجربیات قدرت‌های اروپایی در ماه‌ها اولیه جنگ مورد بازبینی قرار گرفتند.

دکرین نظامی ارتش آمریکا تا سال ۱۹۴۱ تحت عنوان آیین‌نامه‌ها - عملیات‌های خدمات رزمی چاپ می‌شد. سپس این عنوان جای خود را به دستورالعمل خدمات رزمی ۱۰۰-۵ ایالات متحده داد.

ارتباط بین دکرین و راهبرد

دکرین، راهبرد نیست. وزارت دفاع ایالات متحده آمریکا راهبرد را به طور رسمی به این شکل تعریف می‌کند: «راهبرد، نظریه یا مجموعه‌ها از نظریات سنجیده در مورد کاربرد ابزارها قدرت ملی است که به شکلی هماهنگ و همگرا برای تحقق اهداف ملی و چندملیتی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

راهبرد نظامی، منطقی بنیادی برای عملیات‌های نظامی ارائه می‌دهد. سپهبد ویسکونت آلنبروک فرمانده ستاد کل ارتش سلطنتی و رئیس کمیته مشترک ستاد ارتش انگلیسی-آمریکایی در بیشینه زمان جنگ جهانی دوم، هنر راهبرد نظامی را به این شکل توصیف کرده است: «استتاج رشت‌ها از اهداف نظامی از اهداف سیاسی؛ ارزیابی اهداف مذکور بنابر نیازهای نظامی که ایجاب می‌کنند و همچنین ارزیابی پیش‌شرط‌های که دستیابی به هر کدام از آن اهداف مستلزم آن‌ها است؛ برآورد منابع بالقوه و بالفعل در مقابل نیازها؛ و در نهایت، طراحی الگوی منسجمی از اولویت‌ها و راهکارهای منطقی طبق این فرآیند. حال آن که دکتربین می‌کوشد تا چارچوبی مفهومی برای یک نیروی نظامی ارائه دهد:

- نیرو چگونه خود را تعریف می‌کند؟
- مأموریت آن چیست؟
- مأموریت چگونه باید اجرا شود؟
- در طول تاریخ مأموریت چگونه اجرا شده است؟
- پرسش‌ها دیگر

دکتربین نیز به همین نحو نه جزو عملیات به شمار می‌رود و نه جزو تاکتیک است بلکه در واقع چارچوبی مفهومی است که تمام سه سطح جنگ یعنی راهبرد، عملیات، تاکتیک را هماهنگ می‌کند.

دکتربین، آرا و نظرات افسران نظامی حرف‌ها و تا حدی کمتر ولی با اهمیت زیاد نظرات رهبران غیرنظامی را منعکس می‌کند و مشخص می‌سازد که از نظر ایشان کدام اهداف را می‌توان و یا باید از طریق نظامی به دست آورد و کدام یک را از روش‌ها غیرنظامی.

از جمله عواملی که باید در دکتربین‌ها نظامی مدنظر قرار گیرند عبارتند از:

- فناوری نظامی
- جغرافیای ملی
- قابلیت‌های دشمنان
- قابلیت‌های سازمان‌های خودی

۱ دکترین نظامی ترکمنستان

مقدمه

ترکمنستان براساس سیاست بی طرفی خود به دنبال دکترینی کاملاً دفاعی است، اساس این دکترین بر تأمین صلح و ثبات در کشور است. "قربان قلی بلووی محمداف" رئیس جمهوری ترکمنستان در پیامی به فرماندهان، سربازان و دانشجویان دانشکده‌های نظامی این کشور بر جنبه دفاعی دکترین جدید نظامی ترکمنستان که شامل یک مقدمه، نه بخش و چهل و یک ماده است، تأکید کرد. "بردی محمداف" در پیام خود با اشاره به اینکه هدف دکترین جدید نظامی این کشور، تأمین امنیت، حفاظت از مرزها، تمامیت ارضی و حفاظت از کارهای سازنده جاری در کشور است، تصریح کرد: "در دکترین جدید نظامی پابندی به اصول صلح جویی مورد تأکید است. با این وجود ارتش ملی ترکمنستان باید به ادوات و سلاح‌های پیشرفته تجهیز و کارشناسان نظامی را نیز با آخرین فنون رزمی و نظامی تربیت کرد". رهبری ترکمنستان بر این باور است وجود ارتش مجهز به آخرین دستاوردهای نظامی، ضامن زندگی مطلوب مردم این کشور می‌باشد. وی تأکید می‌کند که دولت عشق‌آباد تجهیزات و توسعه ارتش ملی کشور را در اولویت اساسی قرار داده است. بردی محمداف معتقد است، همه اهداف راهبردی دکترین جدید نظامی این کشور مبتنی بر جنبه دفاعی است و نیروهای امنیتی نظامی و قضایی باید براساس این دکترین فعالیت‌های توسعه و گسترش بخشند. وی بر این باور است که دکترین جدید نظامی این کشور در راستای اجرای اصلاحات سیاسی اقتصادی اجتماعی و فرهنگی است. در دکترین جدید نظامی ترکمنستان تأکید شده است: عشق‌آباد اجازه فعالیت به هیچ پایگاه نظامی خارجی را در خاک این کشور نمی‌دهد و عضو هیچ بلوک نظامی بین‌المللی نیز نخواهد شد. بر اساس این دکترین ترکمنستان هیچ گونه مواد و سلاح هسته‌ای و کشتار جمعی را

خریداری عرضه یا ترانزیت نکرده و نخواهد کرد. اصلاحات گسترده نظامی در ترکمنستان که با خرید های کلان تسلیحاتی همراه بوده است در چارچوب تجهیز و نوسازی ناوگان فنی و نظامی ترکمنستان و نیز آنچه بردی محمد اف تحکیم صلح و ثبات در منطقه نامیده صورت گرفته است.

تاکید رئیس جمهوری ترکمنستان بر حفظ بی طرفی این کشور در عرصه بین الملل و گنجاندن این مسئله در متن دکترین جدید نظامی این جمهوری و به ویژه نیوستن ترکمنستان به پیمان های نظامی و مخالفت با تاسیس پایگاه های نظامی کشورهای خارجی در قلمرو این کشور پس از اجلاس قبلی سران کشورهای سازمان همکاری های شانگهای در روسیه قابل تامل است. طی سال های گذشته تعدادی از مطبوعات وابسته به مخالفین سیاسی رهبری ترکمنستان موافقت ترکمنستان با حضور نیروهای به اصطلاح صلح بان پیمان ناتو و واگذاری پایگاه ها و تاسیسات نظامی این کشور به نظامیان خارجی مطالبی منتشر کرده اند که وزارت امور خارجه ترکمنستان بلافاصله پس از اعلام اصول دکترین جدید نظامی ترکمنستان با انتشار بیانیه ای سیاسی مطالب منتشر شده در مطبوعات منطقه را تکذیب کرد. با این وجود در شرایط تشدید رقابت قدرت های خارجی برای تغییر مسیرهای انتقال گاز این کشور دولت عشق آباد با اعلام اصول دکترین جدید نظامی خویش قصد دارد با تاکید بر بی طرفی در سیاست خارجی تا حد ممکن خود را از وابستگی به عوامل خارجی دور نگه دارد و در عین حال آمادگی خود را برای تاثیر گذاری بر تحولات جاری در سه منطقه داخلی منطقه ای و بین الملل حفظ کند. در ذیل برگردان متن کامل دکترین نظامی ترکمنستان که یک کپی از اصل آن می باشد آورده شده است.

بخش اول: کلیات

دکترین نظامی ترکمنستان مستقل و همواره بی طرف (در ادامه دکترین نظامی) در حکم ساختاری است که رسماً در دولت به تصویب رسیده و شامل اصول، اهداف و مأموریت‌های است که تعیین‌کننده مبانی سیاست‌های نظامی-سیاسی، نظامی-اقتصادی و نظامی-راهبردی و تأمین‌کننده امنیت نظامی و تمامیت ارضی ترکمنستان است که خط مشی سیاست خارجی صلح‌جویانه ترکمنستان می‌باشد.

در دکترین نظامی مفاد نظریه امنیت ملی ترکمنستان و بیانیه خط‌مشی سیاست خارجی ترکمنستان در قرن ۲۱ که برپایه همواره بی طرفی، اصول صلح‌جویی، حسن همجواری و دموکراسی استوار گردیده است، تکامل یافته است.

مفاد دکترین نظامی در برگرنده شرایط سیاسی-نظامی و پیش‌بینی روند آن، نیازهای اساسی تأمین امنیت نظامی ترکمنستان و همچنین تجزیه و تحلیل محتوا و ماهیت جنگ‌های کنونی و مناقشات مسلحانه، تجارب داخلی و خارجی ساختارهای نظامی و هنر نظامی، می‌باشد.

دکترین نظامی ترکمنستان ماهیتی دفاعی دارد که موجب تلفیق ذاتی در شرایط آن، پایبندی قاطع و پیوسته به امنیت همه جانبه و صلح و جدیت در دفاع از منافع ملی و تضمین امنیت نظامی ترکمنستان، می‌گردد.

پایه حقوقی دکترین نظامی شامل قانون اساسی ترکمنستان، قوانین اساسی ترکمنستان در خصوص بی طرفی همیشگی ترکمنستان، قوانین دیگر و سایر اقدامات حقوقی ترکمنستان و همچنین قراردادهای بین‌المللی ترکمنستان در زمینه‌های تأمین امنیت نظامی، می‌شود.

مفاد دکترین نظامی با در نظر گرفتن شرایط نظامی-سیاسی، شرایط سازندگی توسعه و بکارگیری نیروهای مسلح و دیگر نیروهای نظامی ترکمنستان تکمیل گردیده است و همچنین خطوط قانون‌گذاری در کشور را تعیین می‌نماید.

اجرائی نمودن دکترین نظامی با اجرای مجموعه اقداماتی که توسط دولت در جهت تأمین امنیت نظامی ترکمنستان به تصویب رسیده است، قابل دستیابی است.

بخش دوم : چگونگی شرایط نظامی سیاسی

ماده ۱

وضعیت و دورنمای توسعه شرایط نظامی - سیاسی کنونی توسط فاکتورهای اساسی ذیل تعیین می گردد.

گرایشات و تمایلات مرتبط با به جریان انداختن جنگ های محلی و یا جنگ های گسترده

شکل گیری و تحکیم جنبش های تجزیه طلبانه و یا دیگر اقدامات مرتبط با افراط گرایی مذهبی و نژادی.

گسترش سلاح های کشتار جمعی و روش های ترانزیت آن

تشدید وخامت تقابل اطلاعاتی.

ماده ۲

بی ثبات کننده های که در شرایط نظامی - سیاسی مؤثرند.

تلاش در راستای تضعیف موجودیت ساز و کارهای تأمین امنیت بین المللی، مغایر با مبانی اصولی که در آئین نامه سازمان ملل متحد مورد تأکید واقع گردیده است.

بکارگیری روابط بین المللی و رسانه های ارتباط جمعی و دیگر فناوری ها در راستای اهداف تجاوز کارانه.

فعالیت جریانات افراطی مذهبی و جنبش های ملی گرایانه، تجزیه طلبی و تروریستی، سازمان ها و ساختارها.

گسترش وسیع جرایم سازمان یافته، مبادلات غیرقانونی، تسلاخ و مواد مخدر و ماهیت فراملیتی این فعالیت ها.

بخش سوم : تهدیدات اساسی امنیت نظامی

ماده ۳

ترکمنستان کشوری همواره بی طرف بشمار می آید و بدنبال سیاست خارجی صلح جویانه در راستای جلوگیری از مناقشات نظامی است.
در همین حال، ترکمنستان همچون هر حاکمیت دیگری دفاع در برابر تهدیدات بالقوه داخلی و خارجی را حق خود می داند.

ماده ۴

تهدیدات اساسی خارجی :
تجاوز به تمامیت ارضی ترکمنستان.
تلاش در راستای دخالت در امور داخلی ترکمنستان.
ایجاد کانون جنگ های محلی و در گیری های مسلحانه در نزدیکی مرزهای ترکمنستان.

امکان بکارگیری سلاح های کشتار جمعی
گسترش سلاح های کشتار جمعی، تجهیزات حمل آن و فناوری های نوین تولید سلاح.

امکان برهم زدن ثبات در نتیجه نقض موافقت نامه های بین المللی در زمینه محدودیت یا کاهش تسلیحات، افزایش کمی و کیفی تسلیحات کشورهای دیگر.
تروریسم بین المللی، تجزیه طلبی و افراط گرایی مذهبی.
ایجاد یا افزایش گروه بندی های نظامی در نزدیکی مرزهای ترکمنستان در راستای نقض توازن قوا.

حمله به واحدها و تأسیسات در مرزهای ترکمنستان، به راه انداختن درگیری های مرزی و تحریکات نظامی.

تاسیس، تجهیز و آموزش گروه های مسلح در خاک کشورهای دیگر جهت انتقال و ضربه زدن به خاک ترکمنستان.

ماده ۵

تهدیدات اساسی داخلی :
طرح ریزی عملیات در راستای تغییر اجباری قانون اساسی و نقض تمامیت ارضی

ترکمنستان.

فعالیت افراد دارای روحیه افراطی و تجزیه طلبی در جهت بی ثباتی شرایط سیاسی داخلی در ترکمنستان.

تلاش در راستای ایجاد تشکیلات مسلحانه غیرقانونی.

امکان حمله به تأسیسات نظامی، زرادخانه ها، انبارهای مهمات، نظامیان، فناوری های تخصصی، دارائی ها، تأسیسات دولتی حساس و رسانه های ارتباط جمعی. گسترش و پخش سلاح، مهمات، مواد منفجره و دیگر وسایلی که با هدف ایجاد خرابکاری، اقدامات تروریستی و سایر اقدامات غیرقانونی در خاک ترکمنستان پخش شده و مورد استفاده قرار می گیرد.

تشکیل گروه های تبهکار که اقدام به قاچاق کالا، پخش غیرقانونی مواد مخدر و یا هرگونه فعالیت غیرقانونی که تهدید کننده امنیت نظامی ترکمنستان باشد مبادرت می ورزند.

بخش چهارم : تأمین امنیت نظامی

ماده ۶

تأمین امنیت نظامی ترکمنستان مهمترین جهت گیری فعالیت دولت است. هدف اصلی تأمین امنیت نظامی، پیشگیری، محدود کردن و خنثی نمودن تهدیدات نظامی ترکمنستان است.

ترکمنستان تأمین امنیت نظامی خود را از زاویه بنیان دادن دولتی عرفی حقوقی، دموکراتیک با تحقق اصلاحات اجتماعی - اقتصادی و با تاکید بر اصول تساوی حقوق و مشارکت سودمند برای تمامی طرف ها، همکاری و حسن همجواری در روابط بین المللی، می نگرد.

ماده ۷

فاکتور بنیادی ثبات وضعیت بین المللی ترکمنستان، تأمین امنیت نظامی و ملی آن، جلوگیری از تجاوز به آن، رهبری ترکمنستان تحت نظارت رئیس جمهور کشور با سیاست همواره بی طرفانه است.

وضعیت همواره بی طرفانه ترکمنستان که مورد تأیید و حمایت جامعه جهانی است و بر مبنای آن مجمع عمومی سازمان ملل متحد قطعنامه ای را در مورخه ۱۲ دسامبر سال ۱۹۹۵ درباره بی طرفی دایمی ترکمنستان، به تصویب رسانده است.

ماده ۸

بر اساس قانون اساسی ترکمنستان و دیگر قوانین اساسی ترکمنستان در خصوص بی طرفی دایمی ترکمنستان اولویت موازین و حقوق شناخته شده بین المللی، سازمان ملل متحد و تصمیمات آن، حفظ بی طرفی در سیاست خارجی خود، احترام به حاکمیت ها و تمامیت ارضی دولت ها و غیر قابل نقض بودن مرزها، عدم دخالت در امور داخلی سایر کشورها، همکاری در راستای توسعه صلح، داشتن روابط دوستانه و سودمند با سایر کشورهای منطقه و همه دولت های جهان، خودداری از کاربرد زور و عدم مشارکت در بلوک ها و اتحادیه های نظامی را به رسمیت می شناسد.

ماده ۹

بر این اساس ترکمنستان :

به هیچ کشوری به چشم دشمن خود نمی نگرد.

به همه کشورهای که قصد تعرض به منافع ملی و امنیت آن را ندارند عنوان کشور دوست و همکار می‌نگرد و براساس آئین‌نامه سازمان ملل متحد عمل می‌نماید. در اتحادیه و بلوک‌ها نظامی شرکت نمی‌نماید و در اتحادیه‌های بین دولی که دارای تعهداتی سخت و یا دارای مسئولیت‌های مشترک احتمالی می‌باشند، مشارکت نمی‌جوید. متعهد می‌گردد که آغازگر جنگی نباشد و در هیچ جنگی شرکت ننماید (بجز آنکه قصد دفاع از خود را داشته باشد) و از انجام هرگونه اقدام سیاسی و هر اقدام دیگری که منجر به جنگ و یا مناقشه نظامی گردد پرهیز نماید. در خاک خود اجازه استقرار پایگاه‌های خارجی متعلق به کشورهای بیگانه را نمی‌دهد.

متعهد می‌گردد که از تولید، گسترش و ترانزیت سلاح‌های اتمی، شیمیایی، بیولوژیکی و دیگر انواع سلاح‌های کشتار جمعی از طریق خاک خود جلوگیری نماید. ارجحیت دادن به روش‌های سیاسی، دیپلماتیک و دیگر روش‌های پیشگیرانه، محدود نمودن و خنثی کردن تهدیدات نظامی در سطح منطقه و جهان، اقدامات مشترک جامعه جهانی در رابطه با تهدیدات صلح، نقض صلح و اقدامات تجاوزکارانه.

اجازه ترانزیت و جابه‌جایی تسلیحات و نیروهای نظامی دیگر کشورها را از طریق خاک خود به کشور ثالث دیگری نمی‌دهد.

ماده ۱۰

امنیت نظامی ترکمنستان با استفاده از تمامی امکانات موجود، تجهیزات و منابع باید تأمین گردد.

ماده ۱۱

اصول اساسی تأمین امنیت نظامی.

مدیریت متمرکز نیروهای مسلح و دیگر نیروهای ترکمنستان.

آنالیز، برآورد و واکنش معادل در تهدیدات نظامی.

تخصیص تجهیزات ضروری و منابع جهت تأمین امنیت نظامی و استفاده درست و معقولانه از آنها.

انطباق سطح آمادگی، آموزش تخصصی و تأمین کیفی نیروهای مسلح و دیگر نیروهای ترکمنستان در راستای نیازمندیهای امنیت نظامی.

ماده ۱۲

محتوای اساسی تأمین امنیت نظامی

الف) در زمان صلح:

نهادینه کردن و اجرای سیاست واحد دولت در زمینه تأمین امنیت نظامی. حمایت از ثبات سیاست داخلی، دفاع از قانون اساسی، تمامیت و مصونیت ارضی ترکمنستان.

توسعه و تحکیم روابط دوستانه با همسایگان و سایر دولت‌ها

تکامل سیستم دفاعی ترکمنستان

تأمین همه جانبه و تکامل کیفی نیروهای مسلح و سایر نیروهای ترکمنستان، حمایت از آنها در آمادگی منطبق با عملیات پیشگیری، محدود سازی و خنثی نمودن تهدیدات داخلی و خارجی.

تهیه طرح‌های عملیاتی در خصوص تغییر وضعیت نیروهای مسلح ترکمنستان و سایر تشکلهای نظامی، ادارات دولتی و مؤسسات صنعتی به شرایط عملیاتی در زمان جنگ (من جمله نسبت به بسیج گسترده آنها).

افزایش آمادگی بسیج اقتصادی در راستای ایجاد شرایطی جهت تغییر محصولات مؤسسات صنعتی و تولید محصولات نظامی مورد نیاز.

ساماندهی آموزش مقامات ارگان‌های دولتی، ادارات، مؤسسات، سازمان‌ها، نهادها و جمعیت کشور نسبت به مسائل تأمین امنیت نظامی و اجرای پدافند سراسری و غیرعامل.

دفاع و حفاظت از مرزهای دولتی ترکمنستان و حاکمیت آن.

توسعه زیر ساخت‌های ضروری نظامی.

تأمین امنیت و دفاع از شهروندان ترکمنستان از تهدیدات نظامی.

شکل‌گیری نگرش‌های وطن‌پرستانه مردم نسبت به تأمین امنیت نظامی کشور، تربیت جوانان در راستای عشق بی حد و حصر نسبت به میهن خود.

ب) در زمان تهدید یا آغاز عملیات نظامی:

اعلان به موقع وضعیت جنگی، برقراری وضعیت جنگی و یا اضطراری در کشور، اجرای کامل یا جزئی گسترش نیروهای مسلح و سایر نیروهای نظامی ترکمنستان و آماده نمودن کامل نیروهای مسلح.

هماهنگی فعالیت مقامات دولتی و مدیریت ترکمنستان، مقامات اجرایی محلی و دولت‌های خود مختار محلی، انجمن‌های عمومی و شهروندان در راستای دفع اقدامات تجاوزکارانه.

سازماندهی و هماهنگی اجرای جنگ‌های مسلحانه، سیاسی، اطلاعاتی، اقتصادی و دیگر انواع جنگ‌ها.

اتخاذ و اجرای تصمیمات در خصوص آمادگی و اجرای عملیات نظامی.

تغییر وضعیت اقتصاد کشور و زیر شاخه‌های آن و همچنین مؤسسات و سازمان‌ها، حمل و نقل و ارتباطات به کار در شرایط نظامی.

سازماندهی و تحقق اقدامات پدافند ارضی و پدافند غیر عامل.

استفاده از امکانات سازمان ملل متحد و دیگر سازماندهی بین‌المللی و کمک

دولت‌ها مطابق با قراردادهای بین‌المللی جهت پیشگیری از اقدامات تجاوزکارانه.

ماده ۱۳

مقامات دولتی و ادارات ترکمنستان، مقامات اجرایی محلی و دولت‌های محلی براساس وظایف و اختیارات تعیین شده در قانون اساسی و سایر قوانین ترکمنستان، مسئولیت کامل تأمین امنیت نظامی، وضعیت قابلیت دفاعی دولت، آمادگی نظامی و بسیج عمومی و آمادگی رزمی نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان را برعهده دارند.

ماده ۱۴

رئیس جمهور ترکمنستان بعنوان فرمانده کل نیروهای مسلح ترکمنستان، شورای دولتی امنیت را بنیان می‌نهد و سازماندهی، کنترل و هماهنگی همه فعالیت‌ها در خصوص حل مسائل تأمین امنیت نظامی ترکمنستان را برعهده دارد.

ماده ۱۵

تشکیل اداره تأمین امنیت نظامی ترکمنستان در زمان تهدید و همچنین در زمان

دکترین نظامی ترکمنستان ۱۱

دفع تجاوز، تشکیل و فعالیت ارگان‌های دولتی و ارگان‌های اداره نظامی براساس قوانین ترکمنستان و اقدامات رئیس جمهور ترکمنستان صورت می پذیرد.

تبرستان
www.tabarestan.info

بخش پنجم: نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان:

ماده ۱۶

به منظور تأمین امنیت نظامی ترکمنستان نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان شامل: نیروهای مرزبانی ترکمنستان، نیروهای نظامی وزارت کشور، نیروهای نظامی وزارت امنیت ملی ترکمنستان حضور دارند.

ماده ۱۷

مهمترین وظیفه نیروهای مسلح ترکمنستان و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان تأمین منافع ملی و امنیت نظامی ترکمنستان است.

ماده ۱۸

مهمترین اصول مدیریت نیروهای مسلح و دیگر تشکلهای نظامی ترکمنستان موارد ذیل می باشد.

- رهبری متمرکز.
- رعایت اصول وحدت فرماندهی.
- اتخاذ تصمیمات متناسب با توسعه شرایط نظامی - سیاسی.
- تأمین آمادگی همگانی و آمادگی نظامی نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان.
- وحدت آموزش و پرورش در زمان آموزش نیروهای مسلح.
- تأمین امنیت اجتماعی و تضمینهای اجتماعی جهت رفاه نظامیان با هدف افزایش سطح زندگی آنها.
- عملی نمودن گسترش و توسعه نیروهای مسلح و دیگر تشکلهای نظامی ترکمنستان مطابق با قوانین ترکمنستان و هماهنگ سازی فعالیت های آنها.

ماده ۱۹

اولیتهای توسعه نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان: تکامل سیستم واحد مدیریت مؤثر نیروهای مسلح و سایر نیروهای نظامی ترکمنستان

نهادینه کردن و حمایت از آمادگی همیشگی یگانها و واحدهای نظامی تأمین کننده امنیت نظامی ترکمنستان.

نهادینه کردن و حمایت از آمادگی های ضروری از ساختارهای دولتی و نظامی که مسئول آماده سازی بسیج منابع و گسترش همگانی نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان می باشد.

آموزش پرسنل نظامی ارتش ملی و تکمیل نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی با پرسنل کادر.

ماده ۲۰

توسعه نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان باید در جهت :

- اطمینان از عملکرد کارآمد و قابل اطمینان سیستم مدیریت نظامی و دولتی،

- پشتیبانی از ساختارها، کمیت ها، تجهیز تسلیحاتی و فن آوری های نظامی نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان مطابق با وظایف تأمین امنیت نظامی،

- بهبود آموزش های نظامی، عملیاتی و همگانی فرماندهان نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان،

- بهبود سیستم مدیریت نظامی نیروها و پشتیبانی اطلاعاتی و صیانت از آنها،

- بهبود سیستم پشتیبانی فنی - نظامی و لجستیکی نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان،

- بهبود برنامه ریزی های نظامی،

آموزش پرسنل نظامی، توسعه بیشتر تحصیلات نظامی و توسعه علوم نظامی،

بهبود سازمان نیروهای مسلح و سایر نیروهای نظامی ترکمنستان از طریق تکمیل نمودن از همه گروه ها،

بهبود زیر ساخت ها در راستای بهره برداری مؤثر و تعمیر و نگهداری از تسلیحات و تجهیزات نظامی، افزایش تجهیزات فنی و به روز بودن متخصصین آموزش دیده

تحکیم قانون و نظم و انضباط در نیروهای مسلح

اجرای سیاست‌های عمومی در خصوص بهبود شرایط خدمت سربازی، آموزش روحیه میهن پرستی و عشق به میهن به جوانان فراخوانده شده به خدمت در نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی،

توسعه چارچوب‌های قانونی در راستای ساخت و ساز، توسعه و استفاده از نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان، بهبود سطح آگاهی و نگرش شهروندان ترکمن نسبت به نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان و اهمیت این نیروها برای کشور،

توسعه همکاری‌های نظامی و نظامی-فنی بین‌المللی.

ماده ۲۱:

اصلاحات همه جانبه در نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان در راستای تأمین امنیت نظامی کشور از مسائل اولویت‌دار حال حاضر می‌باشد.

بخش ششم: فرماندهی نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان

ماده ۲۲

رئیس جمهور ترکمنستان فرمانده کل نیروهای مسلح این کشور می باشد.

ماده ۲۳

فرماندهی مستقیم نیروهای مسلح برعهده وزیر دفاع ترکمنستان می باشد.

• ستاد کل نیروهای مسلح ترکمنستان به عنوان ارگان اصلی هدایت عملیاتی نیروهای مسلح ترکمنستان که وظیفه تهیه طرح های رزمی و آموزش همگانی نیروهای نظامی، طرح ریزی اجرای عملیات نظامی و عملیات رزمی، هماهنگی و سازماندهی مشترک نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان در خصوص اجرای ماموریت های دفاعی را برعهده دارد.

• فرماندهی مستقیم تشکلهای نظامی برعهده رؤسای وزارتخانه ها و اداراتی که این نیروها در تابعیت آنها قرار دارند می باشد و قوانین آن مطابق با قوانین ترکمنستان است.

ماده ۲۴

وزارت دفاع ترکمنستان با مشارکت ارگانهای اجرایی نسبت به تسلیح سیستم های جنگ افزار، تجهیزات نظامی و تخصصی و اموال، برنامه های دولت در خصوص تجهیز نیروهای مسلح و همچنین سازماندهی سفارشات دفاعی دولت اقدام می نماید.

• فرماندهان سطوح مختلف نیروهای مسلح در خصوص اجرایی نمودن طرح های مربوط به تکمیل پرسنل، آموزش عمومی و عملیاتی آنها، بهره برداری های رزمی، بکارگیری و تعمیر تسلیحات و تجهیزات نظامی، آموزش پرسنل نظامی در راستای هدایت نیروهای مسلح، فعالیت روزمره آنها، ساماندهی فعالیت ها در خصوص توسعه زیر ساخت های نظامی اقدام نمایند.

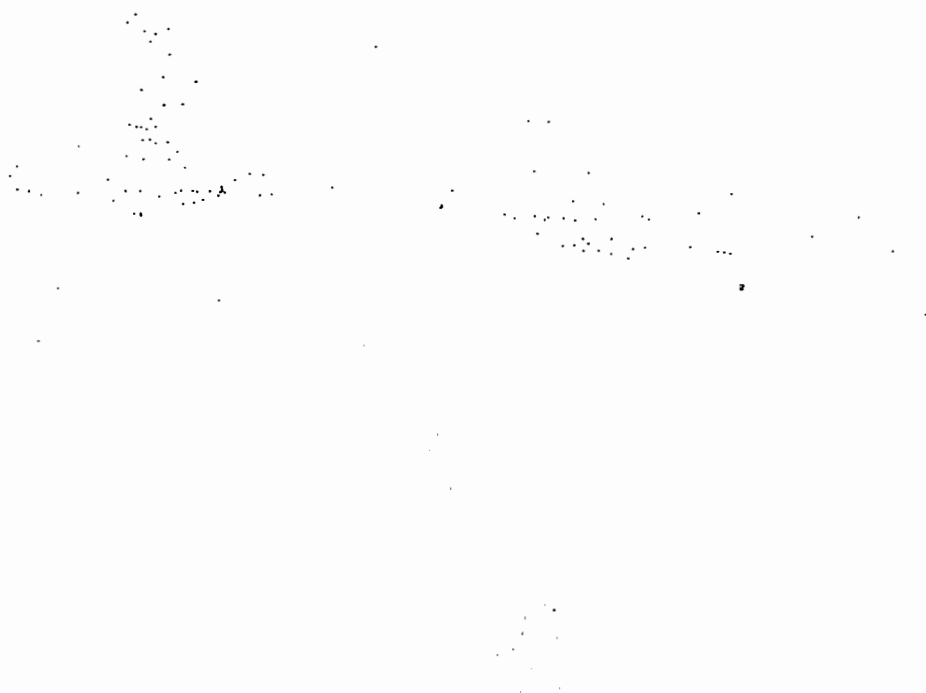
ماده ۲۵

به منظور تمرکز مدیریت تأمین امنیت نظامی ترکمنستان برنامه واحد بکارگیری نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان در دفاع از منافع، توسعه طرح

۱۶ دکترین نظامی کشورهای ساحلی دریای خزر

های ساخت و ساز نظامی که بصورت بلند مدت (تا ۱۵ سال) میان مدت (۵ سال) و کوتاه مدت (۱ تا ۱۰ سال) پیش بینی گردیده است.

تبرستان
www.tabarestan.info

بخش هفتم: اصول بکارگیری نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان

ماده ۲۶

نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان براساس قانون اساسی و دیگر قوانین موجود مورد استفاده قرار می گیرند.

ترکمنستان بکارگیری نیروهای مسلح و سایر نیروهای نظامی خود را در راستای جلوگیری از تجاوزات علیه خود، مبارزه با اقدامات غیر قانونی و ضد قانون اساسی، مبارزه با هرگونه اقدام نظامی، که منجر به تجاوز به مرزهای کشور و یا تهدید کننده حاکمیت، تمامیت ارضی و منافع ملی ترکمنستان گردد، حق قانونی خود می داند.

دخالت نیروهای مسلح ترکمنستان با بهره گیری از کلیه تجهیزات نظامی جهت نبرد مسلحانه بستگی به ابعاد تحریکات نظامی اجتماعی در ارتباط با ترکمنستان، میزان تهدید نسبت به حاکمیت و تمامیت ارضی آن و تلاش در راستای کشاندن عملیات نظامی به خاک آن دارد.

استفاده از نیروهای مسلح و سایر نیروهای نظامی ترکمنستان در راستای منافع گروهی خاص، احزاب وانجمن های عمومی ممنوع می باشد.

ماده ۲۷

به منظور جلوگیری از جنگ و مناقشات نظامی که تهدید کننده منافع ترکمنستان است مسئولیت های ذیل بر عهده نیروهای مسلح و سایر نیروهای نظامی ترکمنستان نهاده شده است.

— کشف همزمان اقداماتی که منجر به حمله مسلحانه یا تهدید علیه مقامات عالی رتبه دولت می گردد، با مشارکت نیروها و تجهیزات وزارت امنیت ملی، نیروهای مرزبانی وزارت کشور و وزارت امور خارجه.

— حفظ آمادگی مستمر نیروهای نظامی در زمان صلح که تأمین کننده و تضمین کننده دفع تجاوز از کشور می باشند.

- گسترش کامل نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی.
- حفاظت از مرزهای زمینی، هوایی و دریایی ترکمنستان.
- حفاظت از تاسیسات مهم، استراتژیک و اقتصادی کشور.
- پیشگیری و سرکوب اقدامات خرابکارانه و تروریستی.

- انجام این وظایف و سایر وظایف محوله بر نیروهای مسلح و سایر
تشکل‌های نظامی از طریق همکاری‌های تنگاتنگ میسر خواهد بود.

ماده ۲۸

در صورت تجاوز علیه ترکمنستان، نیروهای مسلح کشور مسئولیت دفع حملات
هوایی، زمینی و دریایی شکست دشمن، ایجاد شرایطی که منجر به توقف عملیات
نظامی در اولین زمان ممکن و برقراری صلح منطبق با شرایطی که تأمین کننده منافع
ترکمنستان را باشد، دارند.

ماده ۲۹

به منظور پیشگیری و سرکوب درگیری‌ها و مناقشات داخلی، اقدامات ضد قانون
اساسی و یا هرگونه اقدام غیر قانونی که از طریق روش‌های مسلحانه در خاک
ترکمنستان صورت می‌پذیرد و تهدید کننده تمامیت ارضی، منافع جامعه و شهروندان
ترکمنستان می‌باشد، مسئولیت‌های ذیل برعهده ارگان‌های امور داخلی و نیروهای
داخلی وزارت کشور ترکمنستان نهاده شده است:

محدود کردن و محاصره منطقه درگیری

سرکوب درگیری‌های مسلحانه

اجرای اقدامات خلع سلاح و انهدام تشکیلات مسلحانه غیر قانونی و خلع سلاح
مردم در منطقه درگیری و مناقشه

اجرای اقدامات عملیاتی بازرسی و بازپرسی به منظور رفع تهدید از امنیت داخلی
و همچنین حل دیگر مسائلی که در قانون پیش بینی گردیده است.

ارگان‌های امور داخلی و نیروهای وزارت کشور ترکمنستان جهت همکاری در
محدود کردن و محاصره مناطق درگیری، ختشی نمودن برخوردهای مسلحانه و
همچنین جهت دفاع از تاسیسات مهم و استراتژیک در صورت تصویب قانونی آن
می توانند از دیگر نیروهای مسلح ترکمنستان استفاده نمایند.

ماده ۳۰

نیروی مرزبانی ترکمنستان در کنار حفاظت از مرزها درخشکی، دریا، رودها و
دیگر مناطق با ارگان‌های اجرایی قانون در زمینه مبارزه با جرایم اجتماعی، تروریسم،
قاچاق سلاح و مواد مخدر همکاری می‌نمایند.

نیروهای مسلح ترکمنستان در مواقع لزوم و در جهت کمک به نیروهای مرزبانی در راستای حفاظت از مرزهای کشور و همچنین کمک به سایر نیروهای نظامی در حفاظت از تأسیسات دولتی و مبارزه با تروریسم و انواع قاچاق و دزدی دریایی وارد عمل می گردند.

ماده ۳۱

نیروها و تجهیزات نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان می توانند در زمان رخداد حوادث طبیعی و بلایای طبیعی به نهادهای دولتی، ادارات و مقامات محلی، اجرایی و همچنین مردم کمک نمایند.

ماده ۳۲

در راستای اجرای وظایف محوله نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی یگانها و واحدهای نظامی در خاک ترکمنستان با توجه به مسائل ذیل تشکیل می گردند.

میزان خطر بالقوه نظامی در جهات گوناگون تهدید

گسترش تأسیسات و مناطق حیاتی ترکمنستان

امکان گسترش عملیاتی و مانوری نیروهای نظامی در جهات گوناگون تهدید

امکان خروج همزمان نیروهای نظامی و تجهیزات فنی و لجستیکی از حمله

احتمالی هوایی

شرایطی جهت اسکان و تأمین مایحتاج زندگی نظامیان و حل مسائل اجتماعی و

معیشتی آنها در منطقه ایجاد واحد نظامی وجود داشته باشد.

ماده ۳۳

با هدف دفاع و همچنین ایجاد و توسعه زیر ساخت های نظامی که تأمین و

تضمین کننده گسترش همگانی فنی نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی

ترکمنستان و اجرای مؤثر عملیات نظامی می باشد، تجهیزات عملیاتی ترکمنستان بر

اساس برنامه های دولت که به تأیید رئیس جمهور ترکمنستان رسیده، مورد استفاده

قرار می گیرد.

ماده ۳۴

دولت ترکمنستان بر اساس طرح های ایجاد نیروهای احتیاط همگانی و دولتی و با

تائید رئیس جمهور ترکمنستان مسئول سازماندهی جمع‌آوری و نگهداری ذخایر امکانات مالی می‌باشد.

نیروهای مسلح ترکمنستان و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان و همچنین ارگانهای اجرایی دولت مطابق با قانون ترکمنستان و طرحهای تائید شده در زمان صلح مسئولیت جمع‌آوری، رده بندی، استقرار و نگهداری امکانات مالی نیروهای احتیاط که تأمین کننده گسترش همگانی نیروهای نظامی و اجرای عملیات نظامی، ساماندهی، آموزش، تجدید گروهبندی و بکارگیری نیروهای رزرو می باشند را بر عهده دارد.

برنامه‌ریزی جمع‌آوری، رده بندی و جایگزینی امکانات مالی نیروهای احتیاط عملیاتی و نگهداری آنها جهت پرسنل نظامی که در شرایط ویژه به زیر مجموعه عملیاتی وزارت دفاع منتقل شده‌اند، توسط وزارت خانه‌های که این نیروها در ترکیب آنها می باشند، اجرا می‌گردد.

ماده ۳۵

ستاد کل نیروهای مسلح ترکمنستان مسئولیت و مدیریت کلی و نظارت بر تهیه منابع همگانی که به تائید کارشناسان امور مالی، حسابداری نظامی و همچنین حسابرسی وسایل نقلیه‌ای که در اختیار نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان قرار گرفته، رسیده باشد، بر عهده دارد.

ماده ۳۶

به منظور عملکرد پایدار تاسیسات دولتی، حمل و نقل و ارتباطات، تضمین آمادگی نسبت به اجرای عملیات امداد و نجات در مراکز زیان دیده و مناطقی که دچار خسارت‌های ناشی از بلایای طبیعی گردیده‌اند، آموزش پدافند عامل و غیر عامل در ترکمنستان اجرا می‌گردد.

بخش هشتم : تأمین مالی امنیت نظامی

ماده ۳۷

هدف اصلی از پشتیبانی مالی تأمین احتیاجات ضروری نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان از لحاظ منابع مادی و امکانات مالی است.

ماده ۳۸

اهداف و اصول اساسی پشتیبانی مالی عبارت‌اند از :

تأمین مالی و مادی مسائل مربوط به نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان و همچنین تأمین مالی طرح‌های ساخت‌وساز و توسعه آموزش‌های رزمی و همگانی

تجهیز نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی به سلاح‌ها و سیستم‌های پیشرفته و فن‌آوری‌های نوین

ایجاد و توسعه مراکز صنعتی تولید و بهره‌برداری از محصولات نظامی انجام تعمیرات تسلیحات و تجهیزات نظامی

انجام تحقیقات علمی- فنی در زمینه فن‌آوری‌های نظامی

ساخت و توسعه زیر ساخت‌های نظامی کشور در راستای تأمین امنیت نظامی

تحکیم پایه‌های مالی نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان

جمع‌آوری ذخایر مالی جهت اجرایی نمودن طرح‌های همگانی در خصوص تغییر وضعیت اقتصاد کشور به شرایط جنگی

اجرای همکاری‌های سودمند پایاپای بین‌الملل در زمینه‌های نظامی و نظامی- فنی

افزایش سطح رفاه پرسنل نظامی و خانواده‌های آنها بر اساس قوانین مصوب ترکمنستان

ماده ۳۹

جهت اطمینان از گسترش همگانی نیروهای مسلح و سایر تشکلهای نظامی ترکمنستان و همچنین تغییر وضعیت اقتصاد کشور از شرایط طبیعی به شرایط جنگی نیروهای رزرو توسط دولت ایجاد می‌گردد.

بخش نهم: همکاری‌های بین‌الملل نظامی و نظامی-فنی

ماده ۴۰

ترکمنستان با در نظر گرفتن منافع ملی خود در راستای تأمین امنیت نظامی کشور اقدام به همکاری در سطح بین‌الملل در زمینه‌های نظامی و نظامی-فنی می‌نماید. همکاری‌های بین‌المللی نظامی و نظامی-فنی از اولویت‌های دولت می‌باشد.

ماده ۴۱

ترکمنستان همکاری‌های بین‌المللی نظامی و نظامی-فنی را مطابق با قانون اساسی و قرار دادهای بین‌الملل براساس تساوی حقوق، منافع دو جانبه و حسن همجواری با رعایت منافع بین‌الملل و امنیت ملی اجرا می‌نماید. ترکمنستان با تأکید بر تعهد اصولی خود با هدف جلوگیری از جنگ و مناقشات مسلحانه ضمن حمایت از امنیت بین‌المللی و صلح جهانی، ترویج آرمان‌های انسانی، دموکراسی، پیشرفت اجتماعی، اجرای شرایط دکترین نظامی را منطبق با شرایط بی‌طرفی و وظایف بین‌المللی خود تضمین می‌نماید. ترکمنستان متعهد می‌گردد که منشور سازمان ملل متحد، اصول جهانی به رسمیت شناخته شده بین‌المللی و قوانینی که در حمایت از صلح و ثبات جهانی است را رعایت نماید.

۲ دکترین نظامی قزاقستان

مقدمه

از نظر تاریخی قزاقستان همواره در معرض خطر متجاوزان مختلف بوده است. مغول‌ها برای اولین بار در آغاز قرن ۱۳ میلادی به قزاقستان حمله کردند و پس از آن در نیمه اول قرن ۱۷ و نیمه دوم قرن ۱۸ میلادی در معرض تهدید دائمی و حملات وحشیانه ژانگاریایی‌ها قرار داشت. تنها بعد از قرار گرفتن در تحت حمایت قرار گرفتن امپراطوری روسیه در سال ۱۷۳۱ میلادی بود که قزاق‌ها احساس امنیت کردند. در دوره معاصر قزاقستان دوبار با مشکلات مرزی حاد مواجه بوده است. یکبار در اوایل دهه ۱۹۷۰ میلادی همزمان با وقوع برخوردهای مرزی بین روسیه و چین در شرق دور، درگیریهای نیز در مرزهای قزاقستان و چین روی داد که از سوی رسانه‌های جمعی نادیده گرفته شد، بار دوم در آغاز دهه ۱۹۹۰ میلادی بود که گروه‌های داخلی از جمله کازاک‌ها تصمیم گرفتند با بهره‌گیری از مشکلات موجود دولت مرکزی در مسکو سبزیزمین‌های شمالی قزاقستان را مورد تعرض قرار دهند.

همچنین منطقه شمالی قزاقستان نیز محل مناقشه و اختلاف با روسیه می‌باشد. این منطقه در سال ۱۹۳۶ میلادی از سوی استالین به قزاقستان داده شده است و هم‌اکنون گروه‌های افراطی روس مدعی آن می‌باشند. در دکترین نظامی، قزاقستان این کشور را علاقمند به مشارکت در ایجاد یک سیستم امنیت جمعی است و رسماً اعلام کرده است که حامی فعال هر گونه اقدامات تأمین صلح می‌باشد که در قالب همکاری با روسیه و سایر دولت‌های عضو جامعه هم‌سود است. قزاقستان با اعلام خطوط اصلی دکترین نظامی خود به جامعه جهانی اعلان نموده است که هیچ کشوری را مورد تهدید قرار نخواهد داد و ارتش قزاقستان صرفاً تأمین‌کننده حاکمیت و تمامیت ارضی کشور است و این کشور

۲۴ دکترین نظامی کشورهای ساحلی دریای خزر

سیاست اجرای دقیق تعهداتش را در چارچوب سازمان ملل متحد و مطابق حقوق بین‌الملل دنبال خواهد کرد. این دکترین مبتنی بر دفاع و پایداری این کشور به سیاست صلح خواهانه می باشد.

تبرستان
www.tabarestan.info

بخش اول: کلیات

دکترین نظامی قزاقستان (منبع دکترین نظامی) شامل راهکارهای است که بر اساس نظرات تخصصی در خصوص تأمین امنیت نظامی کشور، پیشگیری از جنگ و مناقشات مسلحانه (منبع درگیری نظامی) گسترش و بکارگیری نیروها مسلح و سایر نیروها و تشکلهای نظامی تدوین گردیده است.

دکترین نظامی فراهم کننده ارتشی حرفه‌ای بر اساس بالاترین سطح استانداردهای جهانی با توانایی گسترش سریع نیرو و تجهیزات و تضمین کننده قدرت دولت، حاکمیت و تمامیت ارضی قزاقستان است.

شرایط دکترین نظامی بر اساس مجموعه ارزیابی‌های شرایط نظامی-سیاسی در جهان و پیش‌بینی استراتژیکی توسعه آنهاست.

اصول پذیرش دکترین نظامی بر اساس شرایط اجتماعی-اقتصادی و توسعه سیاسی جامعه قزاقی و همچنین تغییر در شرایط نظامی-سیاسی که وجه مشخصه آن درگیری‌ها حاد اجتماعی-سیاسی و مناقشات، بی‌ثباتی بین‌المللی، بروز خطرات بالقوه برای اکثریت کشور مستقل از پتانسیل‌های اقتصادی و نظامی است، می‌باشد.

جمهوری قزاقستان همواره طرفدار ایجاد یک نظام روابط بین‌الملل است که بر اساس آن مقدار نیروهای نظامی به حداقل برسد و وظایف آنها تنها در راستای پیشگیری از مناقشات نظامی می‌باشد. اما برخلاف پیش‌بینی‌ها در آغاز قرن ۲۱ مقدار نیروهای نظامی در روابط بین‌المللی کاهش نیافت. نقش آن در تأمین منافع سیاسی و اقتصادی در زمینه پاره‌ای از بحران‌ها نهادهای سیاسی بین‌المللی در زمینه امنیت جهانی و منطقه‌ای افزایش یافت.

دکترین نظامی بر اساس شرایط قانون اساسی جمهوری قزاقستان، دستورات رئیس دولت، راهبرد توسعه قزاقستان تا سال ۲۰۳۰، راهبرد امنیت ملی، اسناد قانونی و حقوقی جمهوری قزاقستان و همچنین قراردادهای بین‌المللی که قزاقستان در آن شرکت نموده است، تدوین گردیده است.

در دکترین نظامی عوامل منفی که بر منافع ملی جمهوری قزاقستان تأثیر گذار می‌باشند به‌دقت بررسی شده اند، چالش‌ها احتمالی و خطرات امنیتی کشور طبقه بندی شده اند. مسائل نظامی-سیاسی در خصوص تأمین امنیت کشور تشریح شده است. اهداف، مسائل،

اصول و سمت و سوی فعالیت‌ها نیروها مسلح و سایر تشکلهای نظامی جمهوری قزاقستان در صورت احتمال وجود دفاع مسلحانه از جمهوری قزاقستان و پیشگیری از مناقشات نظامی که می‌توانند امنیت قزاقستان و یا کشورها دوست آن را به خطر بیندازد، مشخص شده است. دکترین نظامی جنبه دفاعی داشته که در مفاد آن تلفیق ذاتی تعهد اساسی نسبت به صلح همراه با عزم راسخ در دفاع از منافع ملی و تضمین امنیت نظامی کشور است.

در دکترین نظامی شرایط و جهت‌گیری‌ها نوینی در توسعه نیروهای مسلح، نیروهای نظامی و سایر تشکلات نظامی با در نظر گرفتن مبارزه با تهدیدات نامتقارنی همچون تروریسم بین‌المللی، افراط‌گرایی مذهبی، گسترش غیرقانونی مواد مخدر، گسترش غیرقانونی تسلیحات من جمله تسلیحات کشتار جمعی و مهاجرت غیرقانونی مشخص گردیده است.

تحقق مفاد دکترین نظامی موجب بهبود سیستم اداره نظامی، اجرای مجموعه‌های پیچیده سیاسی، دیپلماتیک، اقتصادی، اجتماعی، اطلاعاتی، حقوقی، نظامی و دیگر اقداماتی که در راستای تأمین امنیت نظامی قزاقستان می‌باشد، می‌گردد.

بخش دوم : اصول سیاسی - نظامی امنیت جمهوری قزاقستان

الف) پیش بینی توسعه شرایط نظامی - سیاسی

موقعیت ژئوپلیتیک قزاقستان که در چهارراه تجارت و حمل و نقل ارتباطی اروپا و آسیا واقع گردیده است و همچنین بدلیل برخوردار بودن از منابع طبیعی این امکان را فراهم کرده است که مزیت فوق العاده ای در زمینه توسعه همکاری های منطقه ای و بین المللی داشته باشد.

در زمانی که توزیع نابرابر منابع طبیعی وسعت دهنده شکاف مابین کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه می باشد، استیلای اقتصادی، تفاوت در رویکردهای نسبت به سازمان های اجتماعی - سیاسی دولت ها و دیگر جنبه های منفی جهانی شدن می توانند موجب وخامت اوضاع ما بین کشورهای مخالف شده و به استفاده از نیروهای نظامی و یا دیگر ابزار قدرت منجر می گردد.

شرایط قزاقستان به صورت بنیادین تغییر نموده است. عوامل جدیدی منجر به بی ثباتی در منطقه می گردد و باعث تهدید علیه امنیت ملی می شود و این امر افزایش رصد مداوم و مؤثر تهدید نظامی را می طلبد.

در میان مدت مهمترین تهدید علیه امنیت قزاقستان و ثبات منطقه و جهان، افزایش خطر گسترش سلاح های کشتار جمعی، تروریسم فراملیتی، افراط گرایی مذهبی، گسترش غیر قانونی سلاح و مواد مخدر، رشد تنش های قومی و نژادی، کمبود منابع طبیعی بویژه آب، تخریب محیط زیست در مناطق مختلف و بطور کلی در جهان می باشد.

افزایش شمار کشورهای دارنده سلاح های هسته ای و به اصطلاح "آستانه" کشورهایی که بصورت بنیادین موازنه قدرت در جهان را تغییر می دهند و نقض کننده سطح معینی از سیستم امنیت بین المللی هستند. و این مستلزم رویکردهای جدید و اصولی جهت مقابله با تهدیدات احتمالی من جمله همکاری با مراکز اصلی قدرت جهانی است.

مراکز مهم اقتصادی و نظامی، غیر نظامیان، نمادهای ملی که موجب بروز شرایط بی ثباتی نه تنها در کشورهای دیگر بلکه در منطقه بطور کلی می شوند، می تواند مسایل تحت تاثیر قرار گیرنده باشند.

بنابراین شرایط ژئوپلیتیک کنونی وجه مشخصه بی ثباتی سیاسی، تضاد در جنبه های اقتصادی، جمعیتی و اجتماعی که موجبات خطر بی ثباتی را بوجود می آورند، می باشد.

در این شرایط تحکیم صلح، امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی، ثبات، دفاع دسته جمعی از اصول استقلال تمامیت ارضی و حاکمیت ملی از اهداف کلیدی در زمینه تأمین امنیت نظامی قزاقستان بشمار می‌رود.

اقدامات سیاسی و دیپلماسی پیشگیرانه از اولویت‌ها در دستیابی به این اهداف می‌باشد. در عین حال مطالبه عناصر دفاعی - نظامی حفظ می‌گردد و در نتیجه تنها مسئله مبرم سازگاری دکترین نظامی با شرایط جدید است.

آنالیز شرایط سیاسی - نظامی نشان می‌دهد که تهدید اصلی امنیت نظامی جمهوری قزاقستان ممکن است موارد ذیل باشد:

خارجی:

بی‌ثباتی سیاسی، عدم توسعه نهادهای عمومی در کشورهای همسایه
تحریک مسلحانه، ادعای اراضی نسبت به جمهوری قزاقستان
دخالت در امور داخلی قزاقستان از طرف کشورها خارجی و یا سازمانها
گسترش نفوذ سازمان‌ها نظامی - سیاسی و اتحادیه‌ها بر علیه امنیت نظامی
جمهوری قزاقستان

حضور کانون‌ها درگیری‌های مسلحانه در نزدیکی مرزهای قزاقستان
پیشبرد برنامه های دولت‌های مستقل در خصوص ایجاد سلاح‌های کشتار جمعی
و شیوه‌های حمل آن، گسترش غیرقانونی تجهیزات، فناوری‌ها و عناصر مورد استفاده
در تولید آن و همچنین فناوری‌های استفاده دو گانه
حضور نیروهای مسلح، افزایش گروه‌های نظامی که بر هم زننده توازن موجود
در مرزهای قزاقستان و یا کشورهای متجده آن می‌باشد.
فعالیت گروه‌های رادیکال بین‌المللی، افزایش مواضع افراط‌گرایی مذهبی در
کشورهای همسایه

داخلی:

اقدامات خشونت آمیز در راستای تغییر قانون اساسی
فعالیت‌های غیر قانونی جنبش‌های افراط گرایی، ملی، مذهبی، جدایی طلب و
تروریستی، سازمان‌ها و ساختارهایی که نقض کننده وحدت، تمامیت ارضی
جمهوری قزاقستان و ثبات سیاست داخلی هر کشور می‌باشند.

برنامه‌ریزی، آموزش و پیشبرد فعالیت‌ها با هدف اخلاف در فعالیت مقامات دولت مرکزی، حمله به تاسیسات دولتی و یا سایر تاسیسات حیاتی کشور
تاسیس، تجهیز، آموزش و راه اندازی گروه‌های مسلحانه غیر قانونی
گسترش غیرقانونی سلاح، مهمات، مواد منفجره و دیگر تجهیزاتی که می‌تواند در راستای اقدامات خرابکارانه، تروریستی و دیگر عملیات غیرقانونی مورد استفاده قرار گیرد.

سازماندهی فعالیت‌های مجرمانه، قاچاق مواد مخدر و هر گونه اقدام غیر قانونی در ابعادی که تهدید کننده ثبات اقتصادی و سیاسی در جمهوری قزاقستان می‌باشد.

ب) سیاست قزاقستان در زمینه تأمین امنیت نظامی

مهمترین جهات فعالیت جمهوری قزاقستان- تأمین امنیت نظامی کشور، پیشگیری از اقدامات تجاوزکارانه، پیشگیری از گسترش مناقشات نظامی، حفاظت از فرد و جامعه، فراهم نمودن شرایط مساعد جهت تحقق منافع سیاسی و اقتصادی کشور است.
قزاقستان تأمین امنیت نظامی خود را در چارچوب توسعه کشورهای دموکراتیک و قانونی، تحقق اصلاحات اجتماعی- اقتصادی و سیاسی، تاکید بر اصول مشارکت برابر، همکاری‌های سودمند دو جانبه، حسن همجواری در روابط بین‌الملل، توسعه مداوم سیستم امنیت بین‌المللی، حفظ و تحکیم صلح در منطقه، می‌داند.

قزاقستان در تأمین امنیت نظامی خود ترجیح می‌دهد از اقدامات غیر نظامی همچون اقداماتی نظیر روشن‌های سیاسی، دیپلماتیک، حقوقی، اقتصادی، دوستانه، اطلاعاتی- تبلیغاتی و دیگر اقداماتی که تعیین کننده اولویت وظایف ذیل می‌باشد، استفاده نماید. تقویت ارتباطات و پیوندهای همگرایی با کشورهای دوست بر اساس همکاری متقابل، تفاهم، اعتماد سازی و شفافیت در زمینه نظامی، در وهله نخست در آسیای میانه تسریع اقدامات در خصوص ایجاد مکانیزم‌ها بین‌المللی پیشگیری از مناقشات نظامی و اقدامات تجاوزکارانه

تحکیم اقدامات اعتماد ساز، امتناع از بکارگیری زور در جهت حل درگیری‌های بین دولت‌ها و حل و فصل اختلافات بین‌المللی

گسترش روابط اقتصادی و تعمیق روابط با کشورهای دموکراتیک و پیشرفته صنعتی

بهره گیری از کمک و مساعدت نهادهای بین‌المللی و انجمن‌ها در راستای حمایت جامعه جهانی از کشور

حمایت همه جانبه از تقویت رژیم‌ها بین‌المللی عدم گسترش سلاح‌های کشتار جمعی و کنترل بر تسلیحات

قزاقستان بطور گسترده‌ای از ابزارهای مشارکت و همکاری، گفتمان و روابط خود با سایر کشورها و سازمان‌های بین‌المللی در راستای مشارکت فعال در شکل‌گیری نظم جهانی و حل مشکلات، پیشگیری از مناقشات نظامی و در صورت بروز آنها اقدام به تشنج‌زدایی از شرایط در مراحل اولیه شکل‌گیری بحران می‌نماید.

در رویکرد منسجم در خصوص حل و فصل درگیری‌های نظامی انتخاب و هماهنگی روش‌های مناسب و شیوه‌های واکنش از جمله طیف وسیعی از اقدامات سیاسی و نظامی همراه با تعهد اجرایی کنترل سیاسی بر تمامی مراحل آن باید در نظر گرفته شود. در امر پیشگیری از مناقشات نظامی، تحکیم امنیت جهانی و ثبات، جمهوری قزاقستان بر اساس قواعد حقوق بین‌الملل با دولت‌های گوناگون در چارچوب سازمان ملل متحد، کشورهای مستقل مشترک المنافع، کنفرانس تعامل و اعتماد در آسیا، سازمان گفتگو و امنیت دسته جمعی، سازمان همکاری شانگهای، سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (در چارچوب طرح انفرادی عملیات مشارکت و برنامه‌های مشارکت برای صلح، سازمان امنیت و همکاری اروپا تعامل می‌نماید. ...

بدلیل برخی از شرایط عینی و تهدیدات بالقوه نظامی، تحکیم توان بازدارندگی یکی از مهمترین وظائف دولت است. بدین جهت وجود ارتش حرفه‌ای، مجهز به تسلیحات روز و تکنولوژی‌ها بر اساس استانداردهای جهانی شرط لازم جهت حفاظت از منافع مهم و حیاتی جمهوری قزاقستان است.

مهمترین وظایف تأمین امنیت نظامی عبارتند از:

در زمان صلح:

حفاظت از قانون اساسی، تمامیت و مصونیت ارضی کشور

آموزش و آمادگی ارگان‌های اداره امور دولتی، اقتصادی و سازمان‌ها نظامی کشور

نسبت به انجام وظایف در شرایط اضطراری و نظامی

حفظ و نگهداری بازدارندگی کشور در سطحی که توان مقابله با محتملترین تهدیدات نظامی را داشته باشد.

تأمین حفاظت فیزیکی از تاسیسات استراتژیک انرژی- علمی- فضایی و دیگر زمینه‌ها

تجهیز نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی به تسلیحات مدرن، فن‌آوری‌های تخصصی من جمله بر اساس استانداردها ناتو

بهبود آموزش پرسنل نیروها مسلح و سایر تشکلهای نظامی بر اساس توسعه سیستم های قراردادی و با در نظر گرفتن بهترین تجربیات بین‌المللی.

ارتقای سطح اجتماعی نظامیان، حفظ ضمانت‌های اجتماعی افراد منفصل از خدمت، حمایت از مشارکت کنندگان در درگیری‌های نظامی و از بین بردن آثار شرایط اضطراری تربیت ایدئولوژیک، تشکیل و شکل‌گیری میهن پرستی قزاقی و نگرش آگاهانه مردم نسبت به تأمین امنیت اجتماعی

اجرای تعهدات بین‌المللی در خصوص حمایت از صلح و امنیت، من جمله شرکت در عملیات صلح جویانه، ساختارهای ائتلاف‌های نظامی

گسترش همکاری‌های نظامی و نظامی- فنی بر اساس دو جانبه و چند جانبه جهت تحکیم امنیت منطقه‌ای و امنیت جمعی

نظارت بر اجرای موافقت‌نامه‌های فیما بین در زمینه محدودیت، کاهش، عدم گسترش و نابودی تسلیحات و تحکیم اقدامات اعتماد ساز

زمان تهدید و با شروع مناقشه نظامی:

استفاده از پتانسیل سازمان ملل و سایر سازمان‌های بین‌المللی در جهت ممانعت از تجاوز یا اجبار متجاوز به قطع مناقشه نظامی در مراحل اولیه جهت برقراری صلح سازماندهی و هماهنگی اجرای اقدامات نظامی، سیاسی، دیپلماتیکی، اطلاعاتی، اقتصادی و دیگر اقدامات

تغییر وضعیت اقتصاد کشور، زیر شاخه‌های آن و همچنین مؤسسات، سازمان‌ها، حمل و نقل و ارتباطات به فعالیت در شرایط جنگی

هماهنگی فعالیت ادارات و سازمان‌های دولتی در راستای دفع تجاوز

سازماندهی و اجرای اقدامات دفاع سرزمینی و پدافند غیر عامل

بهره گیری از امکانات کشورها دوست جهت محدودسازی و قطع مناقشات نظامی بر اساس مذاکرات نظامی

اولویت‌ها تأمین امنیت نظامی:

کشف به موقع، ارزیابی و طبقه بندی تهدیدات نظامی، ارائه پاسخ مناسب به آن تمرکز مدیریت سازمان‌های نظامی دولت توأم با کنترل غیر نظامی بر فعالیت‌ها آن تأمین آمادگی ارگان‌های نظامی دولت در برابر تهدیدات بالقوه و بالفعل امنیت نظامی با پاسخ‌ها مؤثر

حضور نیروها و تجهیزات در وضعیتی که تضمین کننده امنیت نظامی می‌باشد بگونه‌ای که توزیع منطقی و تأمین همه جانبه منابع آن امکان پذیر باشد. تعمیق همکاری‌های نظامی - بین‌المللی، مشارکت فعال در تأمین امنیت جهانی و منطقه‌ای

ج) ارگان‌های نظامی دولت

ارگان‌های نظامی دولت شامل نیروهای مسلح و دیگر نیروها و تشکلات نظامی قزاقستان است که به منظور اجرای ماموریت‌های نظامی اختصاص یافته‌اند. نهادهای نظامی پیشرفته کارآمد مهمترین ابزار تأمین امنیت نظامی جمهوری قزاقستان است.

دولت اقدامات ضروری را در خصوص توسعه و تأمین همه‌جانبه نیروهای... مسلح خود و سایر تشکلات نظامی بکار می‌بندد. هدف اصلی از توسعه نیروهای مسلح و سایر تشکلات نظامی تأمین سطح آمادگی آنها در خصوص خشی نمودن تهدیدات موجود بالفعل امنیت نظامی کشور است. مهمترین اصول توسعه نیروها مسلح و سایر تشکلات نظامی جمهوری قزاقستان به شرح ذیل می‌باشد:

استدلال علمی:

مدیریت متمرکز سازمان‌ها و انجام اقدامات برنامه ریزی شده طراحی و تأمین همه جانبه اقدامات پیش‌بینی شده جامعیت و انسجام اقدامات اداری، کنترل مستمر بر فعالیت سازمان‌ها سیاست یکپارچه نظامی - فنی

همسان‌سازی سیستم آموزش و پرورش پرسنل کادر توسعه سازمان رزم دولت مطابق با اقدامات اصولی قانونی که تنظیم کننده فعالیت‌های آنها بر اساس هماهنگی‌ها و توافقات برنامه‌ها و طرح‌ها است و با توجه به اهداف و ویژگی‌های کاربرد نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی تحقق می‌یابد. اهداف توسعه سازمان رزم دولت عبارتند از:

افزایش تاثیرگذاری دولت و نظارت‌های غیر نظامی بر عملکرد نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی بر اساس آنالیز تجربه توسعه و بکارگیری ارتش کشورهای پیشرفته ارائه سیستم آموزش نظامی مطابق با نیازهای بین‌المللی، بهبود خدمت قراردادی افزایش تاثیرگذاری سیستم تأمین پشتیبانی و فنی نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی

شکل‌گیری سیستم رزرو جهت نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی و تشکلات نظامی در سطح کیفی جدید

جهات اصلی توسعه سازمان رزم دولت :

بهبود فعالیت ارگان‌های اداره سازمان رزم دولت، فرم‌ها و روش‌های آموزش نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی و تشکلات نظامی، افزایش کیفی برنامه ریزی مشترک، هماهنگی و همکاری متقابل بین سازمان‌ها

تأمین خودمختاری واقعی فرماندهی منطقه‌ای در حل مسائل امنیتی در مناطق مسئولیتی خود، تشکیل گروه‌های نظامی مستقل در بخش‌های راهبردی

به روز رسانی منظم تجهیزات فنی، واحدها و یگان‌های نظامی که باید همواره آمادگی داشته باشند، با تجهیزات و فناوری‌های نوین با اولویت بر مسائل مرتبط با هوایی و تجهیزات مربوط به پدافند هوایی

استفاده گسترده از تسلیحات با دقت بالا، تجهیزات پیشرفته جنگ‌های الکترونیک، ارتباطات و هدایت من جمله استفاده از فناوری‌های فضایی

بهبود کیفی شرایط خدمت رسانی، تأمین ضمانت‌های اجتماعی پرسنل نظامی و خانواده‌های آنها و همچنین افراد بازنشسته نظامی

اجرای فعالیت‌های ایدئولوژیک در سطح نیروهای مسلح، سایر قوای نظامی و سایر تشکلات نظامی بر مبنای تقویت حس میهن پرستی شهروندان جمهوری قزاقستان، مصوبه شماره ۲۰۰ رئیس جمهور قزاقستان مورخه ۱۰ اکتبر ۲۰۰۶

تضمین پروسه علمی-فنی در زمینه نظامی، توسعه آتی سیستم‌های دفاعی ملی ادغام سیستم دفاع ملی سیستم همگانی تأمین امنیت نظامی دولت گسترش همکاری‌های نظامی بین‌المللی در راستای مدرنیزه کردن ارتش، تأمین امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی، شکل‌گیری زیرساخت‌های نظامی و آموزش پرسنل نظامی

توسعه نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی در راستای اجرای مجموعه اقدامات متقابل نظامی-سیاسی، نظامی-فنی، که در جهت تأمین آمادگی نظامی نسبت به تهدیدات بالقوه امنیت نظامی در مناقشات با شدت کم و متوسط می‌باشد، در نظر گرفته شده است.

مجموعه این اقدامات موجب انطباق اهداف و ماموریت‌های تأمین امنیت نظامی دولت می‌گردد.

در مرحله اول (۲۰۰۸-۲۰۰۷) تلاش عمده در راستای اتمام تشکیل نیروهای استراتژیک که دارای استقلال عمل در زمینه تأمین امنیت نظامی، توسعه زیرساخت‌های نظامی، تجهیز یگان‌ها و واحدهای نظامی که دارای ماهیت کشیک نظامی می‌باشند و تأمین‌کننده حفاظت از مرزبانی کشور، تاسیسات دولتی، تسلیحات مدرن، فناوری‌های نظامی و تجهیزات تخصصی است، می‌باشند.

در مرحله دوم (۲۰۱۰-۲۰۰۹) تلاش‌ها عمده در راستای افزایش کیفی پارامترهای نظامی و تجهیز مرحله‌ای به تسلیحات مدرن و فناوری‌های پیشرفته و تجهیزات تخصصی است.

در مراحل بعدی تلاش‌ها در راستای اتمام مدرنیزه کردن ارتش، تولید، همراه با تولید کنندگان پیشرو مؤسسات دفاع ملی، مجموعه صنعتی فناوری‌های نظامی و تسلیحاتی نوین، تأمین سطح استانداردهای بین‌المللی آنها است.

مجموعه برنامه های توسعه نیروها مسلح و سایر قوای نظامی باید تأمین کننده :

در مرحله اول

تشکیل گروهبندی های منطقه ای که قادر به اجرای مأموریت محوله می باشند و بصورت مستقل و یا مشترک با سایر نیروهای مسلح کشورهای دیگر قادرند امنیت نظامی قزاقستان را در زمینه های استراتژیک امنیت قزاقستان در حوزه های مسئولیتی خود تأمین نمایند.

مدرنیزه کردن ساختارهای نظامی دولت، کاهش یگان هایی که وظیفه ای در تأمین امنیت نظامی ندارند.

مشارکت یکسان نیروی دریایی قزاقستان در حل مسائل تأمین امنیت دسته جمعی در دریای خزر

تجهیز واحدها و یگان ها با تسلیحات و فناوری های مدرن، من جمله با تجهیزات با دقت بالا و ایجاد زمینه مساعد جهت مدرنیزه کردن وسیع دارندگان پارک های تسلیحاتی و تجهیزاتی

تشکیل عمده زیر ساخت ها نظامی در مسائل اولویت دار تأمین امنیت نظامی کشور

اتخاذ اقدامات ضروری در خصوص توسعه پتانسیل های دفاعی و ایجاد زیر ساخت های مرتبط در منطقه دریای خزر، تلاش در حفاظت از مرزهای جنوبی بر اساس عملیات سازمان یافته شده تمامی نیروهای نظامی

بکارگیری سیستم فرماندهی و کنترل سلاح از فناوری های GIS و بکارگیری نتایج تحقیقات علمی پژوهشی

حفاظت از شهرهای آستانه، آلماتی و دیگر شهرهای مهم صنعتی و مراکز علمی با استفاده از تکنولوژی های مدرن و تسلیحات دفاعی

بهبود همکاری های بین سازمانی و همکاری متقابل نیروهای نظامی

انتقال منظم به نیروهای کامل بر اساس قرارداد

اجرای پروسه های آموزشی مطابق با استانداردهای بین المللی در مؤسسات تخصصی آموزش نظامی از طریق بکارگیری متدهای آموزشی نوین و تکنولوژی های پیشرفته آموزشی و ساخت دانشگاه ملی دفاع در شهر آستانه

ایجاد سیستم گسترده و محرک جهت افزایش سطح تخصص پرسنل نظامی،
منطبق با دورنمای توسعه نیروها مسلح و سایر قوای نظامی
اجرای آموزش‌های اولویت دار پرسنل در خارج از مرزها بر اساس تخصص‌های
نظامی مورد نیاز

افزایش سطح پرستیز، اهمیت و اعتبار پرسنل نظامی
گسترش همکاری‌های دو جانبه و چند جانبه من جمله از طریق مشارکت فعال با
سازمانها، همچون سازمان امنیت و همکاری دسته جمعی، سازمان همکاری‌های
شانگ‌های و همچنین در زمینه مبارزه با تروریسم بین‌المللی و قاچاق مواد مخدر و
سلاح
ایجاد پتانسیل بین ادارات جهت شرکت قزاقستان در اجرای مأموریت‌های صلح
جویانه، انسانی و دیگر تعهدات بین‌المللی
تشکیل سیستم مدرن استفاده از نیروهای عملیاتی و فنی و تجهیزات مختص
مرزبانی

در مرحله دوم

افزایش در ترکیب نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی، تکمیل پرسنل کادر،
تسلیمات و تجهیزات واحدها و یگان‌ها
ایجاد سیستم یکپارچه کنترل و هدایت هوایی
افزایش نقش ارگان‌های محلی نظامی در مسائل آموزش عمومی واحدهای
اداری-ملی

تجهیز مرحله به مرحله یگان‌ها و واحدها با تجهیزات و تسلیمات، شامل جابه
جایی تجهیزات ارتباطی آنالوگ به دیجیتال برای سیستم‌های مدرن، ایجاد شبکه‌های
ارتباطی، سازگاری نسبت به گروه‌های مدارهای ملی
تخصصی کردن ارتش از طریق کاهش تعداد سربازان وظیفه و انتصاب به
مشاغل که مشخص کننده آموزش نظامی پرسنل نظامی قراردادی بر اساس سیستم
پیشرفته فراخوان و آموزش نیروهای رزرو می‌باشد.
اجرای سیستم آموزش نظامی در سطح نوین کیفی، که پاسخگوی استانداردهای
بین‌المللی باشد.

اجرای سیستم آموزشی درجه داران متخصص جهت نیروهای مسلح و سایر قوای
نظامی

حل مشکل مسکن نظامیان مطابق با طرح های در نظر گرفته شده در قانون
جمهوری قزاقستان

مشارکت فعال قزاقستان در عملیات صلح جویانه تحت نظارت سازمان ملل متحد.

بخش سوم: اصول نظامی استراتژیک امنیت جمهوری قزاقستان

الف) ماهیت مناقشات نظامی

بطور کلی روندهای موجود در سیستم روابط بین الملل جمهوری قزاقستان را متعهد به مشارکت در مناقشات نظامی با هدف دفاع از منافع حیاتی کشور و همچنین اجرای تعهدات بین المللی بر اساس قراردادهای تعیین شده، می نماید.

مناقشات نظامی، درگیری ها، شکل گیری مناقشات بین دولت ها، جوامع اجتماعی با کاربرد نیروی نظامی

هر گونه مناقشه نظامی باعث ایجاد شرایط اجتماعی- سیاسی، حقوقی و نظامی- استراتژیک خاصی می گردد. که این شرایط منوط به اهداف سیاسی طرفین، مقیاس درگیری ها، عملیات نظامی، بکارگیری تجهیزات، نیروهای نظامی، شیوه های عملیات نظامی که در مجموعه تعیین کننده ماهیت آن است می باشد.

مهمترین جنبه های مناقشات نظامی امروزی شامل

فواصل ارضی، اقدام سریع و مؤثر، دقت بالا و حداکثر تشنج، بکارگیری وسیع نیروی هوایی، تسلیحات با دقت بالا، تجهیزات جنگ الکترونیک، فضای کیهانی، سیستم های خودکار شناسایی و هدایت، نیرو و تجهیزات اطلاعاتی، جنگ روانی فقدان خطوط تماس و جناح های مشخص طرفین، وجود فواصل زیاد و شکاف در ساختار عملیاتی نیروهای نظامی

استفاده از روش های غیر قراردادی و دیگر شیوه های غیر سنتی که مهیا کننده شرایط برای مانورهای گسترده، بکارگیری فعال گروه های شناسایی و خرابکاری و سازمان ها می باشد.

بکارگیری غیرمستقیم عملیات استراتژیک، من جمله فشارهای سیاسی و روانی، نمایش نیروهای تحریم های اقتصادی، نبردهای اطلاعاتی

سیستم های اخلاک گر دولتی و هدایت نظامی

بکارگیری سیستم های تسلیحات و فناوری های مدرن

پیامدهای فاجعه آمیز از کار انداختن سامانه های انرژی، محصولات خطرناک،

زیرساخت های ارتباطات، تاسیسات مرتبط با تأمین وسایل زندگی

شرکت در مناقشات نظامی بصورت شکل های نظامی غیرمنظم

مناقشات نظامی از لحاظ نوع دیگری به مناقشات نظامی و مسلحانه تقسیم‌بندی می‌شود. جنگ اثرات سیاسی مرتبط با تغییر روابط دولت‌ها، ملت‌ها و جوامع اجتماعی، با گذر به استفاده از تجهیزات هجوم مسلحانه جهت دستیابی به اهداف سیاسی، اقتصادی و... می‌باشد. همزمان با نبردهای مسلحانه در جنگ نیز شیوه‌های جنگ سیاسی، اقتصادی، ایدئولوژیکی بکار گرفته می‌شود.

مناقشه مسلحانه، به یکی از فرم‌های تضادهای ملی، نژادی، مذهبی با کاربرد تجهیزات مسلحانه زمانیکه دولت‌ها در وضعیت جنگی نمی‌باشند اطلاق می‌گردد. مناقشه نظامی که جمهوری قزاقستان به سمت آن کشانده می‌شود از لحاظ وسعت، طولانی بودن و وخامت اوضاع به مناقشات با تأثیر پذیری کم، تأثیر پذیری متوسط و تأثیر پذیری بالا تقسیم‌بندی می‌شود مناقشات نظامی با تأثیرپذیری کم، مناقشات نظامی است که در نتیجه درگیری‌های مرزی، فعالیت‌های تشکلات مسلحانه غیرقانونی و سازمان‌های تروریستی داخل کشور می‌باشد. از مشخصه‌های آن پیچیدگی، وجود متغیرهای گوناگون، شرایط سیاسی، ارتباطات در مناطق عملیاتی، ساکنان محلی، مشارکت نامنظم تشکلات خرابکاری و اقدامات تروریستی است. مناقشه نظامی با تأثیر گذاری متوسط - جنگ میان کشورها که دارای قدرت اقتصادی و نظامی قوی نمی‌باشد.

از مشخصه‌های آن استفاده طرف‌های درگیر از نیروهای محدود نظامی و تجهیزات همراه با اقدامات نظامی گسترده از طریق تسلیحات با دقت بالا. جنگ‌های الکترونیک و دیگر انواع جنگ‌های مدرن تسلیحاتی و تجهیزاتی اجرای عملیات نظامی در مرزها مناقشه، نبردهای نظامی، واحدها پشتیبانی، اقتصادی و ارتباطی در تمامیت اراضی طرفین می‌باشد.

مناقشه نظامی با تأثیر گذاری متوسط می‌تواند نیروهای نظامی را در سطح منطقه درگیری گسترش دهد با تلاش در راستای جابجایی نیروها در زمان ضرورت و اجرای گسترش دقیق و استراتژیک نیروهای مسلح

در مناقشه نظامی با تأثیرگذاری متوسط طرفین به اجرای عملیات نظامی در اطراف مرزها مورد مناقشه پرداخته و سعی در دستیابی به اهداف محدود سیاسی - نظامی خواهند داشت.

درگیری نظامی با تاثیرگذاری بالا جنگی است که در آن قوای اصلی نظامی و اقتصادی دولت‌ها مشارکت دارند. از مشخصه‌های این نبرد دستیابی طرفین درگیر به اهداف رادیکال نظامی - سیاسی است این اهداف تحرک کامل منابع مادی و معنوی کشورهای شرکت کننده در نبرد را می طلبد.

در مناقشه با کشورهایی که دارنده تسلیحات اتمی می‌باشند، خطر استفاده از این گونه تسلیحات وجود دارد. کشانده شدن جنگ به جنگی اتمی، حتی با کاربرد محدود سلاح‌های هسته‌ای می تواند موجب فاجعه بشوئی، تخریب گسترده مراکز اقتصادی و فرهنگی، نابودی سطح وسیعی از سرزمین که به نوبه خود موجب فاجعه زیست محیطی در اکثر کشورهای منطقه خواهد شد.

ب) اصول بکارگیری نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی

جمهوری قزاقستان در زمان بروز حمله نظامی باید به دفاع مسلحانه، انتقال همه پتانسیل‌های نظامی و اقتصادی کشور به شرایط جنگی، اجرای پدافند عامل و غیرعامل، اجرای عملیات نظامی مشترک با کشورهای متحد، پردازد.

پرسنل نظامی باید با تکمیل ظرفیت خود به تأمین امنیت نظامی جمهوری قزاقستان در مناقشات با تاثیر پذیری کم و یا متوسط اقدام نمایند.

جمهوری قزاقستان و نیروهای مسلح آن باید از حمله ناگهانی به خاک کشور میمانیت نمایند. آمادگی رفع خطر را بصورت همه جانبه در زمان تهدید داشته باشند و شرایطی را برای گسترش استراتژیک نیروهای مسلح فراهم نمایند. از مرزها کشور و تاسیسات حیاتی دولتی نظامی محافظت نمایند، بطور گسترده از نیرو و تجهیزات جنگ‌های روانی استفاده نماید و با جنگ اطلاعاتی و روانی دشمن علیه مردم و نیروهای نظامی خود مقابله نماید.

بکارگیری نیروهای مسلح و سایر تشکلات نظامی مطابق با قانون اساسی، قوانین موجود، دستور رئیس جمهور قزاقستان در خصوص تأمین امنیت نظامی همراه با دیگر اقدامات قانونی و همچنین تائید رئیس دولت و در نظر گرفتن طرح‌های موجود در زمینه بکارگیری نیروهای مسلح عملی می‌گردد.

در مناقشات نظامی با تاثیر پذیری کم نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی جهت محدود کردن اقدامات متجاوزکارانه و قطع عملیات نظامی حداقل زمان ممکن با

هدف ایجاد و شرایط جهت حل و فصل صلح آمیز مناقشات، انحلال تشکلات مسلحانه غیر قانونی اقدام می نماید.

عادی سازی شرایط، حاکمیت نظم و قانون، تأمین امنیت اجتماعی و اعطای کمک های ضروری به مردم بکار گرفته می شود.

جهت حل این مسائل واحدها و یگان های آماده باش کامل بکار گرفته می شود. در صورت ضرورت این نیروها می توانند با دیگر نیروها و قوای نظامی در قالب یک فرماندهی واحد عمل نمایند.

مناقشه مرزی، بر طبق قاعده و اصول باید توسط اداره مرزها کمیته امنیت ملی در تعامل با واحدها و یگان های نیروهای مسلح جمهوری قزاقستان حل و فصل گردد. مناقشه نظامی با تاثیر پذیری متوسط علیه جمهوری قزاقستان می تواند با هدف قطع پتانسیل های اقتصادی و دفاعی اشغال و یا تسلط بر قسمتی از خاک کشور، اجبار دولت به اعطای امتیازات سیاسی، ارضی، اقتصادی و یا دیگر امتیازات با ارزش صورت پذیرد.

مشارکت در مناقشات با تاثیر پذیری متوسط می تواند منجر به ورود تمامی کشور و یا قسمت های از آن به شرایط جنگی و اعلان جزئی و یا کلی بسیج نیروها، بکارگیری همه یا تعدادی از یگان های تدافعی و پتانسیل های نظامی - اقتصادی کشور گردد.

نیروهای مسلح و سایر تشکلات نظامی جمهوری قزاقستان در مناقشات با تاثیر پذیری متوسط با هدف محدود کردن مناطق عملیات نظامی و ختشی کردن تجاوز دشمن، من جمله در عملیات مشترک با کشورهای هم پیمان می توانند مورد استفاده قرار گیرند.

مناقشه نظامی با تاثیر پذیری بالا علیه جمهوری قزاقستان می تواند دارای اهداف رادیکال نظامی - سیاسی باشد جایگزینی حکومت سیاسی در کشور، اختلال گری در سیستم های دولتی و نظامی، جدا کردن قسمت اعظمی از خاک کشور، انهدام کامل پتانسیل های دفاعی کشور

هدف جمهوری قزاقستان جستجوی فعال و ایجاد سیستم های مؤثر سیاسی- حقوقی، سازمانی- فنی و یا هرگونه تضمین بین‌المللی در راستای قطع تجاوز علیه آن می‌باشد.

به برکت اجرای سیاست‌های خارجی اعتماد ساز و ایجاد روابط دوستانه با کشورهای همسایه به نظر می‌رسد که خطر مستقیم تجاوز نظامی در دورنمای میان مدت که باعث درگیری قزاقستان در یک مناقشه نظامی می‌گردد. بسیار بعید باشد.

ماموریت نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی در زمان صلح:

حمایت از پتانسیل‌های نظامی، آمادگی نظامی و بسیج عمومی، سطح آموزشی ارگان‌های فرماندهی و نیروها در ایالت‌ها در زمان صلح باید در سطحی باشد که تأمین‌کننده محدود سازی و خشی کردن مناقشات نظامی علیه هرگونه تجاوز مسلحانه غیر قانونی به مرزها و یا سرحدات خاک جمهوری قزاقستان باشد.

حفاظت از حریم هوایی کشور و همچنین پوشش هوایی از مراکز مهم عملیاتی استراتژیکی در مرزهای قزاقستان

حفاظت از منافع ملی قزاقستان در آب‌های سرزمینی، فلات قاره و مناطق اقتصادی جمهوری قزاقستان

حفاظت از تاسیسات مهم نظامی

اعلام آمادگی نسبت به اقدام قاطع در خصوص ثبات کشور در هر نقطه از خاک قزاقستان

تأمین آمادگی گسترش استراتژیک نیروهای مسلح در صورت بروز تهدید با تأثیرگذاری متوسط و زیاد

پیشگیری و یا خشی نمودن اقدامات خرابکارانه و ضد تروریستی

مشارکت در عملیات صلح جویانه، انسانی و یا هر گونه عملیاتی که مطابق با تعهدات بین‌المللی قزاقستان باشد.

مشارکت در پیشگیری از منابع زیست محیطی و دیگر شرایط اضطراری و از بین بردن پیامدهای آن

حل این مسائل از طریق ارتباط تنگاتنگ نیروهای مسلح و سایر تشکلات نظامی محقق خواهد شد.

با این وجود مسئولیت حفاظت از تاسیسات استراتژیک و مهم اقتصادی و زیر ساخت‌ها، من جمله تاسیسات و پایانه‌های نفتی، مشارکت در خشتی کردن اقدامات غیرقانونی، خرابکاری و اقدامات تروریستی، جنگ با تشکلات مسلحانه بر عهده نیروهای وزارت کشور می‌باشد.

خشتی کردن مناقشات مسلحانه داخلی.

محدود سازی و محاصره منطقه مناقشه

تأمین حفاظت از نظم عمومی و حمایت از قانون شرایط اضطراری

انهدام و نابودی تشکلات مسلحانه غیر قانونی، حذف دسترسی مردم عادی از نگهداری تسلیحات

تلاش در راستای حفاظت از نظم عمومی و امنیت در مناطق نزدیک به منطقه درگیری مطابق با طرح‌های پدافند عامل و غیر عامل.

بر قراری قانون و نظم و همچنین اجرای دیگر ماموریت‌های در نظر گرفته شده در قانون اساسی جمهوری قزاقستان

وظیفه خشتی کردن مناقشات نظامی داخلی بر عهده واحد‌های نظامی تشکیل یافته از گروه بندی‌های نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی است.

در صورت بروز مناقشه نظامی با تاثیر پذیری کم و یا در زمان تجاوز علیه جمهوری قزاقستان و یا متحدان آن اقدام می‌نماید.

محدود سازی و خشتی کردن درگیری‌های مرزی، من جمله از طریق همکاری‌های متقابل با جذب عناصر سازمان‌های نظامی دولت.

اجرای گسترش همگانی نیروهای مسلح.

دفع حمله و تارو مار کزدن نیروهای دشمن همراه با نیروهای نظامی کشورهای متحد

نبرد با نیروهایی که اقدام به اجرای عملیات تخصصی و شکل دهی تشکلات غیرقانونی می‌نمایند.

حفاظت از مردم، تاسیسات اقتصادی زیر ساخت‌ها از تاثیر حملات دشمن

حمایت از وضعیت اضطراری

با توجه به وسعت عملیات نظامی، جو حاکم و روابط نیروها مأموریت‌ها می‌توانند تغییر ماهیت یابند اما بطور کلی و در هر شرایطی نیروهای مسلح وظیفه دفاع از تجاوز و برقراری شرایط عادی را بر عهده دارند. نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی جمهوری قزاقستان می‌توانند جهت یاری به مردم در زمان بلایای طبیعی تشنج‌های اجتماعی، فجایع بوجود آمده با تأییدیه قانون اساسی اقدام نمایند.

ج) : رهبری تأمین امنیت نظامی

رهبری تشکیل، آموزش و بکارگیری سازمان‌های نظامی تأمین کننده امنیت نظامی کشور بر عهده رئیس جمهور قزاقستان که عالی رتبه‌ترین مقام نیروهای مسلح جمهوری قزاقستان است، می‌باشد.

مجلس جمهوری قزاقستان قوانینی را در خصوص مسایل امنیت نظامی و دفاعی کشور تصویب می‌نماید. مسائل مرتبط، با جنگ و صلح و استفاده از نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی جهت اجرای تعهدات بین المللی در خصوص حمایت از صلح و امنیت، تحکیم همکاری‌های نظامی توسط مجلس بررسی می‌گردد.

دولت جمهوری قزاقستان تجهیز نیروهای مسلح و سایر تشکلات نظامی را با فناوری‌های نظامی و تخصصی، تأمین مالی و تجهیزات عملیاتی در زمینه های دفاعی، پدافند عامل و غیر عامل را سازماندهی می‌کند.

مسئولیت تعیین فهرست تاسیسات استراتژیک، ضرورت دفاع فیزیکی، محدودیت تعداد ارگان‌های دولتی، دفاع نیروهای مسلح، نظم و امنیت در دفاع از سرزمین، جنگل‌ها، آب و دیگر منابع طبیعی و دیگر وظایفی که بر اساس قانون اساسی بر عهده دولت قرار داده شده است، نیز بر عهده دولت می‌باشد.

دیگر ارگان‌های دولتی، مقامات محلی در حدود قانون، وظایف و اختیاراتی که بر اساس قانون به آنها داده شده است می‌توانند به سازماندهی و اجرای وظایف در خصوص تأمین امنیت نظامی جمهوری قزاقستان بپردازند.

رهبری نیروهای مسلح در زمان صلح از طریق وزارت دفاع صورت می‌پذیرد که آن نیز از طریق کمیته روسای ستاد وزارت دفاع می‌باشد.

وزارت دفاع جمهوری قزاقستان مسئولیت‌های مرتبط با تأمین امنیت نظامی و دفاع از کشور، هماهنگی فعالیت محورهای اصلی اصلاحات نظامی، برنامه‌های توسعه نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی، تعیین ساختار، تعداد انواع نیروهای ایالتی، نوع نیروهای مسلح، اجرای سیاست‌های واحد نظامی - فنی در کشور، تحقق همکاری‌های نظامی بین‌المللی، کنترل بر رعایت قانون و نظم عمومی در نیروهای مسلح، تأمین ضمانت‌های اجتماعی و حقوقی پرسنل نظامی و اعضای خانواده آنها و شهروندان غیر نظامی را بر عهده دارد.

کمیته روسای ستاد وزارت دفاع جمهوری قزاقستان، ادارهای است که فعالیت بر روی محورهای اساسی اصلاحات نظامی، طرح‌های تأسیس و گسترش نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی، عملیاتی بودن آنها، آموزش‌های نظامی و عمومی، سازماندهی و تحقق طرح‌های بکارگیری نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی که در عملیات پدافند سرزمینی فعالیت دارند و همچنین بررسی طرح‌های تجهیزاتی عملیاتی کشور در جنبه‌های دفاعی را بر عهده دارد.

ادارات فرماندهی کل نیروها، فرماندهی نیروهای سه‌گانه، ریاست پشتیبانی نیروهای مسلح وظیفه طرح‌ریزی و عملی نمودن طرح‌های توسعه و بکارگیری ارگان‌های زیر مجموعه ادارات و ارگان‌های عملیاتی، رزمی، تخصصی، آموزش‌های عمومی، تجهیز فنی، آموزش پرسنل و فعالیت روزمره آنها را بر عهده دارند.

اداره فرماندهی منطقه‌ای نیروهای نظامی مسئولیت گروه‌های نظامی تابعه خود و هدایت آنها را بر اساس فعالیت‌های روزمره، طراحی و هدایت اقدامات در خصوص تأمین امنیت نظامی بصورت مشترک با سایر نیروها و تشکلات نظامی در منطقه تحت مسئولیت خود را بر عهده دارد.

فرماندهی مستقیم و هدایت روزانه فعالیت سایر نیروهای نظامی و تشکلات نظامی در زمان صلح بر عهده ارگان‌های دولتی مربوط می‌باشد.

در زمان تهدید و در زمان جنگ هدایت تأمین امنیت نظامی کشور با اقدامات حقوقی و قانونی جمهوری قزاقستان هماهنگ می‌گردد.

بخش چهارم: اصول نظامی - اقتصادی و نظامی - فنی تأمین امنیت جمهوری قزاقستان

الف) اهداف، اصول، ماموریتها و محورهای تأمین امنیت نظامی - اقتصادی و نظامی فنی

هدف اصلی تأمین نظامی - اقتصادی و نظامی - فنی بر طرف کردن منابع مالی و تجهیزاتی و اموال نظامی مورد نیاز نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی جهت اجرای ماموریت می باشد.

نیروهای مسلح قزاقستان باید با تجهیزات نوین فنی - نظامی تجهیز شوند. آنها باید با توجه به خطرات تهدیدات احتمالی و شرایط بین المللی تجهیز گردند.

اصول اساسی تأمین نظامی - اقتصادی و نظامی - فنی افزایش مرحله به مرحله توسعه نیروهای مسلح، سایر قوای نظامی و تشکلات نظامی

بهبود مسائل مرتبط با تأمین اعتبارات اختصاصی نیروهای مسلح جمهوری قزاقستان بر اساس قانون اساسی و سطح درآمدها نسبت به مسائل دفاعی که نباید کمتر از ۱ درصد تولید ناخالص ملی کشور باشد.

استفاده مؤثر از منافع مالی، فنی و فکری در زمان حل مسائل مرتبط با تأمین امنیت نظامی

نظارت دولتی در زمینه های تولیدی، دفاعی و تسلیحات نظامی و فناوری های ویژه

اولویت های تأمین مسائل نظامی - اقتصادی و نظامی - فنی عبارتند از:

تأمین بموقع اقدامات مالی توسعه نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی و همچنین ثبات مالی جهت فعالیت های روزمره ارگان های فرماندهی و نظامی

بهبود اقدامات نظامی - اقتصادی دولت در راستای تأمین امنیت برای زیر ساختهای اقتصادی و سیستم های هدایت دولتی

شکل گیری سیاست نظامی - فنی واحد و هماهنگ دولتی که بر اساس تلفیق هامورنیک اقدامات توسعه ای صنایع دفاعی کشور، همکاری های بین المللی در

زمینه‌های نظامی- فنی و همچنین محموله‌های فناوری‌های نوین خارج از کشور با در نظر داشتن سازگاری تسلیحاتی و فناوری‌های نظامی، شکل‌گیری شده است.

ایجاد شرایط جهت بکارگیری مؤسسات دفاعی- صنعتی کشور در امر تعمیر و مدرنیزاسیون تسلیحات و همچنین تجهیزات مدرن، نظامی و فناوری‌های ویژه تحقق همکاری‌های نظامی و نظامی- فنی بین‌المللی متقابلاً سودمند.

اصول اساسی تأمین امنیت نظامی- اقتصادی و نظامی- فنی جمهوری قزاقستان تحقق سیاست‌های اقتصادی من جمله سیاست‌های بودجه و جهت‌گیری آن در راستای مرتفع نمودن نیازهای نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی و زمینه‌های مالی- فنی و دیگر زمینه‌ها

اجرای سیاست واحد نظامی- فنی و شکل‌دهی سفارشات دفاعی دولتی بر اساس برنامه‌های خرید، مدرنیزاسیون، تعمیر، بهره‌برداری تسلیحات و فناوری‌های نظامی نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی جمهوری قزاقستان، توسعه مؤسسات تولیدکننده محصولات با کاربری نظامی تا سال ۲۰۱۵ و دیگر برنامه‌های توسعه‌ای.

تأمین نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی با تجهیزات و فناوری‌های نوین جهت اجرای عملیات ضد تروریستی، پیشگیری و انحلال شرایط اضطراری طبیعی، مبارزه با جرایم سازماندهی شده، قاچاق سلاح، مهمات و مواد مخدر.

بهبود سیستم مالی- اقتصادی هماهنگ‌کننده‌ها و مکانیسم‌های تأمین‌کننده واحدهای سالانه و اجرای سفارشات دفاعی دولتی.

اجرای مدرنیزاسیون فنی و تسلیحاتی، نوسازی پارک‌های تسلیحاتی، فناوری‌های نظامی و دیگر اموال نظامی از محل اعتبارات بودجه کشور و منابع درآمدی از محل اجرای نمودن عدم استفاده از اموال نظامی و دیگر منابع که منع قانونی نداشته باشد.

گذر مرحله به مرحله اجزای سیستم‌های نظامی- دفاعی در سطح تکنولوژی‌های بالای تسلیحاتی و فناوری‌های نظامی مطابق با الگوهای جهانی و استانداردهای ناتو اجرای اولویت‌های اصلی توسعه و افزایش صنایع دفاعی کشور با قابلیت‌های رقابتی و همچنین تولید محصولات با اهداف دو گانه.

ایجاد مراکز در خصوص حمایت فنی، تعمیر و مدرنیزاسیون تسلیحاتی و فن‌آوری‌های نظامی که وارد ساز و برگ نظامی نیروهای مسلح شده‌اند آموزش کادر تخصصی جهت مجموعه‌های دفاعی - صنعتی جلب سرمایه‌گذاران با هدف تولید انواع جدید محصولات، فعالیت و خدمات اهداف نظامی جهت حل مسائل در خصوص تأمین سطح ضروری توانایی‌های دفاعی کشور اجرای آزمایشات دولتی گواهی محصولات تولیدی جهت نیازمندی‌های دفاعی کشور

توسعه انستیتو نظامی محصولات تولیدی توسعه پتانسیل صادراتی کمپانی‌های نظامی - صنعتی و مؤسسات از طریق گسترش بازار فروش، افزایش اصلاحات و حنجم کالاهای صادراتی تحکیم، گسترش و تجهیز صنایع دفاعی کشور، استفاده گسترده از تجربه جهانی و همکاری‌های نظامی - فنی در اهداف گسترش پتانسیل‌های نظامی - اقتصادی کشور

ب) آمادگی بسیج اقتصادی

هدف از آمادگی بسیج اقتصادی، تأمین آمادگی سیستم ارگان‌های دولتی نسبت به فعالیت در زمان جنگ که انتقال اقتصاد کشور به شرایط جنگی جهت تأمین نیازهای نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی و همچنین مردم جمهوری قزاقستان را می‌طلبد. مسائل مرتبط با آمادگی بسیج اقتصادی

تکمیل آتی و سازگاری نسبت به شرایط بازار و آمادگی بسیج کشور آمادگی سیستم هدایت اقتصادی نسبت به فعالیت مؤثر در شرایط وضعیت نظامی و در زمان جنگ

افزایش تأثیرگذاری سیستم آمادگی همگانی ارگان‌ها، مؤسسات، سازمان‌های دولتی که مسئولیت بسیج امکانات را دارند.

تکامل سیستم سودمند اقتصادی مؤسسات و سازمان‌های مختلف در اجرای مأموریت‌های همگانی

اصول اساسی آمادگی بسیج اقتصادی
تأمین حفاظت از توان همگانی و ذخایر همگانی

آمادگی تولید با هدف اجرای سفارشات (ماموریت‌ها) بر اساس بسیج عمومی در
زمان جنگ

اجرای ماموریت‌های تحویل محصولات، اجرای فعالیت‌های همگانی، ارائه
خدمات در راستای آمادگی‌های همگانی

ایجاد شرایط بیمه‌های قرار دادی در زمان جنگ

حفاظت از متخصصان، مدیران، کارگران متخصص و افراد مشمول خدمت در
زمان جنگ

آموزش تشکلات تخصصی و تجهیزات در نظر گرفته شده جهت تحویل به
نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی و همچنین در زمینه منافع اقتصادی کشور

بخش پنجم: همکاری‌های نظامی بین‌المللی جمهوری قزاقستان

الف) : همکاری نظامی و نظامی-فنی بین‌المللی

همکاری نظامی و نظامی-فنی بین‌المللی جمهوری قزاقستان متأثر از سیاست خارجی و صلاح اقتصادی مطابق با قانون اساسی و قراردادهای بین‌المللی جمهوری قزاقستان با هدف ثبات در حل مسائل تأمین امنیت نظامی، ورود قزاقستان به سطح جدید روابط بین‌الملل برابر با پتانسیل‌های آن، استحکام موضع رهبری منطقه‌ای صورت می‌گیرد.

دستیابی به این هدف با تشکیل سیستم امنیت دسته‌جمعی توأم با گسترش و استحکام اقدامات اعتمادساز و مشارکت در بنیان‌های چندملیتی محقق می‌گردد. جمهوری قزاقستان همکاری نظامی و نظامی-فنی را بر اساس اصول برابری، همکاری سودمند متقابل، حسن همجواری در راستای ثبات بین‌المللی، امنیت ملی، منطقه‌ای و جهانی اجرا می‌نماید.

جمهوری قزاقستان تعهدات بین‌المللی خود را در زمینه کنترل بر صادرات تسلیحات، محصولات نظامی، کالاهای فناوری‌ها با استفاده دوگانه کاملاً رعایت می‌کند.

جهات اولویت‌دار در همکاری نظامی بین‌المللی جمهوری قزاقستان شامل: عملی نمودن همکاری‌های نظامی و نظامی-فنی با دولت‌های عضو سازمان گفتگو و امنیت دست‌جمعی علاوه بر این ضرورت تلاش‌های چندجانبه در خصوص ایجاد فضای پدافندی مشترک و تأمین امنیت دسته‌جمعی ... تعمیق مشارکت‌های استراتژیک با روسیه فدراتیو، جمهوری خلق چین بر اساس منافع منطقه‌ای نظامی-سیاسی

تحکیم همکاری با ایالات متحده آمریکا در خصوص مسائل مدرنیزاسیون فنی نیروهای مسلح، انتقال تکنولوژی‌های نظامی، آموزش پرسنل و توسعه زیرساخت‌های نظامی در راستای تأمین امنیت نظامی در منطقه گسترش همکاری‌ها در زمینه نظامی و نظامی-فنی با کشورهای آسیای میانه و سایر دولت‌ها

مشارکت در رزمایشات مشترک و انتقال تجربه در طرح‌ریزی‌ها، اجرا و تأمین همه‌جانبه در عملیات ضدتروریستی و عملیات حمایت از صلح تحت نظارت ناتو ایجاد مراکز منطقه‌ای در چهارچوب برنامه‌های «مشارکت برای صلح» و همچنین در خصوص آموزش افسران. مشارکت تشکلات نظامی در عملیات حمایت از صلح تحت نظر سازمان ملل متحد

ب) شرکت جمهوری قزاقستان در ائتلاف ساختارهای نظامی

قزاقستان سیستم مؤثر و مدرن امنیتی را شکل دهی می‌کند، بطور مؤثر با سیستم‌های امنیتی منطقه‌ای همکاری می‌نماید. جمهوری قزاقستان همکاری با دولت‌های عضو سازمان امنیت و همکاری در چهارچوب ساختارهای ائتلاف‌های نظامی در راستای تأمین امنیت مشترک و دفاع دسته جمعی تحکیم خواهد بخشید.

مسائل اساسی ساختارهای ائتلاف‌های نظامی عبارتند از:

گسترش همکاری در زمینه‌های نظامی در چهارچوب سازمان امنیت دسته

جمعی

هماهنگی با اصول حقوقی در زمینه‌های نظامی

آمادگی حل مسائل و مشکلات در خصوص تأمین امنیت نظامی

اولویت ساختارهای ائتلاف‌های نظامی قزاقستان عبارتند از:

طرح‌ریزی و تحقق اقدامات در خصوص تأمین امنیت نظامی دسته جمعی کشورهای عضو سازمان امنیت دسته جمعی

تشکیل و آموزش گروه‌بندی‌های منطقه‌ای و ائتلافی و ارگان‌های هدایت کننده آنها، حمایت از سطح آمادگی نظامی آنها

طرح‌ریزی بکارگیری نیروهای مسلح دولت‌های شرکت‌کننده در سازمان امنیت دسته جمعی در راستای تأمین امنیت کلی و دفاع مشترک

بهبود مشکلات نیروها و تجهیزات همکاری کننده سیستم‌های امنیت دسته جمعی، تعیین محتوی، فرم و شیوه‌های عملیات مشترک

آمادگی نیروها در اجرای ماموریت‌ها در راستای منافع تأمین امنیت کلی و دفاع دسته جمعی در خصوص هماهنگی برنامه‌ها و طرح‌ها
عملی ساختن تلاش‌های مشترک در مبارزه با تروریسم بین المللی، افراط‌گرایی مذهبی، جدایی طلبی تجارت مواد مخدر و مشارکت در پروسه عدم گسترش سلاح‌های کشتار جمعی
همکاری‌های نظامی - نظامی فنی متقابلاً سودمند در زمینه‌های توافق در خصوص اصول اساسی همکاری‌های نظامی - فنی بین دولت‌های شرکت کننده در سازمان امنیت دسته جمعی از تاریخ ۱۵ می سال ۱۹۹۲.
توسعه علوم نظامی، آمادگی پرسنل نظامی

ج : فعالیت‌های صلح‌جویانه

جمهوری قزاقستان فعالیت‌های صلح‌جویانه خود را همچون قسمت مهمی از بدنه سیاست خود در راستای تحکیم امنیت ملی و دسته جمعی می‌داند و آن را یکی از اصول روش‌های پیشگیری سیاسی از بروز بحران‌ها و مناقشات نظامی می‌داند. هدف فعالیت‌های صلح‌جویانه قطع مناقشات نظامی و ایجاد شرایط مناسب جهت حل و فصل سیاسی آن می‌باشد.

صلح‌طلبی جایگاه مهمی برای پیشروی وضعیت نظامی - سیاسی و منافع قزاقستان در امور بین‌المللی است و همچنین باعث بالا رفتن اعتبار کشور در صحنه بین‌المللی می‌شود.

در این اهداف جمهوری قزاقستان مشارکت فعال در عملیات صلح‌جویانه تحت نظارت سازمان ملل متحد بر اساس قطعنامه‌ها صادر از بنیوی سازمان ملل خواهد داشت.

مسئله مهم و حیاتی در فعالیت‌های صلح‌جویانه قزاقستان موضع اصولی دولت در امر تقویت تلاش‌های مشترک منطبق با تصمیمات شورای امنیت سازمان ملل متحد و اقدامات مورد پذیرش همه کشورها جهت تأمین امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی است.

یکی از ابزارهای مؤثر در توسعه پتانسیل‌های صلح‌طلبی ایجاد مراکز صلح‌جویی منطقه‌ای با ابزارهای مهندسی و پزشکی است.

اجرای ماموریت‌ها در عملیات حمایت از صلح نیازمند آمادگی‌های تخصصی نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی بر اساس استانداردهای بین‌المللی می‌باشد. مشارکت نیروهای مسلح در عملیات صلح‌جویانه بر اساس مصوبات مجلس قزاقستان و با در نظر داشتن قانون اساسی و قراردادهای بین‌المللی است. اعزام نیروهای نظامی محدود به جریان عملیات صلح‌جویانه می‌تواند براساس مسائل ذیل باشد :

تصرف منطقه مناقشه با هدف تأمین اجرای مجازات‌های در نظر گرفته شده توسط جامعه جهانی

جداسازی نیروهای مسلح درگیر و خلع سلاح آنها
بر قراری رژیم آتش‌بس و برقراری صلح، ممانعت از اجرای عملیات نظامی پاکسازی مین، انحلال تاسیسات، استحکامات و پیامدهای بکارگیری سلاح‌های کشتار جمعی

کنترل بر جابجایی و حمل تجهیزات، سلاح، مهمات و مواد منفجره
کنترل بر اوضاع منطقه جداسازی نیروهای درگیر و نظارت بر نظم و مقابله با آشوب و بی‌نظمی

همکاری با ارگان‌های محلی در حمایت از نظم و برقراری قانون، تأمین امنیت اشخاص و بازگرداندن وضعیت به حالت قبلی
تأمین امنیت مقامات رسمی گفتگو کننده جهت حل و فصل مناقشات و امنیت پرسنل مامور به عملیات صلح‌جویانه

بخش ششم : نتیجه گیری

دکترین نظامی قزاقستان فعالیت‌های دفاعی کشور را جهت می‌دهد و در راستای تأمین امنیت نظامی از اقدامات نظامی بصورت خود خواسته، جلوگیری می‌نماید. وضعیت دکترین نظامی با توجه به تغییرات در وضعیت نظامی-سیاسی در جهان و منطقه، ماهیت و محتوی تهدیدات نظامی، جهت‌های توسعه سازمان‌های نظامی دولت‌ها، پیامدهای مورد تاکید سالیانه رئیس جمهور قزاقستان، قوانین و دیگر اقدامات حقوقی در خصوص حل مسائل تأمین امنیت نظامی، اسناد برنامه‌های توسعه نیروهای مسلح و سایر قوای نظامی تکامل می‌یابد. جمهوری قزاقستان بر پابندی خود به حمایت از امنیت جهانی و صلح بین‌المللی و ممانعت از مناقشات نظامی تاکید می‌ورزد.

۳ دکترین نظامی جمهوری آذربایجان

مقدمه

جمهوری آذربایجان کشوری که از استقلالش حدود ۲۰ سال می‌گذرد، در آغاز تولد خود با ارمنستان وارد جنگی پرهزینه شد. جمهوری آذربایجان که ظاهراً از هر نظر بر حریف خود برتری داشت، نتیجه‌ای جز اشغال ۲۰ درصد از خاکش و از دست دادن یکی از مهمترین مناطقش یعنی قره‌باغ را به دست نیاورد. اما هم‌اکنون دولت علی‌اف تبدیل به یکی از خریداران اصلی اسلحه شده و آمار نشان‌دهنده این است که در آسیای مرکزی جمهوری آذربایجان بزرگترین خریدار اسلحه است. اما مسأله مهم این است که کشوری همچون جمهوری آذربایجان با حدود ۹ میلیون جمعیت و اقتصادی شدیداً وابسته به نفت و دارای ساختاری نسبتاً کهنه تا کی می‌تواند چنین روالی را ادامه دهد. کشوری که با چالش‌های داخلی شدیدی روبه‌رو است تا جایی که پخش یک سریال خارجی برایش مشکلات تأمینی درست می‌کند و برای همگان محرز است راه حل آن در مواردی به غیر از خرید اس ۳۰۰ است.

جمهوری آذربایجان که در دکترین نظامی خود ارمنستان را بزرگترین چالش نظامی خود نامیده است، حال دست به خرید تسلیحاتی زده که در مورد ارمنستان به کار چندانی نمی‌آید. ارمنستان نه موشک بالستیک دارد که جمهوری آذربایجان نیاز به اس ۳۰۰ داشته باشد نه برای بمباران هوایی‌اش به موشک دوربرد نیاز است که جمهوری آذربایجان نیاز به سفارش چنین موشکی از چین داشته باشد در حقیقت جمهوری آذربایجان به دنبال توهّمات رهبران‌ش در حال حرکت است. مسأله‌ای که در سیر صعودی بودجه دفاعی‌اش نمایان است.

بخش اول - کلیات

ماده ۱

دکترین نظامی جمهوری آذربایجان (در ادامه به عنوان دکترین نظامی نامیده خواهد شد) که از سوی حیدر علی یف پیشوای ملی مردم آذربایجان بنیان‌گذاری شده، سندی است که به عنوان بخش از استراتژی تضمین‌کننده امنیت ملی جمهوری آذربایجان با هدف حراست از حقوق و مصالح ملی انسانی، جامعه، دولت و وظایف دولت جمهوری آذربایجان در قبال تهدیدات داخلی و خارجی و به عنوان پایه و مبنای نظری سیستم امنیت نظامی کشور تدوین شده است.

ماده ۲

جمهوری آذربایجان به عنوان دولتی قانونی و لائیک - قادر به تأمین منافع ملت و کشور - خط مشی سیاستگذاری امنیت ملی خود را برای رشد و ترقی مشخص کرده و به اجرا درمی‌آورد. یکی از اجزای ترکیب خط‌مشی سیاستگذاری امنیت ملی جمهوری آذربایجان را تاکتیک سیاسی - دفاعی در زمینه‌ها نظامی و دیگر زمینه‌ها، معطوف به تأمین منافع ملی کشور تشکیل می‌دهد (که در ادامه به عنوان "سیاست دفاعی" نامیده خواهد شد)

ماده ۳

مقاصد، مبانی و اصول سیاست دفاعی "مبحث سیاست دفاعی" در نظریه امنیت ملی جمهوری آذربایجان، همچنین روند اجرای مفاد مربوط به امنیت نظامی و گسترش و توسعه این مفاد در "دکترین نظامی" جمهوری آذربایجان منعکس می‌شود.

ماده ۴

کشف، افشاء، تجزیه و تحلیل و ارزیابی تهدیدات امنیت نظامی کشور و تأمین توان دفاعی در مقابل این تهدیدات، از طریق بسیج قوای دولتی، مردم مناطق کشور برای دفاع و ایجاد سیستم امنیت نظامی سودمند برای پیشگیری از وقوع جنگ، درگیری‌ها، تجاوز مسلحانه و مسائل مربوطه، از جمله شیوه‌ها مقابله دفاعی جمهوری آذربایجان می‌باشد.

ماده ۵

دکترین نظامی، شرایط، روند، موانع و عوامل تهدیدکننده امنیت کشور را در جهت احقاق منافع ملی دولت جمهوری آذربایجان مطرح می‌کند.

ماده ۶

دکترین نظامی پیرو قوانین جاری کشور مبانی لجستیکی، نظامی - سازمانی، نظامی - اقتصادی و همچنین وظایف ساختاری ارتش کشور برای زمان حال و آینده و اولویت‌ها اساسی سازندگی و توسعه آمادگی نیروها مسلخ جمهوری آذربایجان و واحدها تابعه را که احتمالاً در آینده تاسیس و تشکیل خواهد شد، مشخص می‌کند.

ماده ۷

دکترین نظامی متکی بر اصل کفایت دفاع اضطراری و سودمند از امنیت کشور است.

ماده ۸

قانون اساسی، قوانین جاری و دیگر معاهدات حقوقی، نظریه امنیت ملی و دیگر اسناد و همچنین معاهدات بین‌المللی مبانی حقوقی دکترین نظامی دولت جمهوری آذربایجان را تشکیل می‌دهند.

ماده ۹

نهادهای دولتی و ارگان‌ها خودگردان محلی، نیروهای مسلخ و دیگر یگان‌های تابعه ارتش جمهوری آذربایجان ضامن اجرای مفاد دکترین نظامی با توسل به تدابیر نظامی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، اطلاعاتی، حقوقی و غیره می‌باشند. در صورت لزوم، جذب نهادهای مدنی و نمایندگان آن‌ها و تشکل‌ها مردمی به این روند بلامانع خواهد بود.

بخش دوم: حریم (فضای) امنیتی جمهوری آذربایجان

ماده ۱۰

دکترین نظامی جمهوری آذربایجان حریم امنیتی کشور را با توجه به عوامل و شرایط بین‌المللی و منطقه مشخص می‌کند. نظریه امنیت ملی جمهوری آذربایجان دربرگیرنده تهدیدات بالقوه ناشی از اغراض نیروها متخاصم از جمله خطرهای که امنیت نظامی کشور را تهدید می‌کنند، است. این تئوری میزان و جنبه‌ها خطرات احتمالی را مشخص کرده و با توسل به قدرت نهادها دولتی، خودگران محلی، نیروها مسلح و یگان‌ها تابعه ارتش می‌تواند بر نحوه و روند پیشگیری، خنثی‌سازی و برطرف کردن این خطرات تاثیر می‌گذارد.

ماده ۱۱

حریم امنیت جهانی می‌تواند تحت‌الشعاع تحولات اساسی ناشی از عوامل ذیل قرار گیرد:

- هم‌اکنون در سطح جهان همزمان با فعالیت‌ها قومی و دینی که در برخی موارد منجر به وقوع عملیات تروریستی و قیام‌های عمومی می‌شود، موارد اعمال زور و تعدی رو به گسترش نهاده است. فقر، نابرابری اجتماعی - اقتصادی، گسترش موج مهاجرت‌ها دسته‌جمعی، دخالت‌ها بیگانگان، وجود مناقشات و افزایش نواحی مناقشه و جریان‌ات افراطی دینی - سیاسی، زمینه‌ساز ادامه بحران و تنش در برخی از مناطق و افزایش دامنه بحران است.

- فرایند گسترش جنایات سازمان‌یافته و همچنین تشکیل گروهک‌ها تروریستی بین‌المللی زویند جریان‌ات سیاسی جهان را تحت تاثیر قرار می‌دهد. - بحرآن‌ها مالی و اقتصادی به مرور زمان جنبه جهانی داشته و قدرت اقتصادی، سیاسی و اجتماعی حاکم بر نواحی مختلف جهان را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. - در اثر گسترش دامنه رقابت برای دستیابی به منابع طبیعی تجدیدنپذیر و در وهله نخست منابع انرژی، بحران و تشنج میان دولت‌ها مختلف جهان به مرور زمان عمیق‌تر می‌شود.

- تلاش پیگیر دولت‌ها مختلف و نهادها غیر دولتی در سطح جهان برای دستیابی به فناوری تولید و تهیه سلاح‌ها کشتار جمعی نظام کنترل این نوع تسلیحات را به مخاطره

انداخته است.

- رشد و ترویج سریع فناوری بیولوژیکی و نانوتکنولوژی در جهان زمینه مساعدی را برای بهره‌برداری نیروها تروریستی برای ایجاد جنگ‌ها بیولوژیکی (شیمیایی) و ترورها بیولوژیکی فراهم می‌نماید. به دلیل احتمال استفاده از موارد یاد شده در جهت اهداف خرابکارانه از سوی برخی از دولت‌ها که منجر به صدمه زدن به مصالح و منافع دیگر دولتها و در مجموع مجامع بین‌الملل می‌شود، این امر خطرناک است.

- تاکنون دستیابی تعداد زیادی از دولت‌ها به سلاح‌ها معمول یا تهیه آن‌ها با قیمتی نازل و از راه‌ها آسان و کاربرد و ترویج این تسلیحات منجر به تلفات مالی و انسانی زیادی شده است.

- مصائب طبیعی و انسانی، بیماری‌ها کشنده و دیگر تهدیدات و خطرات موجود به مرور زمان تأثیرات سوء و به‌سزایی بر محیط زیست انسانی برجای می‌گذارند.

ماده ۱۲

- ارزیابی متفاوت و متضاد دولت‌ها مختلف از رویدادها سیاسی، اقتصادی و اجتماعی که در طول سال‌ها اخیر زمینه‌ساز بروز تحولات بنیادین در سیستم روابط بین‌المللی گردیده، باعث می‌شود که سطح روابط میان دولت‌ها مختلف دستخوش تنش و بحران شود، این روند کماکان تأثیراتی منفی بر ثبات و امنیت جهان می‌گذارد.

ماده ۱۳

عوامل تأثیرگذار بر حریم امنیتی منطق‌ها که جمهوری آذربایجان نیز در آن قرار دارد، به شرح زیر است:

- اوضاع متزلزل و متغیر ناشی از تأثیرات ضد و نقیض سیاسی، نظامی و اقتصادی جهان بر فضای ژئوپولیتیکی منطقه.

- وجود مناقشات لاینحل ناشی از درگیری‌های نظامی سیاسی از جمله تمایلات تجزیه‌طلبانه.

- افزایش تأثیرات منفی مناقشات منطق‌ها بر منافع اقتصادی، از جمله ادامه تهدیدات علیه تاسیسات انتقال انرژی در خاک کشورها واقع در مسیر عبور خطوط لوله نفت و گاز.

ماده ۱۴

- ادامه اشغال قسمتی از خاک جمهوری آذربایجان از سوی جمهوری ارمنستان، اجرای خط مشی پاکسازی قومی خاک ارمنستان از وجود سکنه آذری آن کشور، تخریب تاسیسات زیربنایی اقتصادی، اجتماعی (در اراضی اشغالی آذربایجان) و تداوم خط مشی تجاوزگری دولت ارمنستان. ارمنستان مهمترین عامل تاثیرگذار بر حریم امنیت ملی جمهوری آذربایجان است.

ماده ۱۵

سرزمین‌ها تحت اشغال جمهوری آذربایجان از هرگونه کنترل و نظارت بین‌المللی محروم مانده است، در نتیجه در این سرزمین‌ها:

- برخلاف مفاد "قرارداد نیروها مسلح متعارف در اروپا" مصوبه سال ۱۹۹۰ و نیز "مذاکرات مربوط به تحکیم اعتماد و تدابیر امنیتی" مصوبه سنال ۱۹۹۹ در وین، مقادیری تسلیحات، مهمات و تجهیزات فنی جنگی بدون نظارت بین‌المللی انباشته شده است؛
- سازوکارهای محلی و بین‌المللی برای تأمین و دفاع از حقوق انسانی کارایی ندارد؛
- تجارت انسان، تولید غیر قانونی مواد مخدر و روان‌گردان و ترویج آن وجود داشته، همچنین مسیرهای ترانزیتی برای قاچاق سلاح ایجاد شده است؛
- پایگاه‌هایی برای واحدها مسلح و تروریست‌ها دایر شده است؛
- روند اسکان غیرقانونی جریان دارد؛

- ثروت‌های طبیعی چپاول می‌گردند، نسل انواع گیاهان و جانوران کمیاب رو به انقراض نهاده و خسارات فراوانی به محیط زیست وارد می‌شود؛

- ابنیه و آثار فرهنگی به مثابه ترکیبی از میراث تاریخی و فرهنگی جهان در نواحی محل سکونت آذربایجانی‌ها در جمهوری ارمنستان در طول تاریخ و سرزمین‌ها قره‌باغ کوهستانی جمهوری آذربایجان و نواحی اطراف آن که تحت اشغال قرار دارد چپاول و نابود می‌شود.

ماده ۱۶

- نبود نظارت موقت ارگان‌های حاکمیتی دولت جمهوری آذربایجان بر سرزمین‌ها اشغال شده توسط جمهوری ارمنستان، نه فقط تهدیدی برای امنیت ملی، بلکه خطری برای امنیت منطقه به‌شمار می‌رود، این وضعیت به دلیل بی‌ثمر بودن مساعی جوامع

بین‌المللی در جهت حل این مشکل تشدید می‌شود.

ماده ۱۷

در حال حاضر تلاش نیروها مختلف برای افزایش تمایلات تجزیه‌طلبی در نقاط مختلف جمهوری آذربایجان کماکان ادامه دارد.

ماده ۱۸

به موازات آن، مجموعه عوامل خارجی قادر به تاثیرگذاری مستقیم بر امنیت ملی جمهوری آذربایجان هستند؛

- در کنار فعالیت‌های بی‌نتیجه برخی از سازمان‌ها بین‌المللی، مسئول تأمین امنیت جهانی، نقش و اهمیت سیاسی قدرت نظامی در روند احقاق مصالح سیاسی و اقتصادی کشور به صورت چشمگیری در حال افزایش است؛

- موقعیت جغرافیای سیاسی جمهوری آذربایجان در محل تقاطع خطوط و مسیرها بازرگانی و حمل و نقل بین‌المللی در میان دو قاره اروپا و آسیا می‌تواند باعث بروز تهدیدها نظامی برای امنیت ملی و برهم خوردن ثبات و آرامش حاکم بر منطقه شود؛

- بهره‌برداری و انتقال منابع هیدروکربنی از بخش‌های متعلق به جمهوری آذربایجان در دریای خزر به بازارها جهانی، همچنین حضور گسترده جمهوری آذربایجان در طرح‌ها بین‌المللی انرژی و حمل و نقل "شرق و غرب" و شمال و جنوب، حمایت جمهوری آذربایجان از تلاش‌های مجامع بین‌المللی در جهت برقراری صلح و نیز در عملیات نیروها ائتلاف بین‌المللی برای مقابله با تروریسم بین‌الملل به منزله عامل بسیار تاثیرگذار بر فضای امنیتی این کشور است که احتمال هدف قرار گرفتن جمهوری آذربایجان از سوی سازمان‌های تروریستی را افزایش می‌دهد.

بخش سوم: تهدیدات امنیت نظامی جمهوری آذربایجان

ماده ۱۹

- تأمین استقلال، حق حاکمیت، تمامیت ارضی، ایجاد نظام قانون اساسی، تأمین منافع مردم و کشور، مقابله با تهدیدات نظامی، سیاسی و امثال آن یکی از مهمترین وظایف دولت جمهوری آذربایجان به شمار می‌رود.

ماده ۲۰

- منظور از تهدیدات واقعی و بالقوه تأثیرگذار بر امنیت نظامی جمهوری آذربایجان، تهدیدات خارجی، داخلی، سیاسی و... است.

ماده ۲۱

تهدیدات نظامی و سیاسی خارجی عبارتند از:
- ادامه اشغال بخشی از خاک جمهوری آذربایجان توسط نیروها مسلح جمهوری ارمنستان؛

- امکان هر گونه تجاوز نظامی خارجی برای دخالت در امور داخلی آذربایجان؛
- وابستگی نظامی جمهوری آذربایجان به کشورهای خارجی؛

- طرح ادعای ارضی از سوی کشورهای هم مرز (همسایه) جمهوری آذربایجان؛
- انواع فعالیت‌ها با هدف بحرانی کردن اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی در داخل کشور از جمله حمایت (بیگانگان) از روند تحرکات تجزیه طلبانه و دینی افراطی، تدارک و آموزش گروه‌های مسلح غیرقانونی از سوی دیگر کشورها جهت اعزام به جمهوری آذربایجان؛

- درگیر بودن کشورهای همسایه در مناقشات بین دولتی یا وجود مناقشات داخلی، عملیات نظامی، قیام‌های مسلحانه و یا هرگونه نابسامانی نظامی و ناآرامی نظامی - سیاسی در کشورهای مذکور؛

- بروز اختلال در توازن نظامی منطقه و عدم کفایت توان دفاعی از جمله استقرار مستقیم پایگاه‌های نظامی (در مجاورت سرحدات خاکی و آبی جمهوری آذربایجان) تجمع دسته‌جات نظامی و افزایش میزان تسلیحات و دیگر اشکال حضور نظامی در مجاورت مرزهای دولتی جمهوری آذربایجان

- تجاوز یگان‌های نظامی و مسلح به حریم مرزی جمهوری آذربایجان، بروز مناقشات مرزی و یا تشدید آن؛

- اشاعه انواع سلاح‌های هسته‌ای و دیگر سلاح‌ها و گسترش فناوری تهیه و تولید مدرن‌ترین تسلیحات نظامی به تبع دعاوی نظامی - سیاسی دولت‌ها مختلف و گروه‌های تروریستی

ماده ۲۲

- موارد تهدیدات اصلی نظامی و سیاسی داخلی به شرح زیر است:

- فعالیت غیرقانونی نهادها و سازمان‌های تروریستی، دینی، افراطی، ملی‌گرا - تجزیه طلب در جهت برهم زدن آرامش داخلی و نقض تمامیت ارضی کشور.

- تلاش در جهت مقابله با نظام قانون اساسی، حاکمیت دولت و سازمان‌ها دولتی و برهم زدن آسایش عمومی در کشور

- تلاش برای سازماندهی و تشکیل واحدهای مسلح یا گروه‌های مسلح برخلاف قوانین جاری جمهوری آذربایجان

- گردآوری و گسترش تسلیحات، مهمات، مواد منفجره و دیگر وسایل قابل استفاده برای ارتکاب خرابکاری، عملیات تروریستی و دیگر اعمال خلاف قانون در محدوده ارضی جمهوری آذربایجان؛

- فعالیت غیر قانونی برای تهدید امنیت ملی جمهوری آذربایجان بصورت جنایات خرفه‌ها و دیگر فعالیت‌های خلاف قانون؛

- مقابله به حرکات مسلحانه علیه اماکن حائز اهمیت نظامی و مهم دولتی، ستازمان‌های ارتباطاتی و اطلاع رسانی؛

ماده ۲۳

فهرست دیگر موارد تهدید:

- حوادث طبیعی و سوانح غیرمترقبه

- مهاجرت غیر قانونی دسته جمعی

- اشاعه و ترویج مواد رادیواکتیو، شیمیایی و بیولوژیکی. با توجه به میزان خسارت و تهدیداتی که در مواد ۲۴ و ۳۱ برای امنیت ملی ذکر شده، در صورت بروز شرایط حاد برای، دفع این تهدیدات جذب نیروها مسلح منطبق با مقررات قانونی بلامانع است.

بخش چهارم: خط مشی سیاستگذاری دفاعی جمهوری آذربایجان

ماده ۲۵

- خط مشی سیاستگذاری دفاعی جمهوری آذربایجان با هدف تأمین امنیت نظامی دولت بر مبنای تدابیر نظامی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی شکل می‌گیرد.

ماده ۲۶

- خط مشی سیاستگذاری دفاعی در جهت اجرای تدابیر غیرنظامی (دوستی با کشورها همسایه و دیگر کشورها، یا تحکیم روابط همکاری و اتحاد)، حفظ و حراست از توان آمادگی رزمی و گسترش دامنه قدرت دفاعی همزمان با کشف تهدیدات نظامی و دیگر خطرات موجود برای امنیت ملی و جلوگیری از گسترش این تهدیدات و خنثی سازی آنهاست.

ماده ۲۷

- خط مشی سیاست دفاعی، متکی بر تجزیه و تحلیل شرایط نظامی-سیاسی حاکم بر منطقه و تحلیل روند توسعه و رشد این شرایط، ارزیابی دقیق و کامل مجموعه تهدیدات بالقوه برای امنیت نظامی و تضمین امنیت نظامی و نیازها و امکانات واقعی کشور با توجه به موقعیت جغرافیایی جمهوری آذربایجان می‌باشد.

ماده ۲۸

- جمهوری آذربایجان در جریان تدوین خط مشی سیاستگذاری دفاعی اصول و مبانی ذیل را رعایت می‌کند.

- موازین و اصول حقوق بین‌الملل

- اصل همزیستی مسالمت آمیز با تمامی کشورهای جهان.

- همکاری با کشورهای جهان برپایه تساوی حقوق و تلاش برای برقراری مناسبات

سودمند و متقابل و حسن همجواری

- بجز مواردی که در معرض تجاوز قرار گرفته و موارد ناشی از تعهدات کشور بر

مبنای موازین و مقررات حقوق بین‌الملل، علیه هیچ کشوری وارد جنگ نمی‌شود

- توسل به جنگ به عنوان وسیله برای تجاوز به کشورهای دیگر و راهکاری برای حل

و فصل مناقشات را مردود می‌داند.

- ارائه هرگونه مساعدت سیاسی، نظامی، اقتصادی و...، رسمیت بخشیدن به نتایج اشغالگری جمهوری ارمنستان و رژیم حاکم بر سرزمین‌های که ارمنستان اشغال کرده است، به منزله اقدامی علیه جمهوری آذربایجان تلقی می‌شود.

- حق توسل به هر اقدامی از جمله کاربرد نیروی نظامی را به دلیل ادامه اشغال قسمتی از خاک جمهوری آذربایجان از سوی جمهوری ارمنستان و خودداری آن کشور از تخلیه سرزمین‌ها اشغالی بر مبنای موازین و مقررات حقوق بین‌الملل برای حل این مناقشه و احیای تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان را برای خود محفوظ می‌دارد.

ماده ۲۹

- بجز در موارد استثنایی که در معاهدات و قراردادها بین‌المللی پذیرفته شده آمده است، جمهوری آذربایجان حق ندارد به کشورها خارجی پایگاه دهد یا این وجود در صورتی که تحولات اساسی در شرایط نظامی و سیاسی رخ دهد جمهوری آذربایجان حق صدور مجوز برای استقرار پایگاه‌ها و نیروها خارجی را دارد.

ماده ۳۰

- مبانی اصلی خط مشی سیاستگذاری دفاعی جمهوری آذربایجان به قرار زیر است:
- همگون‌سازی عملکردهای نیروها مسلح و مراکز فرماندهی دیگر قوای مسلح
- پیش‌بینی یا کشف به موقع و خنثی سازی تهدیدات بالقوه برای امنیت

نظامی جمهوری آذربایجان

- برنامه‌ریزی قبلی و تأمین همه جانبه و اجرای به موقع طرح‌ها و تدابیر مورد نظر
- تدارک نیرو، وسائل و ذخایر احتیاطی لازم به میزان کافی برای تضمین امنیت نظامی
- اجرای خط مشی سیاستگذاری واحد نظامی - فنی (لجستیکی) از سوی دولت
- همگون‌سازی روند پیشرفت نظامی با نیازها امنیت نظامی
- توسعه و گسترش همکاری‌های لجستیکی با کشورهای دوست

ماده ۳۱

- نهادهای دولتی ملزم به تدوین و اجرای خط مشی سیاستگذاری دفاعی و سیستم امنیت نظامی؛ نیروهای مسلح و دیگر یگان‌های مسلح کشور در چارچوب اختیارات و وظایف محوله و ضامن تأمین سیستم امنیت نظامی جمهوری آذربایجان می‌باشند.

ماده ۳۲

- اختیارات و وظایف نهادهای دولتی، نیروها مسلح و دیگر یگان‌های مسلح (واحد‌های نظامی) و دیگر نهادهای ذربط در تأمین امنیت نظامی جمهوری آذربایجان در قانون اساسی، قوانین جاری و دیگر معاهدات و موازین حقوقی جمهوری آذربایجان مشخص شده است.

ماده ۳۳

- تمامی قوا و نیروهای ذخیره جمهوری آذربایجان مکلفند وظایف و تدابیر لازم برای تضمین امنیت را به اجرا در آورند.

ماده ۳۴

- وظایف و اختیارات محوله در چارچوب قوانین به سه رکن اصلی خط مشی سیاستگذاری دفاعی جمهوری آذربایجان، نهادهای دولتی و خودگردان محلی، تدابیر اساسی برمی‌گردد. همچنین وظایف و اختیارات محوله به نیروها مسلح و دیگر واحد‌های نظامی کشور، سطح بسیج و میزان آمادگی رزمی در دوران "آرامش"، تهدیدات واقعی "و جنگ" بر اساس شرایط امنیت نظامی مشخص می‌شود.

ماده ۳۵

- اجرای خط مشی سیاستگذاری دفاعی کشور در دوره "آرامش" بر مبنای اصول و تدابیر زیر مشخص می‌شود:

تبصره ۱:

- در زمینه حراست و تأمین مصونیت مرزهای جمهوری آذربایجان
- دفع تهدیدات واقعی و بالقوه از سرحدات دولتی جمهوری آذربایجان از جمله جلوگیری از تلاش برای تغییر سرحدات دولتی، تلاش برای واردات وسایل و اشیایی که مطابق قانون ممنوع شده، حراست از اموال و مردم نواحی مرزی کشور
- اجرای مقررات در مرزها دولتی

- توسعه و گسترش سیستم نظارت مرزی از جمله امکانات عملیاتی - فنی با هدف جلوگیری از رسوخ تروریست‌ها و گروه‌های تروریستی، همچنین مهاجران غیر قانونی، سلاح‌های کشتار جمعی و اجزای ترکیبی اینگونه تسلیحات، مواد مخدر و انواع

فعالیت‌های غیرقانونی در مرزهای دولتی و افزایش توان واکنش سریع در این رابطه
- نظارت مرزی بر بخش‌های متعلق به جمهوری آذربایجان در دریای خزر

تبصره ۲

- حفظ میزان کارایی و قابلیت‌های دفاعی و امکانات رزمی
- افزایش قابلیت رزمی، آمادگی بسیج نیروهای مسلح و دیگر واحدهای نظامی در
سطح لازم

- افزایش میزان آمادگی نیروها مسلح و دیگر واحدهای نظامی برپایه علوم نظامی،
فرایند تقویت تجهیزات نظامی، نوسازی و حفظ آن در سطح آمادگی رزمی
- کشف و کنترل موارد تهدیدات نظامی قبل از وقوع آن و ارزیابی میزان تاثیرگذاری
بالقوه این تهدیدات

- گسترش و تکمیل صنایع دفاعی و تاسیسات نظامی لازم
- ورود سریع به وضعیت جنگی، آماده‌سازی و حفظ سطح آمادگی لازم رزمی نیروها
مسلح و دیگر واحدهای نظامی کشور
تبصره ۳:

آماده سازی نهادهای دولتی، وضعیت اقتصادی، مردم و مناطق کشور برای دفاع
- تأمین آمادگی و بسیج نهادهای دولتی، سازمان‌ها و نهادهای خودگردان محلی و
مردم مناطق مختلف برای فعالیت در دوران جنگ
- آمادگی اقتصاد کشور برای مقابله با شرایط دوران جنگ و تدوین طرح‌های بسیج
برای ورود به این مرحله

- توسعه و حراست از مراکز تولید با هدف تأمین نیازهای نیروها مسلح و دیگر
واحدهای نظامی و مردم در دوران جنگ
- تأسیس اداره نیروهای ذخیره برای نهادهای حاکمیت دولتی، نهادهای خودگردان
محلی و سازمان‌های دولتی و آماده کردن آنها برای فعالیت در دوران و شرایط جنگ
تبصره ۴:

در زمینه برنامه‌ریزی و اجرای تدابیر پدافند غیرعامل (دفاع غیر نظامی):
- ایجاد سیستم دفاعی با هدف تأمین امنیت مردم و اراضی کشور در دوران آرامش و
یا جنگ

- تهیه و تدوین برنامه یکساله‌ای برای تدابیر دفاع غیر نظامی در جهت سازماندهی و اجرای آن

تبصره ۵:

- تقویت روند همکاری‌های دو جانبه و چند جانبه نظامی، سیاسی در جهت تأمین امنیت جهانی

- ادامه روند همکاری‌های دو جانبه و چند جانبه نظامی-سیاسی با کشورهای متحد

- حمایت از روند مساعی در جهت ایجاد سیستم امنیتی منطق‌ها که جمهوری آذربایجان در آن قرار دارد و نیز مناطق اروپا-آتلانتیک، تداوم تعامل با "ناٹو" بر مبنای منافع متقابل

- تداوم همکاری با سازمان‌های بین‌المللی و نهادهای امنیتی جهان برای جلوگیری از بروز جنگ و مناقشات مسلحانه، حمایت از صلح و یا برقراری و احیای صلح

- مشارکت در روند جلوگیری از ترویج سلاح‌ها کشتار جمعی، تدوین طرح‌های برای جلوگیری از تهیه، فرآوری، تولید، انباشت و انتقال سلاح‌های کشتار جمعی

- حمایت از تلاش‌های مجامع بین‌المللی در جهت مقابله با حملات تروریستی

ماده ۳۶

هدف از اجرای تدابیر در دوران آرامش (صلح):

- در راستای تقویت توان دفاعی کشور، جلوگیری از تهدیدات بالقوه و دشمن فرضی و وادار کردن دشمنان بالقوه جمهوری آذربایجان به عدم مبادرت به اقدامات بدخواهانه و یا تجاوزگرانه علیه جمهوری آذربایجان است.

ماده ۳۷

- قرار است در مقاطعی که خطرات واقعی کشور را تهدید کند، تدابیر اساسی ذیل در چارچوب خط مشی سیاستگذاری دفاعی جمهوری آذربایجان اجرا شود:

تبصره ۱:

در صورتی که خطر حمله مسلحانه واقعی وجود داشته باشد، برای آماده کردن اهالی، اراضی، نیروها مسلح و دیگر واحدهای نظامی کشور:

در کل یا قسمتی از اراضی جمهوری آذربایجان وضعیت جنگی اعلام و تصمیمانی در جهت بسیج عمومی یا بسیج در برخی از نقاط کشور اتخاذ گردد و آمادگی آغاز و اجرای عملیات رزمی کسب می‌شود

- افشای به موقع تصمیم دشمن تجاوزگر، تعیین و تشخیص ترکیب واحدهای نظامی در نقاط مورد تهدید قرار گرفته و ارزیابی در باره وضعیت نظامی - سیاسی پیش آمده
 - سازماندهی و اجرای تدابیر دفاع ارضی و غیر نظامی
 - سازماندهی و همگون سازی انواع و اقسام تدابیر دفاعی اعم از تسلیحاتی، سیاسی، انفورماتیک (اطلاع رسانی)، اقتصادی
 - ایجاد وحدت عمل (هماهنگی) میان ارگان ها دولتی و خودگردان محلی، تشکلهای وابسته به جوامع مدنی و شهروندان کشور
 - تاسیس سریع و راهبردی کامل یا قسمتی نیروها مسلح و یلواحدها ارتش، انجام تدابیر لازم برای نیل به آمادگی رزمی کامل آنها
 - تطبیق مقررات زمان از جمله در بخشها مختلف اقتصادی، مؤسسات و سازمانها ذی ربط، نقلیات و مخابرات در کشور
- تبصره ۲:

- در زمینه رفع مناقشات ناشی از نقض تمامیت ارضی، اقدامات معطوف به تغییر نظام قانونی باتوسل به زور، اغتشاشات جمعی توأم با زورگویی و دیگر مناقشات تهدیدکننده برای زندگی شهروندان و فعالیت عادی نهادهای دولتی:
- اتخاذ و اجرای تصمیماتی درباره اعلام وضعیت فوق العاده در نقاط مختلف جمهوری آذربایجان
 - اتخاذ و تقویت تدابیر امنیتی در جهت جلوگیری از گسترش دامنه مناقشات مسلحانه محلی و حراست از آسایش عمومی در آن نواحی
 - انجام عملیات ضد تروریستی، حذف واحدها مسلح غیر قانونی، نابود کردن پایگاهها، مراکز آموزشی، انبارها و وسایل ارتباطی آنها
 - جمع آوری اسلحه از مردم ساکن در مناطق مناقشه
 - احیای قانونمداری و امنیت عمومی و آرامش

ماده ۳۸

- تدابیر ذیل در دوران جنگ (مناقشه مسلحانه) در جهت دفع تجاوز و حراست از مردم و اراضی در چارچوب مشی سیاستگذاری دفاعی به اجراء گذاشته می شود

- بسیج نیروها و وسایل ضروری برای دفع تجاوز در زمینه‌ها نظامی - سیاسی، اطلاعاتی، اقتصادی و غیره

- آغاز اجرای اقدامات نظامی در جهت حراست از خاک جمهوری آذربایجان
- ایجاد هماهنگی میان نهادهای دولتی، خود گردان محلی، مؤسسات، ادارات، سازمان‌ها و مردم در جهت دفع و رفع پیامدهای ناشی از تجاوز، از جمله سازماندهی و اجرای تدابیری در رابطه با دفاع ارضی و غیر نظامی

- پیگیری محکومیت تجاوزگر از سوی سازمان‌ها بین‌المللی و تمامی کشورها جهان

ماده ۳۹

- اتخاذ تدابیر کلی برای وارد کردن خسارات به دشمن در زمان جنگ با هدف وادار کردن دشمن به خودداری از تداوم مناقشه مسلحانه و پذیرفتن راهکارهای سیاسی مناسب برای جمهوری آذربایجان

ماده ۴۰

- کشف و خشی سازی عملیات جاسوسی، جلوگیری از گسترش دامنه فعالیت‌های خرابکاری و دیگر حرکات اختلال‌گرایانه و... برای تأمین امنیت نظامی، استقلال، حق حاکمیت، تمامیت ارضی، نظام قانونی، توان بالقوه دفاعی و دیگر مصالح ملی کشور و در شرایط امنیتی ممکن انجام عملیات جاسوسی و ضد جاسوسی (علیه دشمن).

بخش پنجم: مبانی نظامی استراتژیکی امنیت نظامی جمهوری آذربایجان

ماده ۴۱

- در حال حاضر توسعه جهانی دارای جنبه‌های گوناگونی چون جهت‌گیری‌های متضاد بوده و قادر به تغییر دادن اساسی جنبه‌های مناقشات مسلحانه در زمان حاضر و آینده نیست

- وسعت محدوده جغرافیایی، پیچیدگی تحولات، سرعت رشد غیرثابت، اهمیت افزایش روز افزون دو عامل اطلاع رسانی و فناوری

- تولید مدرن‌ترین وسایل مبارزه مسلحانه، شکل‌گیری فضای مشترک خبررسانی و تبدیل تدریجی اصطلاح "محل جنگ" به "میدان جنگ"

- ظهور منطق و شیوه‌ها متفاوت از نظر کیفی درباره نحوه جنگ

ماده ۴۲

- دکترین نظامی، احتمال بروز جنگ‌ها، تجاوز نظامی و فعالیت‌ها تروریستی را به طریق زیر ارزیابی می‌کند:

- با وجودی که خطر بروز جنگ‌ها و مناقشات محلی به منزله مهمترین تهدید برای صلح و آرامش محسوب می‌شوند، احتمال تجاوز نظامی به خاک جمهوری آذربایجان از سوی هر دولتی (به استثنای جمهوری ارمنستان) در این مقطع زمانی بسیار اندک است

- احتمال اجرای عملیات تروریستی علیه اماکن نظامی و مهم دولتی، از جمله تأسیسات و سازمان‌ها حمل و نقلی، خطوط لوله نفت و گاز در داخل کشور و کشورها همسایه افزایش یافته است.

ماده ۴۳

- ادامه اشغال قسمتی از خاک جمهوری آذربایجان از سوی جمهوری ارمنستان کماکان به منزله تهدید مهمی برای امنیت ملی جمهوری آذربایجان به شمار می‌رود.

موارد احتمالی برای از سرگیری فعالیت‌ها نظامی جهت مقابله با این تهدید بقرار زیر است:

- از سرگیری تجاوز فعال نظامی بطور عمدی از سوی جمهوری ارمنستان

- افزایش بیش از حد نقض آتش‌بس در نواحی آتش‌بس اعلام شده و گسترش آن به درگیری گسترده نظامی

- ادامه اشغال قسمتی از خاک جمهوری آذربایجان توسط ارمنستان و خودداری این کشور از تخلیه این سرزمین‌ها در چارچوب راه حل سیاسی، به دولت جمهوری آذربایجان این اجلزه را می‌دهد که مطابق با اصول و موازین حقوق بین‌الملل بخاطر احیای تمامیت ارضی خود ناگزیر به کاربرد نیروی نظامی شود.

ماده ۴۴

- فعالیت‌های نظامی بالقوه علیه جمهوری آذربایجان را می‌توان به صورت زیر ارزیابی کرد:

- جنگ گسترده و تمام عیار
- توسل به انواع اصول و رویکردها برای اجرای عملیات رزمی و تاکتیکی
- استفاده طرف مقابل از انواع واحدها ارتش
- بهره‌برداری طرف مقابل از تمامی تجهیزات جنگی از جمله تسلیحات توپخانه و انواع تسلیحات و وسایل نظامی مدرن، تجهیزات جنگ الکترونیکی
- فلج کردن سیستم مدیریت دولت و ارتش، اماکن مهم دولتی اقتصادی و اجتماعی
- استفاده از نیروی هوایی با هدف تخریب مراکز حائز اهمیت راهبردی واقع در خشکی و آب طرف مقابل، انجام عملیات گسترده هوایی
- استفاده از گروه‌های اخلاص‌گر و تروریست، از جمله از سوی نیروهای داخلی و خارجی علیه خطوط لوله انتقال انرژی، وسایط نقلیه و دیگر سازه‌های ارتباطاتی برای اجرای عملیات خرابکاری و تروریستی

ماده ۴۵

- این احتمال وجود دارد که در دولت‌های مختلف و سازمان‌ها بین‌المللی عملیات نظامی توأم با روند تبلیغات منفی خبری (جنگ سرد) انجام شود.

ماده ۴۶

- عوامل نظامی - استراتژیکی به منزله معیار مهمی برای قابلیت دفاعی جمهوری آذربایجان محسوب می‌شوند. بر اساس نتایج ارزیابی‌های نظامی - استراتژیکی، جمهوری آذربایجان با هدف تقویت و تأمین سودآوری امنیت نظامی خود، قابلیت‌های زیر را گسترش و توسعه خواهد داد:

- دفاع از اراضی کشور از جمله حراست از سرحدات و اماکن مهم دولتی و سازه‌های ارتباطی
- حفظ آمادگی کامل رزمی در سطح عملیات تاکتیکی برای اجرای عملیات واکنش سریع
- حفظ آمادگی کامل رزمی برای مقابله و پیشگیری از عملیات تروریستی
- تأمین سرعت عمل سیستم حقوقی، فرماندهی و مدیریت برای فعالیت نیروهای مسلح و دیگر واحدهای نظامی کشور

بخش ششم: وظایف و تکالیف نیروهای مسلح و دیگر واحدهای نظامی

ماده ۴۷

- جمهوری آذربایجان با ارزیابی و بررسی کامل پیرامون فضای امنیتی، تهدیدات واقعی و بالقوه، همچنین وضعیت کلی نظامی - استراتژیکی کشور، با توجه به منابع و امکانات موجود، ساختارهای هماهنگ کشور را برای تأمین امنیت نظامی نیروهای مسلح و دیگر واحدهای نظامی در شرایط معاصر و رفع مجموعه مسائل و مشکلات جاری را در سطح عالی توسعه خواهد داد.

ماده ۴۸

- نیروهای مسلح و دیگر واحدهای نظامی کشور بر مبنای اصول زیر تشکیل می‌یابند:
- ایجاد و حفظ قابلیت‌ها نظامی لازم با هدف مقابله و دفاع از حق حاکمیت، تمامیت ارضی، مصونیت مرزها، دفاع مسلحانه از منافع ملی کشور، جلوگیری و دفع تجاوز مسلحانه به جمهوری آذربایجان

- ایجاد وحدت و تمرکز عمل میان تمامی واحدها نیروهای مسلح، تحت نظارت فرمانده کل قوای مسلح کشور

- تأمین چشم انداز توسعه عوامل ژئوسیاسی ثابت و متغیر و وضعیت نظامی-سیاسی کشور با توجه به موقعیت جغرافیایی و سوق‌الجیشی کشور

- استفاده سودمند از تجارب تاریخی جمهوری آذربایجان و تجارب نظامی جهان معاصر
- تکمیل سیستم فراخوان اجباری و اختیاری به خدمت زیر پرچم

- حفظ حالت آمادگی رزمی و بسیج
- حفظ هماهنگی سودمند و لازم نیروها، پرسنل رزمی، تجهیزات نظامی و منابع بسیج ارتش

- تأمین حقوق و آزادی فردی، تأمین اجتماعی، موقعیت حقوقی و سطح زندگی مناسب برای پرسنل غیر نظامی شاغل ارتش، کارمندان ارتش و نیروهای مسلح و دیگر واحدهای نظامی کشور

- ممنوعیت عضویت و فعالیت پرسنل ارتش در سازمان‌ها سیاسی - اجتماعی

ماده ۴۹

- نیروهای مسلح و دیگر واحدهای نظامی در جهت تأمین امنیت نظامی کشور وظایف محوله را طبق قوانین و دکترین نظامی جمهوری آذربایجان بصورت منجسم و هماهنگ به مورد اجرا می‌گذارند.

ماده ۵۰

- وظایف، اهداف و اولویت‌ها مشی سیاست دفاعی نیروهای مسلح و دیگر واحدهای نظامی کشور همگون بوده و طبق ضوابط ذیل مشخص شده است:

تبصره ۱

وظایف و تکالیف اصلی نیروها مسلح و دیگر واحدهای نظامی کشور در دوران صلح به شرح زیر است.

- کشف بموقع شرایط عملیات، توسعه آن و آمادگی رزمی برای مقابله با تجاوز مسلحانه
- سازماندهی و ایجاد قدرت و بازدارندگی و امکان مقابله با هرگونه تجاوز علیه جمهوری آذربایجان

- تأمین و حفظ آمادگی نیروهای، آمادگی رزمی پرسنل ارتش و توان رزمی ارتش در محل برای دفع تجاوز در سطحی عالی

- افزودن بر سطح همکاری متقابل و همه جانبه میان نیروهای مسلح و کشورها متحد
- اجرای کامل و کیفی طرح‌های عملیاتی رزمی و آمادگی بسیج، حفظ اسلحه و لوازم فنی رزمی، حفظ ذخایر مالی آماده برای کاربرد و پشتیبانی در عملیات رزمی
- حفظ آمادگی کامل و راهبردی پرسنل ارتش در چارچوب تدابیر دولتی برای اعلام شرایط زمان جنگ در کشور

- تأمین مبانی مدیریت واحد جمهوری آذربایجان برای دفاع در قبال حملات هوایی در چارچوب سیستم دفاع هوایی مشترک، نظارت بر نحوه اجرای مقررات مربوط به استفاده از حریم هوایی کشور

- حفظ شرایط عملیاتی برای کارکرد مناسب در جهت حراست از منافع و مصالح ملی، فعالیت‌های اقتصادی - امنیتی جمهوری آذربایجان در دریای خزر، امنیت تاسیسات انرژی و تردد شناورها دریایی (در بخش متعلق به جمهوری آذربایجان دریای خزر)، تأمین

(تضمین) امنیت ناوگان کشتیرانی، هیدروگرافی و هواشناسی در بخش متعلق به جمهوری آذربایجان در دریای خزر

- تأمین امنیت اطلاع رسانی (انفورماتیک)

- تأمین فعالیت وسایل ارتباطاتی

- حراست از اماکن، ساختارهای ارتباطاتی و محموله‌های ویژه دولتی

- حراست از مرزهای دولتی جمهوری آذربایجان

- حراست از امنیت ساکنان نواحی مرزی و املاک و اموال آنان در مقابل اعمال خرابکارانه و جلوگیری از بروز چنین مواردی

- اجرای تدابیر لازم در چارچوب صلاحیت‌های قانونی پیش‌بینی شده در قوانین کشور با هدف تنظیم اختلافات مرزی

- حراست و دفاع از امنیت مالی و جانی شهروندان غیر نظامی

- در هنگام بروز سوانح طبیعی

- کاهش تبعات وقوع رویدادها غیر مترقبه و رفع پیامدهای آن در چارچوب اجرای عملیات و تدابیر لازم

- تأمین مایحتاج اولیه، اماکن سکونت موقت و دیگر وسایل مورد نیاز شهروندان صدمه

دیده از رویدادهای مترقبه، همچنین تأمین نیازهای پزشکی - درمانی آنها

تبصره ۲

وظایف و تکالیف دیگر واحدها نظامی، همچنین برنامه فعالیت مشترک آنها با نیروها

مسلح (ارتش) در موارد بروز تهدیدات واقعی، بر مبنای برنامه‌ها تدوین شده از قبل،

مشخص می‌شود.

تبصره ۳

وظایف و تکالیف ارتش و دیگر واحدها نظامی کشور در دوران جنگ (مناقشه مسلحانه)

بقرار ذیل است:

- افزایش میزان فشار راهبردی با هدف تنظیم مناقشه موجود با جمهوری ارمنستان، کاربرد

زور در موارد لازم با هدف رفع مناقشه در مدت زمانی کوتاه با دادن حداقل تلفات،

رساندن توان رزمی واحدها ارتش به سطح لازم

- حفظ توان و آمادگی دایمی رزمی نیروهای نظامی مستقر در خطوط مقدم جبهه جنگ با هدف تأمین کارایی رزمی و دفع تجاوز

- دفع و جلوگیری از گسترش دامنه مناقشات مسلحانه از نواحی مرزی به کل کشور

- اجرای عملیات استراتژیکی و رزمی برای خنثی کردن عملیات رزمی نیروها ارتش متجاوز و نیروها رسوخ کرده به خاک جمهوری آذربایجان

- حراست از جان و مال مردم، اماکن اقتصادی و تاسیسات عام‌المنفعه کشور از هجمه زیان آور دشمن

- حفظ وضعیت جنگی و یا حالت فوق‌العاده طبق مقرراتی که طبق قانون مشخص شده است.

ماده ۵۱

روند اجرای وظایف و تکالیف مربوط به دفع تجاوز مسلحانه و همگون با مقررات قانونی و فرامین فرمانده کل نیروهای مسلح کشور جمهوری آذربایجان

ماده ۵۲

نیروهای مسلح (ارتش)، واحدها و پادگان‌های ارتش، در تقاطی که مطابق دکترین نظامی کشور در رابطه با وجود تهدیدات نظامی واقعی و بالقوه نظامی مشخص شده باشد، مستقر می‌شوند.

ماده ۵۳

حضور و مشارکت نیروهای ارتش جمهوری آذربایجان در عملیات صلح‌بانی، انسانی و دیگر عملیات‌ها بین‌المللی مجاز است.

ماده ۵۴

پژای مشارکت و اجرای فرامین مرتبط با عملیات صلح‌بانی و دیگر عملیات‌های بین‌المللی، واحدهای و گروه‌های ویژه ای تعیین شده، طبق برنامه جداگان‌های دوره‌های آمادگی و آموزش را سپری می‌کنند. برای این منظور تدابیری بشرح ذیل به مورد اجرا در می‌آید:

- بهبود قابلیت و توان فعالیت مشترک بر مبنای اصول توافقات دو جانبه و چندجانبه همکاری با نیروهای مسلح کشورهای متحد جمهوری آذربایجان

- تضمین تأمین مادی، فنی، آمادگی رزمی پرسنل ارتش جمهوری آذربایجان و مجری وظایف محوله در چارچوب عملیات صلح‌بانی بین‌المللی در چارچوب استانداردهای و مقررات تأیید شده از سوی سازمان ملل متحد

ماده ۵۵

حضور و مشارکت پرسنل ارتش جمهوری آذربایجان (واحدها و گروه‌ها ویژه تعیین شده) در عملیات صلح‌بانی، انسانی و موارد ذیل مجاز است:

- ایجاد زمینه‌های لازم برای آتش‌یس میان نیروهای مسلح طرفین درگیر در مناقشه و نیز زمینه لازم برای بر طرف کردن مناقشه از راه‌های سیاسی

- محاصره مناطق درگیر در مناقشه، با هدف اجرای مجازات‌های وضع شده از سوی مجامع بین‌المللی

- رساندن کمک‌های نوع‌دوستانه به شهروندان

ماده ۵۶

در صورت تغییر در اوضاع نظامی-سیاسی و یا بروز ضرورت اجرای عملیات نظامی، طرف جمهوری آذربایجان حق پایان حضور پرسنل ارتش این کشور در عملیات صلح‌بانی در برخی از مناطق درگیر در مناقشه در کشورهای مختلف جهان را برای خود محفوظ می‌دارد.

بخش هفتم: چشم‌انداز توسعه پیشرفت نظامی (ارتش)

ماده ۵۷

جمهوری آذربایجان بر مبنای نتایج ارزیابی انجام گرفته در باره شرایط نظامی - راهبردی، با هدف تضمین امنیت نظامی کشور، قابلیت‌های ضروری را حفظ و حراست کرده، توسعه و گسترش می‌دهد.

ماده ۵۸

جمهوری آذربایجان قابلیت‌های مورد نیاز برای حل تفریق تهدیدات موجود و بالقوه را با اتکاء به منابع انسانی، مالی و غیره را گسترش می‌دهد.

ماده ۵۹

روند گسترش و توسعه قابلیت‌های نهادهای دولتی شرکت کننده در روند تأمین و تضمین امنیت نظامی، نیروها مسلح (ارتش) و دیگر واحدهای نظامی برای کوتاه مدت یا میان مدت را در چارچوب اختیارات و صلاحیت‌های خویش بر اساس عوامل ذیل مشخص می‌کنند:

- معادلات سیاسی و اقتصادی موجود در منطقه قفقاز جنوبی و نیز چشم‌انداز گسترش

آنها

- حفظ تعداد پرسنل و نهادهای نیروها مسلح در حد لازم با هدف تضمین موقعیت قابل

اعتماد عملیاتی در طول آتش بس

- تکمیل سیستم فراخوان خدمت زیر پرچم، اعم از اختیاری یا اجباری

- افزایش تدریجی تعداد پرسنل نظامی دیگر واحدهای نظامی کشور، ترجیحاً بر اساس

اصل داوطلبی

- همگون‌سازی هر چه سودمندتر نهادهای فرماندهی و مدیریت ارتش با وظایف

مشخص شده، همچنین نوسازی تسلیحات و تجهیزات ارتش و دیگر واحدهای نظامی

کشور، اجرا مشی واحد برای تعلیم پرسنل ارتش و دیگر واحدهای نظامی کشور

ماده ۶۰

ضرورت تکمیل هرچه بیشتر ساختارهای ارتش و دیگر واحدهای نظامی کشور در

آینده نه چندان دور

ماده ۶۱

- اولویت‌های سازندگی اساسی، توسعه و آمادگی ارتش و دیگر واحدهای نظامی کشور برای مقطع زمانی حاضر و آینده نه چندان دور به شرح ذیل است:

- کسب توانایی اجرای عملیات دفاعی و تهاجمی مدرن در شرایط پیچیده و سریع عملیاتی

- تکوین و تدوین نظریه‌ها و شیوه‌ها مقاومت مؤثر و مجرب، برای مقابله با اشکال مناقشه مسلحانه

- افزایش توان مهارت‌های نظامی، کیفیت بسیج و آمادگی رزمی، فعالیت‌های متقابل واحدهای مختلف نظامی، ارتقاء سطح آموزش نیروها، کاربرد مؤثر اسلحه و تجهیزات فنی، تکمیل اصول مدیریت پایدار و خدمات رزمی پرسنل ارتش

- افزایش توانایی کسب اطلاعات ویژه و قابلیت‌ها اجرای عملیات جنگی نیروها مسلح و دیگر واحدها نظامی کشور

- توسعه مدیریت نظارت واحد، اتوماتیک بر شبکه مخابرات ارتش، اجرای برنامه اصلاحات ساختاری در زمینه مدیریت دولت بر امور دفاعی، از جمله در زمان جنگ برای افزایش میزان ثمربخشی فعالیت مشترک میان نیروهای مسلح (ارتش) و دیگر واحدهای نظامی کشور

- استفاده از نیروهای ارتش و دیگر واحدهای نظامی کشور در شرایط جنگ تبلیغاتی (جنگ نرم)، از جمله افزایش و گسترش توان دفاعی لازم برای مقابله ارتشیان با جنگ سزد

- گسترش تعداد پرسنل نیروها همیشه آماده جنگ و واکنش سریع، تقویت و حمایت از سرعت عمل و ثمر بخشی عملیات رزمی دراز مدت

- استفاده مقتضی از امکانات همکاری با ناتو، در چارچوب طرح "مشارکت برای صلح"، از جمله طرح همکاری نظامی انفرادی جمهوری آذربایجان با پیمان دفاعی ناتو - نیل به سطح مناسب همکاری‌های بین‌المللی؛ مشارکت در امور صلح بانی، آماده سازی پرسنل واکنش سریع ارتش، جهت حضور در برنامه‌ها ناتو، اجرای عملیات و رزمایش‌های نظامی بین‌المللی - در چارچوب طرح مشارکت برای صلح و بهره‌وری از طرح همکاری نظامی متقابل بین جمهوری آذربایجان - ناتو

- استحکام مداوم نظم و انتظامات نظامی

- افزایش مداوم سطح تجربیات حرف‌ها پرسنل ارتش، آموزش و تکمیل معلومات نظامی - علمی کادرهای آموزشی در مؤسسات آموزش نظامی مطابق با استانداردهای معاصر جهان

- تکمیل یگان‌ها و ارگان‌های ارتش با افزایش تدریجی پرسنل و کارکنان مجرب ارتش

- آماده سازی هدفمندانه شهروندان برای انجام خدمت زیر پرچم، حفظ میزان آمادگی رزمی پرسنل ذخیره ارتش و دیگر واحدها نظامی، همچنین آماده‌سازی مردم کشور برای دفاع غیر نظامی

- ایجاد حس مسئولیت شخصی و احترام عمیق پرسنل ارتش در مقابل جمهوری آذربایجان و ملت آذربایجان، پای‌بندی به سوگند و وفاداری نظامی، همچنین نسبت به تاریخ و آداب و سنن میهن در جهت دفاع از وطن در سطحی عالی، افزایش میزان علاقمندی جوانان برای خدمت زیر پرچم

- تقویت تأمین نیازها اجتماعی و معیشتی پرسنل نظامی و غیر نظامی ارتش و دیگر واحدها نظامی کشور

ماده ۶۲

دولت جمهوری آذربایجان مکلف است، برای تأمین و تضمین امنیت نظامی کشور، نیازها نظامی - اقتصادی، لجستیکی و دیگر نیازها پرسنل ارتش و دیگر واحدهای نظامی، ارگان‌های عهده دار مسئولیت تضمین امنیت نظامی کشور را با تدوین و اجرای مشی تجهیزاتی لازم برآورده نماید.

ماده ۶۳

منظور از مشی تجهیزاتی، تأمین نیازها پرسنل ارتش و دیگر واحدهای نظامی و ارگان‌های عهده‌دار مسئولیت تضمین امنیت نظامی کشور به محصولاتی که برای مسائل دفاعی بکار برده می‌شود، وسایل فنی ارتش، اسلحه، فناوری مهندسی و قطعات یدکی مربوطه، مهمات رزمی و دیگر خدمات است.

ماده ۶۴

مشی تأمین تدارکات ارتش مشتمل بر موارد ذیل است :

- تهیه و تدوین و اجرای برنامه سفارشات دفاعی دولت، در برگیرنده نیاز‌های ارتش، دیگر واحدهای نظامی و ارگان‌های عهده دار مسئولیت تضمین امنیت نظامی کشور به اقلام نظامی

- تهیه و خرید فن آوری‌های جدید و ایجاد مؤسسات تولیدی مدرن طبق برنامه سفارشات‌های دفاعی دولت

- ارایه حمایت فنی در جهت حفظ آمادگی و توان رزمی پرسنل ارتش، دیگر واحدهای نظامی و نهادهای دولتی مسئول تضمین امنیت نظامی کشور در سطحی عالی

ماده ۶۵

برنامه سفارشات‌ها دفاعی دولت با هدف سفارشات اقلام نظامی، از سوی سفارشات دهندگان، حاوی نیاز‌های است که طبق نظریه امنیت ملی و تهدیداتی که در دکت‌رین نظامی نام برده شده و برای آینده نزدیک و دوز مشخص شده است.

ماده ۶۶

دولت جمهوری آذربایجان موظف است با هدف تاملی ثمر بخش و مداوم نیاز‌های ارتش، دیگر واحدهای نظامی و نهادهای دولتی مسئول تضمین امنیت نظامی کشور به اقلام نظامی با کیفیت و برخورداری از توان علمی- فنی، تکنولوژی و تولیدی، صنایع دفاعی ملی را توسعه و گسترش دهد.

ماده ۶۷

استفاده سودمند از منابع موجود با هدف کاربرد فناوری مدرن در جهت تحکیم توان دفاعی کشور، همچنین جذب سرمایه داران و کارفرمایان بخش خصوصی به بخش صنایع دفاعی کشور

ماده ۶۸

دولت جمهوری آذربایجان موظف است صنایع دفاعی کشور را بصورت هماهنگ با دیگر شاخه‌های اقتصادی گسترش دهد.

ماده ۶۹

دولت جمهوری آذربایجان موظف است، با هدف تأمین تضمین امنیت نظامی، مراکز و تاسیسات نظامی را در خاک این کشور را توسعه دهد.

ماده ۷۰

برنامه توسعه صنایع دفاعی جمهوری آذربایجان در دو مسیر به اجرا در می‌آید:

- تأمین نیازهای ارتش و دیگر واحدهای نظامی کشور به اقلام نظامی
- صنایع دفاعی کشور موظف است با هدف تأمین رقابت پذیری محصولات دفاعی خود در بازارهای داخلی و جهانی، فناوری‌های مدرن را بکار برده، و خدمات فروش و اخذ سفارش داخلی و بین‌المللی را ارائه دهد.

ماده ۷۱

نیروهای مسلح ارتش، دیگر واحدهای نظامی و نهادهای دولتی مسئول تضمین امنیت نظامی کشور موظفند برای تقویت و استحکام توان دفاعی کشور، مطابق با برنامه‌های دولت و با هدف تهیه فن آوری‌های مدرن و ایجاد زمینه‌های تولیدی مدرن در کشور، با کشورهای متحد جمهوری آذربایجان در زمینه امور لجستیکی (نظامی-فنی) روابط برقرار کرده، دامنه همکاری‌های با این کشورها را گسترش دهند.

ماده ۷۲

دولت جمهوری آذربایجان موظف است منطبق بر تضمین امنیت نظامی کشور، وظایف و تعهداتی که در چارچوب معاهدات بین‌المللی پذیرفته و منطبق با مقررات قانونی کشور است، به اجرا در آورد.

بخش هشتم: مفاهیم نهایی

ماده ۷۳

دولت جمهوری آذربایجان با اعلام دکترین نظامی این کشور بار دیگر تعهد می‌دهد که موازین و مقررات حقوقی شناخته شده بین‌المللی را رعایت کند.

ماده ۷۴

دولت جمهوری آذربایجان تعهد می‌کند که مشی دفاع راهبردی از حقوق جامعه و دولت در مقابل تهدیدات داخلی و خارجی و دیگر اسناد نظری مورد نیاز برای توسعه کارآیی و توان رزمی و دفاعی ارتش یا دیگر واحدهای نظامی، وظایف نیروهای ذخیره مسلح و دیگر واحدهای نظامی ذکر شده در دکترین نظامی را با هدف تأمین منافع ملی کشور تهیه و تدوین نماید.

ماده ۷۵

با توجه به روند تغییر مداوم در فضای امنیتی جمهوری آذربایجان، دکترین نظامی سندی قابل بازنگری، بررسی و افزودن بندها جدید می‌باشد.

با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، اوضاع ژئوپلیتیکی و امنیتی پیرامون مسکو نیز به شدت دستخوش دگرگونی شد. در این بین کشور روسیه سعی کرد در قامت یک بازیگر مستقل بین‌المللی و به عنوان قدرت منطقه‌ای، نقش مهمی در تحولات جهانی به ویژه در مناطق اروپای شرقی، آسیای مرکزی و قفقاز ایفا نماید. در این راستا روسیه از سال ۱۹۹۱ تلاش نمود با تعریف دکترین نظامی، محیط پیرامون خود را از هر گونه خطری مصون نگه دارد. بر این اساس با توجه به تهدیدات نظامی موجود علیه امنیت ملی روسیه، این کشور تا کنون، سه دکترین نظامی در سال‌های ۱۹۹۳، ۲۰۰۰ و ۲۰۱۰، طرح و تبیین نموده است. با توجه به اهمیتی که هر یک از این اسناد در سیاست خارجی و امنیتی روسیه دارند، لذا نگاهی به آن‌ها می‌توان حائز اهمیت باشد. از سوی دیگر به نظر می‌رسد دکترین‌های نظامی روسیه بیش از هر چیز ریشه در اصول رئالیستی دارد که بر سیاست خارجی روسیه حاکم است. از این رو در ادامه ضمن نگاهی به سه دکترین نظامی روسیه، به بررسی ارتباط رئالیسم روسی و دکترین‌های نظامی این کشور نیز خواهیم پرداخت.

نخستین دکترین نظامی روسیه

در نخستین دکترین نظامی روسیه که در ۲ نوامبر سال ۱۹۹۳ تصویب شد، با توجه به رویه‌ی غرب‌گرایی که بر سیاست خارجی روسیه حاکم بود و همچنین تهدیدهای امنیتی روسیه که عموماً از بحران‌های داخلی، منازعات قومی و واگرایی‌های محلی در داخل کشور نشأت می‌گرفت، امکان بروز هر نوع مناقشه نظامی خارجی منتفی دانسته شده بود. این دکترین با تأکید بر این نکته که روسیه در صحنه جهانی هیچ دشمنی ندارد، هدف

اصلی را حمایت از منافع ملی و جلوگیری از جنگ دانسته بود. همچنین در این دکترین موارد زیر به عنوان تهدیدات امنیت ملی روسیه به حساب آمده بودند؛

- استقرار نیروهای نظامی در مرزهای روسیه که می‌تواند همبستگی حاکم بر نیروهای روسی را مختل کند؛

- ورود نیروهای خارجی به اراضی کشورهای همسایه؛

- آموزش نیروهای مسلح در کشورهای دیگر برای ورود به خاک روسیه و متحدان آن؛

- حمله به تأسیسات مرزی فدراسیون روسیه و متحدین آن برای ایجاد منازعات و درگیری‌های مرزی؛

- اقدام برای مداخله در عملکرد دستگاه‌های روسی که به پشتیبانی نیروهای هسته‌ای استراتژیک و فرماندهی و کنترل نظامی و نیز بخش‌های قضایی مشغول هستند.

دومین دکترین نظامی روسیه

گسترش ناتو به شرق و لغو پیمان ضد موشک بالستیک (ABM) توسط آمریکا دو مقوله‌ی مهمی بودند که روسیه را ناگزیر کرد به جای آنکه توسعه امنیت ملی روسیه را از طریق مشارکت در امنیت بین‌المللی دنبال کند، به صورت فردی در پی تأمین منافع و امنیت ملی خود برآید. از این رو دومین دکترین نظامی جدید روسیه در ۲۱ آوریل ۲۰۰۰

منتشر شد. در این دکترین که صرفاً جنبه تدافعی داشت، روسیه پذیرفته بود که با تهدیدات جدی مواجه شده و باید در مقابل این تهدیدات ایستادگی کند. بر این اساس اتکاء به ایده

همکاری با غرب دیگر نمی‌توانست مشکل امنیت ملی روسیه را حل نماید. در این سند،

تهدیدات امنیت ملی روسیه در سه شکل تهدیدات اصلی امنیت نظامی، تهدیدات خارجی اساسی و تهدیدات اساسی داخلی به تفصیل شمارش شده‌اند. بر این اساس علیرغم آنکه

روسیه با تهدید صریحی در امنیت ملی خود مواجه نمی‌باشد، اما مجموعه‌ای از تهدیدات خارجی و داخلی وجود دارند که امنیت ملی روسیه را به مخاطره می‌اندازند. از جمله‌ی

این تهدیدات می‌توان به ادعاهای ارضی علیه فدراسیون روسیه، ادعاهایی درباره مسائل داخلی روسیه، نادیده گرفتن (یا نقض) منافع روسیه در حل مسائل امنیتی بین‌المللی،

مخالفت با تقویت روسیه به عنوان یکی از مراکز با نفوذ جهان چندقطبی، منازعات

مسلحانه و درگیری‌های موجود در نزدیکی مرزهای روسیه و متحدان آن، ایجاد گروه‌ها و تشکیلات جدید در نیروهای نظامی برای برهم زدن توازن موجود بین نیروهای نظامی روسیه و متحدان آن در مقابل نیروهای نظامی خارجی، ایجاد بلوک‌ها و اتحادیه‌های نظامی علیه امنیت نظامی روسیه و متحدان آن، لشکرکشی نیروهای خارجی (بدون مجوز شورای امنیت سازمان ملل) به خاک کشورهای مجاور و دوست روسیه، تجهیزات پشتیبانی و آموزش گروه‌ها و واحدهای مسلح به وسیله برخی از کشورها برای استقرار آن‌ها در خاک روسیه یا متحدان آن جهت انجام عملیات نظامی، حمله مسلحانه به تأسیسات نظامی روسیه مستقر در خاک دولت‌های خارجی و نیز به تأسیسات مستقر در مرزهای روسیه و متحدان آن، هدف‌گیری و تضعیف فعالیت سیستم‌های کنترل و فرماندگی نظامی روسیه، عملیات خصمانه (اطلاعاتی، فنی حرفه‌ای، روانی و غیره) علیه روسیه و متحدان آن، تبعیض علیه حقوق، آزادی‌ها و منافع قانونی شهروندان روسیه در خارج از کشور و سرکوب آن‌ها و همچنین تروریسم اشاره نمود. در روز ۲ اکتبر ۲۰۰۳، وزارت دفاع روسیه طرحی را برای توسعه نیروهای نظامی آن کشور منتشر کرد. این سند ۷۳ صفحه‌ای که توسط سرگئی ایوانوف، وزیر دفاع روسیه ارائه شده بود، به رغم آنکه تفاوت شدیدی با دکترین نظامی سال ۲۰۰۰ روسیه نداشت، اما از بسیاری جهات آن را به روز کرده بود. بر این اساس در حالی که دکترین نظامی روسیه در سال ۲۰۰۰، نتیجه توجه روسیه به گسترش ناتو بود، طرح جدید نشان دهنده تمرکز روسیه بر تروریسم و سایر تهدیدات «امنیتی نرم» بود و آرزوی این کشور بر کنترل عصر پس از شوروی را از نو احیاء می‌کرد. این طرح همچنین بر التزام روسیه به تبدیل ارتش خود به یک نیروی جرفه‌ای که بتواند در جنگ‌های نامتقارن بجنگد، تأکید می‌نمود. در طرح توسعه نیروهای نظامی روسیه، تأکید جدیدی بر کاربرد نیروی نظامی به منظور دفاع از منافع اقتصادی روسیه در خارج و نیز حمایت از اقلیت‌های روسی زبان در کشورهای عضو جامعه کشورهای مستقل همسود، صورت گرفته بود.

سومین دکترین نظامی روسیه

در ۱۳ مه سال ۲۰۰۹، دمتری مدودیف رئیس جمهور فدراسیون روسیه، حکم مربوط به «استراتژی امنیت ملی روسیه تا سال ۲۰۲۰» را با هدف هماهنگ نمودن تلاش‌های

ارگان‌های فدرال قوه مجریه، ارگان‌های حکومتی زیر مجموعه‌های فدراسیون روسیه، سازمان‌ها و شهروندان فدراسیون روسیه در تأمین امنیت ملی تأیید نمود (۴) و به دنبال آن، استراتژی امنیت ملی موضوع دکترین جدید نظامی روسیه مطرح گردید. بر این اساس در تاریخ ۵ فوریه ۲۰۱۰، دمتری مدویدیف رئیس جمهوری روسیه، دکترین جدید نظامی این کشور و قوانین مربوط به تلاش‌های دولت روسیه در زمینه حفظ بازدارندگی هسته‌ای تا سال ۲۰۲۰ را مورد تأیید قرار داد. دکترین جدید نظامی روسیه با توجه به تهدیدات نظامی جدید در جهان، احتمال بروز مناقشات نظامی با نگرانی بر قدرت هسته‌ای روسیه و امکان استفاده از آن برای مقابله با متجاوزان تکمیل شده است. «تیکلا پاتروشیف» دبیر شورای امنیت روسیه با اشاره به اینکه دکترین جدید نظامی روسیه تهدیدی برای سایر کشورها محسوب نمی‌شود، در عین حال یادآور شده که روسیه خواستار جهان بدون سلاح هسته‌ای است، ولی برای این منظور لازم است نه تنها روسیه و آمریکا از سلاح‌های هسته‌ای چشم‌پوشی کنند، بلکه سایر کشورهای عضو «باشگاه هسته‌ای» هم از این الگو پیروی کنند. وی در توضیح علت تغییر مداوم در دکترین نظامی روسیه چنین اظهار داشته که «در جهان تهدیدات نظامی تازه‌ای پیدا شده که روسیه در برابر آن‌ها به طور کامل بیمه نشده است، بنابراین نیاز به تجدید نظر در این سند، امری ضروری بود.» در دکترین جدید نظامی روسیه، امکان استفاده از سلاح هسته‌ای برای دفاع از تجاوز نظامی به روسیه و یا یکی از متحدانش و نیز در صورت تلاش برای ضربه زدن به تمامیت ارضی این کشور پیش‌بینی شده است. بر این اساس در دکترین نظامی جدید روسیه، ضمن تأکید بر حق روسیه در استفاده از تسلیحات هسته‌ای در زمانی که مورد تهدید قرار گرفته است، گسترش سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) نیز تهدیدی برای امنیت ملی روسیه تلقی شده است. در این دکترین، گسترش سازمان نظامی ناتو به اروپای شرقی و همچنین طرح‌های آمریکا برای ایجاد سپر موشکی در اروپا به مثابه خطری برای امنیت ملی روسیه تلقی شده‌اند.

علاوه بر این در سند جدید دکترین نظامی روسیه، تهدیدات نظامی جدید جهانی همچون مبارزه بر سر سوخت، انرژی و سایر منابع طبیعی با استفاده از نیروهای مسلح، گسترش ناتو، گسترش سلاح کشتار جمعی، از جمله سلاح‌های هسته‌ای و تروریسم

بین‌المللی مورد توجه قرار گرفته اند. در دکترین جدید نظامی بر این مساله تاکید شده است که مهم ترین وظیفه روسیه جلوگیری و قدرت بازدارندگی در مقابل بروز هر نوع مناقشه نظامی است. همچنین در این سند آمده است که روسیه استفاده از نیروهای نظامی به منظور پاسخگویی به اقدامات تجاوزکارانه در قبال خود یا متحدان خویش و همچنین با هدف حفظ یا احیای صلح بر اساس تصمیمات شورای امنیت سازمان ملل متحد و سایر ساختارهای امنیت بین‌المللی را قانونی می‌داند. بر اساس دکترین جدید نظامی، روسیه به عنوان یک قدرت هسته‌ای در جهان این امکان را دارد که برای مقابله با دشمنان بالقوه خویش و ممانعت از اقدامات متجاوزانه آن‌ها، از قدرت بازدارندگی هسته‌ای خویش استفاده کند. در واقع در این سند، امکان استفاده از سلاح هسته‌ای با توجه به اوضاع و مقاصد دشمنان احتمالی مورد توجه قرار گرفته و در شرایطی که امنیت ملی روسیه در معرض خطر قرار داشته باشد، وارد کردن حملات هسته‌ای به طرف متجاوز، از جمله حملات پیشگیرانه غیرممکن دانسته نشده است.

رنالیسم روسی و دکترین های نظامی

پس از روی کار آمدن ولادیمیر پوتین در روسیه به عنوان رئیس جمهور، سیاست خارجی کرم‌لین دستخوش تغییر و تحول اساسی شد. مهمترین وجه این سیاست خارجی را عملگرایی و واقع‌گرایی تشکیل می‌داد. به نحوی که طی سال‌های گذشته، همواره رنالیسم حاکم بر کرم‌لین، عامل عمده‌ی تحولات سیاست خارجی روسیه بوده است و این امر را به خوبی می‌توان در دکترین جدید نظامی این کشور نیز مشاهده نمود. در خصوص محورهای مهم رنالیسم روسی باید به اهداف، اولویت‌ها و برنامه‌هایی موجود در سیاست خارجی روسیه رجوع شود. از جمله کلیدی‌ترین موضوعات در سیاست خارجی روسیه که از دوران ریاست جمهوری پوتین تا کنون با قوت و توجه زیادی دنبال شده است، می‌توان به مباحث زیر اشاره کرد:

۱. حفظ نفوذ اقتصادی و دیپلماتیک در «خارج نزدیک»؛

۲. حفظ بقایا و نشانه‌های باقی مانده‌ی دوران ابرقدرتی؛ با اهمیت دادن به تداوم برتری

هسته‌ای و ایفای نقش به عنوان یکی از پنج قدرت عضو شورای امنیت؛

۳. علاقه‌مندی جهت تقویت روابط با کشورهای کلیدی اروپا و بهره‌برداری از شکاف‌های موجود در روابط اروپا و آمریکا؛

۴. توسعه‌ی روابط تجاری و دیپلماتیک با چین که شدیداً یادآور سیاست‌های آمریکا در قبال چین در دوران جنگ سرد است؛

۵. تغییر شکل دادن محیط فعلی بین‌المللی، در راستای تضعیف نفوذ ژئوپلیتیکی آمریکا و تبدیل آن به سیستم جهانی با چند قطب.

علاوه بر این به نظر می‌رسد سیاست خارجی روسیه تحت رهبری دیمیتری مدودیف نیز مبتنی بر اصولی نظیر «پسایدنولوژیک‌گرایی»، «تجاری کردن و امنیتی کردن روابط بین‌المللی و منطقه‌ای» در چارچوب «نمایش قدرت» باشد. این سیاست معلول چند عامل مهم است. نخست آنکه مقامات کرملین به درکی درست و جدی از رقابت سیاسی و اقتصادی میان آمریکا، اتحادیه اروپا، چین و روسیه رسیده‌اند. آن‌ها به خوبی می‌دانند که مخالفت با کوشش‌های روسیه به منظور افزایش نفوذ در حوزه‌های پساکمونستی از طریق دولت‌های کشورهای مجاور و بازیگران و نهادهای خارجی طی سال‌های اخیر گسترش یافته است. بر این اساس کاهش نقش روسیه به عنوان شریک مسلط بر سرمایه‌گذاری و تجارت خارجی همسایگان خود تا حد زیادی از همین تلاش قدرت‌های دیگر ناشی می‌شود. در نتیجه روس‌ها دریافته‌اند که برای همگرایی با همسایگان خود باید به ارائه‌ی یک طرح نوین و جامع بپردازند. در غیر این صورت روسیه توان رقابت با ایده‌ی همگرایی اروپایی را از دست خواهد داد. با توجه به این نکات، رئالیسم روسی نمی‌تواند در قبال برخی از مسائل نظاره‌گر باشد و یا با آن‌ها به نوعی کنار بیاید. یکی از این مسائل، گسترش ناتو به شرق است. طی سال‌های گذشته، روس‌ها همواره نگرانی خود را از گسترش ناتو به شرق و به خصوص عضویت اوکراین و گرجستان در این اتحادیه‌ی نظامی - امنیتی ابراز داشته‌اند. از این رو می‌توان گسترش ناتو به شرق را یکی از مهمترین چالش‌های سیاست خارجی روسیه به حساب آورد. مسئله‌ی دیگری که به خصوص طی چند سال اخیر ذهن روس‌ها را به خود مشغول کرده بود، استقرار سامانه دفاع موشکی در اروپای شرقی است. به خصوص که دولت آمریکا هم‌اینک از طرح جدیدی مبنی بر استقرار سامانه‌ی دفاع موشکی جدیدی در رومانی نیز خبر داده است. یکی دیگر از مسائلی که روس‌ها در

سیاست خارجی خود نمی توانند با آن سازش کنند، مسئله‌ی نفوذ اروپای غربی در اروپای شرقی است. به خصوص که روس‌ها همچنان اروپای شرقی را حوزه سنتی نفوذ خود به شمار می‌آورند. در این راستا روس‌ها همواره به گسترش اتحادیه اروپا به سمت شرق با نگرانی و تردید نگریسته‌اند. موضوع دیگری که همواره روس‌ها را در برابر غرب قرار داده است، مسئله‌ی وضعیت حقوق بشر و دموکراسی در روسیه است که در اکثر مواقع مورد انتقادهای جدی واقع شده است. بر این اساس روس‌ها انتقاد از وضعیت حقوق بشر و دموکراسی در روسیه را به مثابه دخالت در امور داخلی خود می‌نگرند و سابقه نشان داده که هیچ انتقادی را تحمل نمی‌کنند.

تبرستان

www.tabarestan.info

بخش اول: کلیات

ماده ۱

دکترین نظامی فدراسیون روسیه، یکی از اسناد اساسی برنامه‌ریزی راهبردی در فدراسیون روسیه بوده و سیستم نظریات رسماً پذیرفته شده دولت درباره آمادگی برای دفاع مسلحانه و اصل دفاع مسلحانه از فدراسیون روسیه را در بر دارد.

ماده ۲

نکات اساسی دکترین نظامی فدراسیون روسیه سال ۲۰۰۰، نظریه توسعه بلندمدت اجتماعی و اقتصادی فدراسیون روسیه تا سال ۲۰۱۰، راهبرد امنیت ملی فدراسیون روسیه تا سال ۲۰۲۰ و مفاد نظریه سیاست خارجی فدراسیون روسیه سال ۲۰۰۸ و نظریه دریایی فدراسیون روسیه تا سال ۲۰۱۰ در دکترین نظامی در نظر گرفته شده است. دکترین نظامی بر اصول نظریه نظامی استوار بوده و هدف توسعه بیشتر این نظریه را دنبال می‌کند.

ماده ۳

قانون اساسی فدراسیون روسیه، اصول و موازین شناخته شده حقوق بین‌الملل و قراردادهای بین‌المللی فدراسیون روسیه در زمینه دفاع، کنترل تسلیحات و خلع سلاح، قوانین فدرال وابسته به قانون اساسی، قوانین عادی فدرال و نیز فرمان‌ها و دستورات رئیس‌جمهور فدراسیون روسیه و دولت فدراسیون روسیه، اساس حقوقی دکترین نظامی را تشکیل می‌دهد.

ماده ۴

دکترین نظامی منعکس‌کننده پایداری فدراسیون روسیه به استفاده از سازوکارهای سیاسی، دیپلماتیک، حقوقی، اقتصادی، زیست محیطی، اطلاعاتی، نظامی و سایر وسایل دفاع از منافع ملی فدراسیون روسیه و متحدان می‌باشد.

ماده ۵

مفاد دکترین نظامی در پیام‌های رئیس‌جمهور فدراسیون روسیه به پارلمان فدرال به صورت مشخص‌تر اعلام شده و می‌تواند در راستای برنامه‌ریزی راهبردی نظامی (برنامه‌ریزی نظامی) تصحیح شود. دکترین نظامی از طریق تمرکز اداره امور دولت در زمینه نظامی اجرا می‌شود. این دکترین مطابق با قوانین فدرال، دستورات و فرمان‌های

رئیس جمهور فدراسیون روسیه، دولت فدراسیون روسیه و دستگاه‌های قوه مجریه فدرال عملی می‌شود.

ماده ۶

مفاهیم اساسی ذیل در دکترین نظامی مورد تأکید قرار گرفته است:

(۱) امنیت نظامی فدراسیون روسیه (امنیت نظامی)

وضعیت دفاع از منافع حیاتی افراد، جامعه و دولت در برابر تهدیدات نظامی خارجی و داخلی مرتبط با توسل به زور نظامی یا تهدید با استفاده از آن، که در نتیجه این وضعیت تهدید نظامی وجود نداشته یا امکان مقابله با آن فراهم می‌شود،

(۲) خطر نظامی

مجموعه‌ای از عوامل در وضعیت مشخص روابط بین‌المللی و داخلی است که در شرایط معینی می‌تواند باعث بروز تهدید نظامی شود،

(۳) تهدید نظامی

وضعیت مشخص روابط بین‌الملل و داخلی که در آن امکان واقعی بروز مناقشه جنگی بین طرفین درگیر، درجه بالای آمادگی یک دولت یا گروهی از دولت‌ها و سازمان‌های جدایی‌طلبی (تروریستی) برای توسل به زور نظامی (زورگویی مسلحانه) وجود دارد.

(۴) مناقشه جنگی

شیوه حل و فصل اختلافات بین دولت‌ها و اختلافات داخلی با توسل به زور نظامی (این مفهوم دربرگیرنده همه انواع درگیری‌های مسلحانه اعم از جنگ‌ها و مناقشات بزرگ، منطقه‌ای و محلی).

(۵) مناقشه مسلحانه

درگیری مسلحانه با ابعاد محدود بین دولت‌ها (مناقشه مسلحانه بین‌المللی) یا طرفین متقابل در چارچوب سرزمین یک کشور (مناقشه مسلحانه داخلی).

(۶) جنگ محلی

جنگ بین دو یا چند کشور با اهداف محدود نظامی و سیاسی که در آن عملیات جنگی در چارچوب مرزهای دولت‌های متقابل جریان داشته و عمدتاً منافع سرزمینی، اقتصادی، سیاسی و منافع دیگر فقط این کشورها در کار است.

(۷) جنگ منطقه‌ای

جنگی با مشارکت دو یا چند کشور یک منطقه که توسط نیروهای مسلح ملی و ائتلافی با توسل به سلاح‌های متعارف و هسته‌ای در یک منطقه و پهنه آبی و حریم هوایی (فضایی) مجاور با آن اجرا می‌شود که در جریان آن طرفین درگیر اهداف مهم نظامی-سیاسی را دنبال می‌کنند.

(۸) جنگ گسترده

جنگی بین ائتلافات دولت‌ها یا بزرگترین کشورهای جامعه جهانی است که در جریان آن اهداف ریشه‌ای نظامی و سیاسی دنبال می‌شود. جنگ گسترده می‌تواند نتیجه توسعه مناقشه مسلحانه، جنگ محلی یا منطقه‌ای شده و تعداد قابل توجه دولت‌های مناطق مختلف جهان را در خود درگیر کند. این جنگ نیازمند بسیج همه منابع مادی و نیروهای معنوی کشورهای عضو است.

(۹) سیاست نظامی فعالیت دولت در زمینه سازماندهی و اجرای دفاع و تأمین امنیت فدراسیون روسیه و منافع متحدان آن است.

(۱۰) سیستم نظامی دولت

مجموعه نهادهای اداری دولتی و نظامی، نیروهای مسلح فدراسیون روسیه و سایر نیروهایی که اساس این نظام را تشکیل داده و به صورت نظامی فعالیت می‌کنند و نیز بخشی از عرصه‌های تولید و علم کشور که فعالیت مشترک آن‌ها هدف آمادگی برای دفاع مسلحانه از فدراسیون روسیه را دنبال می‌کند.

(۱۱) برنامه‌ریزی نظامی

تعیین ترتیبات و روش‌های محقق کردن اهداف توسعه سازمان نظامی، توسعه نیروهای مسلح و نیروهای دیگر، کاربرد نیروها و تأمین همه‌جانبه آن‌ها.

بخش دوم: خطرات نظامی و تهدیدات نظامی فراروی فدراسیون روسیه

ماده ۷

تشدید رویارویی عقیدتی، تنزل سطح نفوذ اقتصادی، سیاسی و نظامی بعضی کشورها و اتحادیه‌ها و رشد نفوذ کشورهای دیگری که مدعی برتری همه‌جانبه هستند، نظام چند قطبی و جهانی شدن فرایندهای مختلف از جمله ویژگی‌های توسعه جهان در مرحله کنونی هستند. بسیاری از مناقشات منطقه‌ای حل نشده باقی مانده‌اند. گرایش به حل و فصل زورگویانه این مناقشات از جمله در مناطق مجاور با فدراسیون روسیه همچنان به قوت خود باقی است. معماری (نظام) فعلی امنیت بین‌المللی و از جمله مکانیزم‌های حقوق بین‌الملل، برای همه کشورها امنیت برابری را تأمین نمی‌کند. با این وجود و صرف نظر از کاهش احتمال بروز جنگ تمام‌عیار علیه فدراسیون روسیه با استفاده از سلاح‌های متعارف و هسته‌ای، خطرات نظامی برای فدراسیون روسیه در بعضی محورها و جهت‌گیری‌ها در حال تشدید شدن است.

ماده ۸

خطرات اساسی نظامی خارجی به قرار ذیل است:

(۱) تلاش برای بخشیدن وظایف جهانی به توان نظامی سازمان پیمان آتلانتیک شمالی و اجرای این وظایف بر خلاف موازین حقوق بین‌الملل؛ نزدیک کردن زیرساخت نظامی کشورهای عضو ناتو به مرزهای فدراسیون روسیه از جمله از طریق گسترش این پیمان؛
(۲) کوشش برای بی‌ثبات کردن اوضاع بعضی کشورها و مناطق و براندازی ثبات راهبردی؛

(۳) استقرار (افزایش) واحدهای نیروهای مسلح کشورهای خارجی (گروه‌های کشورها) در مناطق مجاور با فدراسیون روسیه و متحدان آن و نیز در آب‌های مجاور؛
(۴) ایجاد و استقرار سامانه‌های پدافند ضد موشکی راهبردی که ثبات جهانی را متزلزل کرده و تناسب شکل گرفته نیروهای موشکی و هسته‌ای را بر هم می‌زند و نیز نظامی‌گری فضای کیهانی، استقرار سامانه‌های راهبردی غیر هسته‌ای سلاح‌های فوق‌العاده دقیق؛
(۵) ادعاهای سرزمینی از فدراسیون روسیه و متحدان آن و مداخله در امور داخلی آن‌ها؛

- ۶) اشاعه سلاح‌ها کشتار دسته جمعی، موشک‌ها و فناوری‌های موشک‌سازی و افزایش تعداد کشورهای دارنده سلاح‌های هسته‌ای؛
- ۷) تخلف بعضی دولت‌ها از توافقات بین‌المللی و عدم رعایت قراردادهای قبلی بین‌المللی در زمینه تجدید و کاهش تسلیحات؛
- ۸) توسل به زور نظامی در کشورهای مجاور با فدراسیون روسیه بر خلاف منشور سازمان ملل متحد و سایر موازین حقوق بین‌الملل؛
- ۹) وجود (بروز) کانون‌های مناقشات مسلحانه و توسعه این مناقشات در مناطق کشورهای مجاور با فدراسیون روسیه و متحدان آن؛
- ۱۰) گسترش تروریسم بین‌المللی؛
- ۱۱) ظهور کانون‌های تنش بین قومی (بین المذاهب)، فعالیت گروه‌های مختلف مسلح افراطی بین‌المللی در مناطق مجاور با مرز دولتی فدراسیون روسیه و مرزهای کشورهای متحد فدراسیون روسیه و نیز وجود اختلاف‌نظرهای سرزمینی، رشد جدایی‌طلبی و افراط زورگویانه (مذهبی) در بعضی مناطق جهان.

ماده ۹

خطرات اساسی نظامی داخلی به قرار ذیل است:

- ۱) تلاش‌ها برای تغییر زورگویانه نظام قانونی فدراسیون روسیه
- ۲) تضعیف جاکمیت، وحدت و تمامیت ارضی فدراسیون روسیه
- ۳) ایجاد بی‌نظمی در فعالیت نهادهای قدرت دولتی، تأسیسات مهم دولتی نظامی و زیرساخت اطلاع‌رسانی فدراسیون روسیه

ماده ۱۰

تهدیدات اساسی نظامی به قرار ذیل است:

- ۱) تشدید وخامت اوضاع نظامی-سیاسی (مناسبات بین دولتی) و ایجاد شرایط برای توسل به زور نظامی
- ۲) ممانعت از فعالیت سامانه‌های مدیریت دولتی و نظامی فدراسیون روسیه، بر هم زدن فعالیت نیروهای هسته‌ای راهبردی، سامانه‌های اخطار مقدم از جمله موشکی، کنترل

فضای کیهانی، تأسیسات نگهداری تسلیحات هسته‌ای، انرژی اتمی، صنایع اتمی و شیمیایی و سایر تأسیسات دارای خطر بالقوه

(۳) تشکیل و تربیت دسته‌های مسلح غیرقانونی و فعالیت آن‌ها در سرزمین فدراسیون روسیه و در سرزمین کشورهای متحد روسیه؛

(۴) نمایش توان نظامی در جریان رزمایش‌ها در کشورهای مجاور با فدراسیون روسیه و متحدانش با اهداف تحریک‌آمیز

(۵) فعال شدن نیروهای مسلح کشورهای مستقل (گروه‌های کشورها) با اجرای بسیج جزئی یا کامل و گذر دستگاه‌های مدیریت دولتی و نظامی این کشورها به فعالیت در شرایط زمان جنگ.

ماده ۱۱

اهداف مناقشات جنگی، شیوه‌ها و وسایل تحقق بخشیدن این اهداف،

ابعاد و مواعد عملیات جنگی، اشکال و روش‌های مبارزه مسلحانه و تسلیحاتی که به کار گرفته می‌شود، از جمله معیارهای تعیین ویژگی مناقشات جنگی هستند.

ماده ۱۲

مشخصات بارز مناقشات مسلحانه معاصر به قرار ذیل است:

(۱) کاربرد گسترده نیروی نظامی و نیروها و وسایل غیرنظامی

(۲) کاربرد گسترده سامانه‌های تسلیحاتی و وسایل جنگی مبتنی بر اصول جدید فیزیکی که کارایی آن‌ها با سلاح‌های هسته‌ای قابل مقایسه است.

(۳) گسترش ابعاد کاربرد نیروها و جنگ‌افزار فعال در هوا و فضا

(۴) افزایش نقش رویارویی اطلاعاتی

(۵) کاهش مدت لازم برای تدارک عملیات جنگی

(۶) افزایش سرعت اداره نیروها در نتیجه گذر از نظام شدید عمومی اداری به سامانه‌های شبکه‌وار اتوماتیزه شده جهانی نیروها و تسلیحات

(۷) ایجاد منطقه دائمی عملیات جنگی در سرزمین طرفین درگیر

ماده ۱۳

ویژگی‌های مناقشات جنگی معاصر:

- (۱) بروز غیر قابل پیشبینی مناقشات جنگی
- (۲) وجود طیف وسیع اهداف نظامی-سیاسی، اقتصادی، راهبردی و اهداف دیگر
- (۳) افزایش نقش سامانه‌های مؤثر روزآمد تسلیحاتی و تغییرات در اهمیت زمینه‌های مختلف نبرد مسلحانه
- (۴) تدارکات پیشینی برای مقابله اطلاعاتی جهت رسیدن به اهداف سیاسی بدون توسل به زور نظامی و در مرحله بعدی، جهت ایجاد واکنش مثبت جامعه جهانی به توسل به زور نظامی.

ماده ۱۴

مناقشات جنگی سریع،

گزینه‌ی و دارای درجه بالای نابودی اهداف (تأسیسات) و کاربرد گروه‌های سیار مختلف نیروها خواهند بود. دستیابی به ابتکار راهبردی، حفظ سیستم پایدار اداره دولتی و نظامی، تأمین برتری روز زمینه، در دریا و در هوا و فضا، عوامل تعیین کننده حصول به اهداف مطروحه خواهد بود.

ماده ۱۵

اهمیت فزاینده سلاح‌های فوق العاده دقیق،

الکترو مغناطیسی، لیزری، مافوق صوتی، سامانه‌های اطلاع رسانی و مدیریت، هواپیماهای بدون سرنشین و سامانه‌های خودکار دریایی و نیز جنگ‌افزار رباتیزه شده، از جمله ویژگی‌های عملیات جنگی خواهد بود.

ماده ۱۶

سلاح هسته‌ای عامل مهم جلوگیری از بروز مناقشات جنگی هسته‌ای و مناقشات جنگی با کاربرد جنگ‌افزار متعارف (جنگ بزرگ، جنگ منطقه‌ای) خواهد بود. در صورت بروز مناقشه جنگی با توسل به تسلیحات متعارف (جنگ بزرگ، جنگ منطقه‌ای) که بقای دولت را در معرض خطر قرار دهد، برخورداری از سلاح‌های هسته‌ای می‌تواند موجبات تکامل مناقشه جنگی به مناقشه نظامی هسته‌ای را فراهم کند.

بخش سوم: سیاست نظامی فدراسیون روسیه

ماده ۱۷

اهداف اساسی سیاست نظامی فدراسیون روسیه توسط رئیس جمهور فدراسیون روسیه مطابق با قوانین فدرال،

راهبرد امنیت ملی فدراسیون روسیه تا سال ۲۰۱۰ و این دکترین نظامی تعیین می‌شود. سیاست نظامی فدراسیون روسیه با هدف جلوگیری از مسابقه تسلیحاتی، بازدارندگی و پیشگیری از بروز مناقشات جنگی، تکمیل سازمان نظامی، اشکال و روش‌های کاربرد نیروهای مسلح و نیروهای دیگر و استفاده از تسلیحات به منظور دفاع از فدراسیون روسیه و تأمین امنیت فدراسیون روسیه و متحدان آن دنبال می‌شود.

فعالیت‌های فدراسیون روسیه در جهت بازدارندگی و پیشگیری از بروز مناقشات

جنگی

ماده ۱۸

فدراسیون روسیه آمادگی دائمی نیروهای مسلح و سایر نیروها را برای بازدارندگی و پیشگیری از بروز مناقشات جنگی:

دفاع مسلحانه از فدراسیون روسیه و متحدانش مطابق با موازین حقوق بین‌الملل و قراردادهای بین‌المللی فدراسیون روسیه را تأمین و حفظ می‌کند. پیشگیری از بروز مناقشه جنگی هسته‌ای و هر مناقشه جنگی دیگر، مهم‌ترین هدف فدراسیون روسیه است.

ماده ۱۹

اهداف اساسی فدراسیون روسیه جهت بازدارندگی و پیشگیری از بروز مناقشات جنگی:

(۱) ارزیابی و پیشبینی توسعه اوضاع و روندهای نظامی و سیاسی در سطح جهانی و منطقه و وضعیت مناسبات بین کشورها در زمینه نظامی و سیاسی با استفاده از وسایل مدرن فنی و فناوری‌های اطلاع‌رسانی

(۲) خشی کردن خطرات و تهدیدات بالقوه نظامی با استفاده از وسایل سیاسی، دیپلماتیک و روش‌های دیگر

۳) تأمین ثبات راهبردی و توان بازدارندگی هسته‌ای در سطح کافی

۴) حفظ آمادگی نیروهای مسلح و سایر نیروها در سطح تعیین شده برای عملیات

نظامی

۵) تحکیم نظام امنیت جمعی در چارچوب سازمان پیمان امنیت جمعی و افزایش

توانمندی آن، تقویت تعامل در زمینه امنیت بین‌المللی در چارچوب جامعه هم‌سود، سازمان

امنیت و همکاری اروپا و سازمان همکاری شانگ‌های؛ توسعه روابط در این زمینه با

سازمان‌های دیگر بین‌المللی (اتحادیه اروپا و ناتو)

۶) گسترش طیف کشورهای شریک و توسعه همکاری با آن‌ها بر اساس منافع مشترک

در زمینه تقویت امنیت بین‌المللی مطابق با مفاد منشور سازمان ملل متحد و سایر موازین

حقوق بین‌الملل

۷) رعایت قراردادهای بین‌المللی در زمینه تحدید و کاهش تسلیحات راهبردی تهاجمی

۸) انعقاد و اجرای موافقتنامه‌ها در زمینه کنترل تسلیحات متعارف و اجرای اقدامات

تحکیم اعتماد متقابل

۹) ایجاد مکانیزم‌های تنظیم همکاری‌های دوجانبه و چند جانبه در زمینه پدافند

ضدموشکی

۱۰) انعقاد پیمان بین‌المللی درباره جلوگیری از استقرار هر نوع تسلیحات در فضای

کیهانی

۱۱) شرکت در فعالیت بین‌المللی حفاظت از صلح، از جمله تحت سرپرستی سازمان

ملل متحد و در راستای همکاری با سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای

۱۲) شرکت در مبارزه با تروریسم بین‌المللی

کاربرد نیروهای مسلح و نیروهای دیگر

اهداف اساسی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر در زمان صلح، در مرحله تهدید

بلافاصله تجاوز و در زمان جنگ

ماده ۲۰

فدراسیون روسیه توسل به نیروهای مسلح برای دفع تجاوز علیه روسیه و

متحدانش،

حفظ (احیاء) صلح بر اساس تصمیم شورای امنیت سازمان ملل متحد و سایر نهادهای امنیت جهانی و نیز برای دفاع از شهروندان خود در خارج از فدراسیون روسیه مطابق با اصول و موازین شناخته شده حقوق بین الملل و قراردادهای بین المللی فدراسیون روسیه را امری مشروع و موجه می داند. در زمان صلح کاربرد نیروهای مسلح و نیروهای دیگر بر اساس تصمیم رئیس جمهور فدراسیون روسیه و به ترتیب تعیین شده در قوانین فدرال مجاز است.

ماده ۲۱

فدراسیون روسیه تجاوز مسلحانه به دولت عضو دولت اتحادیه را هر گونه اعمال علیه این دولت با توسل به زور نظامی را به عنوان تجاوز به دولت اتحادیه تلقی کرده و به تدابیر متقابل متوسل خواهد شد. فدراسیون روسیه حمله مسلحانه به دولت عضو سازمان پیمان امنیت جمعی را به عنوان تجاوز علیه همه دولت های عضو سازمان پیمان امنیت جمعی تلقی کرده و در این صورت مطابق با پیمان امنیت جمعی اقدام خواهد کرد.

ماده ۲۲

فدراسیون روسیه در چارچوب بازدارندگی راهبردی مسلحانه توسل به سلاح های دقیق را پیشینی می کند. فدراسیون روسیه در پاسخ به کاربرد سلاح های هسته ای و دیگر انواع سلاح ها کشتار دسته جمعی علیه روسیه و یا متحدانش و نیز در صورت تجاوز به فدراسیون روسیه با استفاده از سلاح های متعارف که بقای دولت را زیر علامت سوال ببرد، حق توسل به سلاح های هسته ای را برای خود محفوظ می کند. تصمیم درباره توسل به سلاح های هسته ای توسط رئیس جمهور فدراسیون روسیه اتخاذ می شود.

ماده ۲۳

سازماندهی اجرای وظایف نیروهای مسلح و نیروهای دیگر بر اساس برنامه کاربرد نیروهای مسلح فدراسیون روسیه، برنامه بسیجی نیروهای مسلح فدراسیون روسیه، فرامین رئیس جمهور فدراسیون روسیه، اوامر و دستورات فرمانده کل قوای فدراسیون روسیه و سایر مقررات حقوقی فدراسیون روسیه و اسناد برنامه ریزی راهبردی در زمینه دفاعی صورت می گیرد.

ماده ۲۴

فدراسیون روسیه واحدهای نیروهای خود را به ترکیب نیروهای حافظ صلح سازمان پیمان امنیت جمعی برای شرکت در عملیات حفاظت از صلح بر اساس تصمیم شورای امنیت جمعی سازمان پیمان امنیت جمعی اعزام می‌کند. فدراسیون روسیه واحدهای نیروهای خود را در اختیار نیروهای جمعی واکنش عملیاتی سازمان پیمان امنیت جمعی می‌گذارد تا برای واکنش عملیاتی (سریع) به تهدیدات جنگی برای کشورهای عضو سازمان به ترتیب مقرر شده در موافقتنامه درباره نحوه استقرار عملیاتی، کاربرد و تأمین همه‌جانبه نیروهای جمعی واکنش سریع منطقه امنیت جمعی آسیای مرکزی مورد استفاده قرار گیرند.

ماده ۲۵

فدراسیون روسیه به منظور اجرای عملیات حفاظت از صلح بر اساس اعتبارنامه (مجوز) سازمان ملل متحد یا جامعه هم‌سود، مطابق با قوانین فدرال و قراردادهای بین‌المللی فدراسیون روسیه نیروهای خود را واگذار می‌کند.

ماده ۲۶

استفاده عملیاتی از یگان‌های نیروهای مسلح فدراسیون روسیه در خارج از فدراسیون روسیه به منظور دفاع از منافع فدراسیون روسیه و اتباع آن، تأمین صلح و امنیت بین‌المللی بر اساس اصول و موازین شناخته شده حقوق بین‌الملل، قراردادهای بین‌المللی فدراسیون روسیه و قوانین فدرال میسر است.

ماده ۲۷

اهداف اساسی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر در زمان صلح:

- (۱) دفاع از حق حاکمیت (استقلال) فدراسیون روسیه و تمامیت و مصونیت سرزمین آن
- (۲) بازدارندگی راهبردی و از جمله پیشگیری از بروز مناقشات جنگی
- (۳) نگهداری ترکیب، وضعیت آمادگی برای نبرد و بسیج و آمادگی نیروهای راهبردی هسته‌ای و نیز نیروها و وسایل تأمین آن و سیستم‌های اداری در سطحی که در همه شرایط وارد کردن زیان به متجاوز را تضمین کند.
- (۴) مطلع کردن به موقع فرمانده کل نیروهای مسلح فدراسیون روسیه از حمله هوایی - فضایی، مطلع کردن نهادهای اداری دولتی و نظامی و نیروها از خطرات و تهدیدات نظامی

۵) تأمین استعداد نیروهای مسلح و نیروهای دیگر برای استقرار مقدم گروه‌های نیروها در محورهای بالقوه خطرناک راهبردی و تأمین آمادگی آن‌ها برای کاربرد رزمی

۶) تأمین پدافند هوایی مهم‌ترین تأسیسات فدراسیون روسیه و آمادگی برای دفع ضربات وسایل حمله هوایی و فضایی

۷) استقرار و تأمین دسته‌های سامانه‌های فضایی در منطقه فضایی راهبردی در جهت تأمین فعالیت نیروهای مسلح فدراسیون روسیه

۸) حراست از مهم‌ترین تأسیسات دولتی و نظامی، تأسیسات در مسیرهای ارتباطی و محموله‌های ویژه

۹) تجهیز عملیاتی سرزمین فدراسیون روسیه و آمادگی از فعالیت‌ها برای دفاع، از جمله ساخت و بازسازی تأسیسات ویژه، ساخت و تعمیر اساسی جاده‌های دارای اهمیت دفاعی

۱۰) دفاع از شهروندان فدراسیون روسیه در برابر حمله مسلحانه به آن‌ها در خارج از سرزمین روسیه

۱۱) شرکت در عملیات حفاظت از صلح و امنیت بین‌المللی، اتخاذ اقدامات برای جلوگیری (برطرف کردن) خطر برای صلح، سرکوبی تجاوزات (تخلف از صلح) بر اساس تصمیم شورای امنیت سازمان ملل متحد یا نهادهای دیگری که بر اساس حقوق بین‌الملل حق دارند این تصمیمات را بگیرند.

۱۲) مبارزه با دزدی دریایی و تأمین امنیت کشتی‌رانی

۱۳) تأمین امنیت فعالیت اقتصادی فدراسیون روسیه در اقیانوس جهانی

۱۴) مبارزه با تروریسم

۱۵) آمادگی برای اجرای عملیات در جهت دفاع سرزمینی و دفاع غیرنظامی

۱۶) شرکت در حفاظت از نظم اجتماعی و تأمین امنیت اجتماعی

۱۷) شرکت در برطرف کردن موقعیت‌های اضطراری و احیای تأسیسات ویژه

۱۸) شرکت در تأمین رژیم حالت فوق‌العاده

ماده ۲۸

اهداف اساسی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر در مرحله خطر بلافصل تجاوز

- (۱) اتخاذ مجموعه اقدامات مکمل در جهت کاهش سطح خطر تجاوز و ارتقای سطح آمادگی رزمی و بسیجی نیروهای مسلح و سایر نیروها به منظور استقرار بسیجی و راهبردی
- (۲) تأمین توان بازدارندگی هسته‌ای با درجه مقرر شده آمادگی
- (۳) شرکت در تأمین رژیم حالت جنگی
- (۴) اجرای تدابیر دفاع سرزمینی و اجرای تدابیر دفاع غیرنظامی به صورت مقرر شده
- (۵) اجرای تعهدات بین‌المللی فدراسیون روسیه در زمینه دفاع جمعی، مطابق با موازین حقوق بین‌الملل دفع یا جلوگیری از حمله مسلحانه به کشورهای همسایه از فدراسیون روسیه کمک خواسته باشد.

ماده ۲۹

دفع تجاوز به فدراسیون روسیه و متحدان آن، شکست دادن نیروهای متجاوز، وادار کردن متجاوز به قطع عملیات جنگی با شرایطی که با منافع فدراسیون روسیه و متحدانش مطابقت داشته باشد، وظایف اساسی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر در زمان جنگ هستند.

توسعه سازمان نظامی

ایجاد و توسعه نیروهای مسلح و نیروهای دیگر

ماده ۳۰

اهداف اساسی توسعه سازمان نظامی به قرار ذیل است:

- (۱) تطبیق ساختار، ترکیب و تعداد عناصر سازمان نظامی با اهداف زمان صلح، مرحله تهدید بالقوه تجاوز و در زمان جنگ با اختصاص دادن منابع کافی مالی، مادی و منابع دیگر به این فعالیت‌ها؛ مقدار و زمان واگذاری منابع مذکور در اسناد برنامه ریز توسعه بلندمدت اجتماعی و اقتصادی فدراسیون روسیه منعکس می‌شود.
- (۲) ارتقای کارایی و امنیت فعالیت سیستم اداره امور دولتی و نظامی
- (۳) تکمیل سیستم پدافند هوایی و ایجاد سامانه دفاع هوایی و فضایی فدراسیون روسیه
- (۴) تکمیل تأمین نظامی و اقتصادی سازمان نظامی کشور بر اساس مصرف معقولانه منافع مالی، مادی و غیره
- (۵) تکمیل برنامه‌ریزی نظامی

۶) تکمیل دفاع منطقه‌ای و دفاع مدنی

۷) تکمیل سیستم ایجاد ذخیره منابع بسیجی از جمله ذخایر تسلیحات، وسایل نظامی و ویژه و وسایل مادی و فنی

۸) ارتقای کارایی فعالیت سیستم بهره‌برداری و تعمیر تسلیحات و وسایل نظامی و ویژه

۹) ایجاد ساختارهای همگرای تأمین مالی و مادی، اجتماعی، پزشکی و علمی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر و نیز مؤسسات آموزش نظامی و تربیت کادرها

۱۰) تکمیل نظام تأمین اطلاعاتی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر

۱۱) ارتقای اعتبار خدمت نظامی، آمادگی همه جانبه شهروندان فدراسیون روسیه برای خدمت نظامی

۱۲) همکاری نظامی - سیاسی و نظامی - فنی فدراسیون روسیه با کشورهای خارجی

ماده ۳۱

اولویتهای اساسی توسعه سازمان نظامی؛

۱) تکمیل نظام اداره سازمان نظامی و ارتقای کارایی فعالیت آن

۲) توسعه پایگاه بسیجی سازمان نظامی و استقرار بسیجی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر

۳) تأمین درجه ضروری تکمیل نفرات، تجهیزات و تأمین لجستیکی واحدها و یگان‌های نظامی و واحدهای آمادگی دائمی و نیز فراهم کردن سطح مقتضی آمادگی آنها

۴) ارتقای کیفیت تربیت نیرو و آموزش نظامی و افزایش توان نظامی - علمی

ماده ۳۲

هدف اساسی توسعه نیروهای مسلح و نیروهای دیگر، تطبیق ساختار، ترکیب و تعداد نیروها با تهدیدات نظامی قابل پیش‌بینی، محتوا و چگونگی مناقشات جنگی، اهداف جاری و بلندمدت در زمان صلح، مرحله تهدید بالقوه تجاوز و در زمان جنگ و نیز با شرایط و امکانات سیاسی، اجتماعی - اقتصادی، جمعیتی و نظامی - فنی فدراسیون روسیه می‌باشد.

ماده ۳۳

فدراسیون روسیه ضمن ساخت و توسعه نیروهای مسلح و نیروهای دیگر نیازهای ذیل را در نظر می‌گیرد:

- (۱) تکمیل ساختار سازمانی و ترکیب انواع و رسته‌های نیروهای مسلح و نیروهای دیگر و بهینه سازی تعداد نظامیان
- (۲) تأمین تناسب معقولانه واحدها و یگان‌های آمادگی دائم و واحدها و یگان‌های مخصوص استقرار بسیجی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر
- (۳) ارتقای کیفیت آمادگی عملیاتی، رزمی، ویژه و بسیجی
- (۴) تکمیل تعامل بین انواع و رسته‌های نیروهای مسلح و نیروهای دیگر
- (۵) تجهیز نیروهای مسلح و نیروهای دیگر به انواع مدرن تسلیحات، وسایل فنی نظامی و ویژه و تسلط بر کاربرد این وسایل با کیفیت بالا
- (۶) همگرایی و توسعه هماهنگ شده سیستم‌های تأمین فنی و لجستیکی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر و نیز سیستم آموزش و تربیت نظامی، تربیت نیروی کار و علم نظامی
- (۷) تربیت نظامیان حرفه‌ای درجه بالا وفاداری آن‌ها به میهن، ارتقای اعتبار خدمت نظامی

ماده ۳۴

- راه‌های رسیدن به هدف اساسی ساخت و توسعه نیروهای مسلح و نیروهای دیگر:
- (۱) طراحی و اجرای پیگیرانه سیاست نظامی
 - (۲) تأمینات اقتصادی مؤثر و تأمین مالی کافی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر
 - (۳) ارتقای سطح کیفی صنایع دفاعی کشور
 - (۴) تأمین فعالیت مطمئن سیستم اداره نیروهای مسلح و نیروهای دیگر در زمان صلح، مرحله تهدید بالقوه تجاوز و در زمان جنگ
 - (۵) تأمین استعداد اقتصاد کشور برای تأمین نیازهای نیروهای مسلح و نیروهای دیگر
 - (۶) تأمین پایگاه بسیجی در حالتی که استقرار بسیجی و راهبردی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر را میسر سازد.

۷) تشکیل نیروهای دفاع غیر نظامی آمادگی دائمی برای اجرای وظایف آنها در زمان صلح، مرحله تهدید بالقوه تجاوز و در زمان جنگ

۸) تکمیل نظام استقرار نیروهای مسلح و نیروهای دیگر، از جمله در خارج از سرزمین فدراسیون روسیه مطابق با قراردادهای بین المللی فدراسیون روسیه و قوانین فدرال

۹) ایجاد سیستم زیرساخت نظامی با محورهای راهبردی و عملیاتی مختلف

۱۰) تشکیل مقدم ذخیره منابع بسیجی

۱۱) بهینه سازی تعداد مؤسسات آموزش حرفه ای نظامی همراه با مؤسسات دولتی آموزش عالی فدرال (دانشگاه های) که آموزش شهروندان فدراسیون روسیه بر اساس برنامه آمادگی نظامی را به عمل می آورد، و تأمین مادی و مالی مدرن این مؤسسات آموزشی،

۱۲) ارتقای سطح تأمین اجتماعی نظامیان، افراد مستعفی از خدمت نظامی، اعضای خانواده های آنان، پرسنل غیر نظامی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر

۱۳) تأمین ضمانت های اجتماعی پیشینی شده در قوانین فدرال برای نظامیان، افراد مستعفی از خدمت نظامی و اعضای خانواده های آنها و نیز ارتباط سطح زندگی آنها

۱۴) تکمیل سیستم جلب نظامیان به خدمت وظیفه و خدمت قراردادی با اولویت جلب نظامیان قراردادی به خدمت در سمت های سربازان وظیفه و درجه داران که توانایی رزمی واحدهای و یگان های نیروهای مسلح و نیروهای دیگر را تأمین می کنند.

۱۵) تقویت مبانی سازمانی، نظم حقوقی و انضباط نظامی و نیز پیشگیری از بروز فساد مالی

۱۶) تکمیل آمادگی شهروندان قبل از احضار به خدمت وظیفه و تربیت وطن پرستانه شهروندان

۱۷) تأمین نظارت دولتی و مدنی بر فعالیت نهادهای فدرال قوه مجریه فدرال و مناطق فدراسیون روسیه در زمینه دفاع

برنامه ریزی نظامی

ماده ۳۵

برنامه ریزی نظامی به منظور اجرای تدابیر توسعه سازمان نظامی کشور با مواعد

هماهنگ شده و با تأمین ضروری مادی و نیز برای ساخت و توسعه نیروهای مسلح و نیروهای دیگر و کاربرد مؤثر این نیروها، سازماندهی و اجرای می‌شود.

ماده ۳۶

اهداف اساسی برنامه‌ریزی نظامی؛

(۱) تعیین اهداف، مقاصد و تدابیر هماهنگ شده ساخت و توسعه نیروهای مسلح و نیروهای دیگر و کاربرد آن‌ها و نیز توسعه امکانات مربوطه علمی-فنی و تولیدی و تکنولوژیکی

(۲) انتخاب جهت‌گیری‌های مناسب ساخت و توسعه نیروهای مسلح و نیروهای دیگر، اشکال و روش‌های کاربرد نیروها با عنایت به پیشینی‌های توسعه اوضاع نظامی-سیاسی، خطرات و تهدیدات نظامی و سطح توسعه اجتماعی و اقتصادی فدراسیون روسیه

(۳) برقراری مطابقت تأمین مادی و مالی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر با اهداف ساخت، توسعه و کاربرد نیروها

(۴) طراحی برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت با عنایت به نتایج اجرای برنامه‌های توسعه نیروهای مسلح و نیروهای دیگر

(۵) راه‌اندازی نظرات بر اجرای برنامه‌های ساخت و توسعه نیروهای مسلح و نیروهای دیگر

(۶) تصحیح و اصلاح به موقع برنامه‌های نظامی

ماده ۳۷

برنامه‌ریزی نظامی مطابق با مقررات درباره برنامه‌ریزی نظامی فدراسیون روسیه اجرا می‌شود.

بخش چهارم: تأمین نظامی و اقتصادی دفاع

ماده ۳۸

ایجاد شرایط برای توسعه پایدار و حفظ امکانات و توان نظامی-اقتصادی و نظامی-فنی دولت در سطح مقتضی برای اجرای سیاست نظامی و ارضای رضایت بخش نیازهای سازمان نظامی کشور در زمان صلح، مرحله تهدید بالقوه تجاوز و در زمان جنگ، هدف اساسی تأمین نظامی و اقتصادی می باشد.

ماده ۳۹

اهداف تأمین نظامی و اقتصادی دفاع به قرار ذیل است؛

- (۱) رسیدن به سطح تأمین مالی و مادی-فنی سازمان نظامی که برای اجرای مأموریت های محوله کافی باشد.
- (۲) بهینه سازی هزینه های دفاعی، برنامه ریزی و توزیع معقولانه منابع مالی و مادی در جهت تأمین سازمان نظامی و افزایش کارایی کاربرد این منابع
- (۳) تأمین به موقع و کامل منابع برای اجرای برنامه های ساخت و توسعه نیروهای مسلح و نیروهای دیگر، به کارگیری، آمادگی رزمی، ویژه و بسیجی این نیروها و نیازهای دیگر سازمان نظامی
- (۴) تمرکز نیروی علمی و منابع مالی و مادی-فنی برای ایجاد شرایط جهت تجهیز با کیفیت نیروهای مسلح و نیروهای دیگر
- (۵) همگرایی بخش های نظامی و غیرنظامی اقتصاد در بعضی زمینه های تولید، هماهنگی فعالیت نظامی-اقتصادی دولت به نفع تأمین نیازهای دفاعی
- (۶) تأمین حمایت حقوقی از نتایج فعالیت فکری نظامی، ویژه و دو منظوره
- (۷) اجرای تعهدات فدراسیون روسیه مطابق با قراردادهای بین المللی آن در زمینه نظامی-اقتصادی.

- (۸) تجهیز نیروهای مسلح و نیروهای دیگر به تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه

ماده ۴۰

ایجاد و حفظ سامانه جامع و به هم بسته تسلیحات مطابق با اهداف و مأموریت های نیروهای مسلح و نیروهای دیگر، اشکال و روش های کاربرد این نیروها و امکانات

اقتصادی و بسیجی فدراسیون روسیه، هدف اساسی تجهیز نیروهای مسلح و نیروهای دیگر به تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه را تشکیل می‌دهد.

ماده ۴۱

اهداف تجهیز نیروهای مسلح و نیروهای دیگر به تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه به قرار ذیل است:

۱) تجهیز (تجهیز مجدد) جامعه نیروهای هسته‌ای راهبردی، واحدها و یگان‌های ارتشی آمادگی دائمی مورد کاربرد عمومی، واحدهای نظامی مهندسی و ساختمان راه به انواع روزآمد تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه و نگهداری این وسایل در وضعیتی که امکان کاربر رزمی آن‌ها را بدهد،

۲) ایجاد تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه چندین منظوره با استفاده از قطعات هم‌سان،

۳) توسعه نیروها و وسایل مقابله اطلاعاتی،

۴) تکمیل کیفیت وسایل تبادل اطلاعات با استفاده از فناوری‌های مدرن و استانداردهای بین‌المللی و نیز ایجاد میدان واحد اطلاع‌رسانی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر به عنوان بخشی از فضای اطلاع‌رسانی فدراسیون روسیه،

۵) تأمین وحدت کارکردی و سازمانی-فنی سامانه‌های تسلیحاتی نیروهای مسلح و نیروهای دیگر،

۶) ایجاد نمونه‌های جدید سلاح‌های فوق‌العاده دقیق و توسعه تأمین اطلاعاتی این نوع سلاح‌ها،

۷) ایجاد سامانه‌های پایه‌ای اطلاع‌رسانی و مدیریت تسلیحات و سامانه‌های اتوماتیزه شده نهادهای اداری نظامی سطح راهبردی، عملیاتی - راهبردی، عملیاتی، عملیاتی- تاکتیکی و تاکتیکی.

ماده ۴۲

عملی کردن اهداف مربوط به تجهیز نیروهای مسلح و نیروهای دیگر به تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه در برنامه دولتی تسلیحات و سایر برنامه‌های دولتی پیش‌بینی شده است. تصمیمات جاری (عملیاتی) درباره طراحی وسایل فنی نظامی و ویژه در

صورت برخوردار شدن دولت‌های خارجی از انواع جدید تسلیحات توسط دولت فدراسیون روسیه اتخاذ می‌شود. تأمین وسایل مادی برای نیروهای مسلح و نیروهای دیگر

ماده ۴۳

تأمین نیروهای مسلح و نیروهای دیگر با وسایل مادی، انباشتن و نگهداری این وسایل در چارچوب سیستم‌های همگرا و هماهنگ شده تأمین فنی و لجستیکی صورت می‌گیرد. انباشتن، استقرار چند رده‌ای و نگهداری ذخایر وسایل مادی به منظور تأمین استقرار بسیجی و راهبردی نیروها و اجرای عملیات جنگی (با در نظر گرفتن مواعید انتقال اقتصاد، شاخه‌های اقتصاد و سازمان‌های اقتصادی به فعالیت و همان جنگ) با عنایت به شرایط فیزیکی و جغرافیایی محورهای (مناطق) راهبردی و امکانات شبکه حمل و نقل، هدف اساسی تأمین وسایل مادی برای نیروهای مسلح و نیروهای دیگر در زمان صلح می‌باشد. تکمیل تأمین نیروها با وسایل مادی مطابق با مقررات سازمان زمان جنگ، هدف اساسی تأمین وسایل مادی برای نیروهای مسلح و نیروهای دیگر در زمان تهدید بلافصل جنگی می‌باشد.

ماده ۴۴

اهداف اساسی تأمین وسایل مادی برای نیروهای مسلح و نیروهای دیگر در زمان جنگ به قرار ذیل است:

- (۱) ارائه ذخایر وسایل نمادی با عنایت به کاربرد گروه‌های نیروها، ترتیب و مواعید تشکیل این گروه‌ها و مدت بالقوه اجرای عملیات جنگی،
 - (۲) جبران کردن ضایعات تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه و وسایل مادی در جریان عملیات جنگی با عنایت به امکانات نیروهای مسلح و نیروهای دیگر و سازمان‌های صنعتی در زمینه تحویل و تعمیر تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه.
- توسعه بخش صنایع دفاعی

ماده ۴۵

ایجاد موجبات برای فعالیت مؤثر صنایع دفاعی به عنوان یک بخش چند منظوره مبتنی بر فناوری‌های بالا که بتواند نیازهای نیروهای مسلح و نیروهای دیگر را به تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه روزآمد ارضا کرده و حضور راهبردی فدراسیون روسیه در

بازارهای جهانی محصولات مبتنی بر فن‌آوری‌های بالا را تضمین کند، هدف اساسی توسعه صنایع دفاعی کشور را تشکیل می‌دهد.

ماده ۴۶

اهداف توسعه بخش صنایع دفاعی به قرار ذیل است:

- (۱) تکمیل بخش صنایع دفاعی بر اساس ایجاد و توسعه ساختارهای بزرگ علمی تولیدی،
- (۲) تکمیل سیستم تعاون بین دولت‌ها در زمینه طراحی، تولید و تعمیر تسلیحات و وسایل فنی نظامی،
- (۳) تأمین استقلال فنی فدراسیون روسیه در زمینه تولید تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه راهبردی و تسلیحات و وسایل فنی نظامی دیگر مطابق با برنامه دولتی تسلیحاتی،
- (۴) تکمیل سیستم تأمین تضمینی مواد لازم و بهره‌برداری از تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه در همه مراحل چرخه حیات آن‌ها مطابق با برنامه دولتی تسلیحات،
- (۵) ایجاد مجموعه‌ای از فناوری‌های حائز اولویت جهت طراحی و ایجاد سامانه‌ها و نمونه‌های آینده‌دار تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه،
- (۶) حفظ نظارت دولتی بر سازمان‌های مهم راهبردی صنایع دفاعی،
- (۷) فعال کردن سرمایه‌گذاری در نوآوری‌ها در جهت نوسازی کیفی پایگاه علمی-فنی و تولید - تکنولوژیکی،
- (۸) ایجاد، تأمین و ترویج فناوری‌های پایه و مهم نظامی و غیرنظامی در جهت طراحی، تولید و تعمیر انواع موجود و آینده‌دار تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه یا ایجاد ذخیره پیشرفت علمی و فنی به منظور طراحی انواع اصولاً جدید تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه با امکاناتی که قبلاً در دسترس نبود،
- (۹) تکمیل سیستم برنامه‌ریزی هدفمند توسعه صنایع دفاعی به منظور ارتقای سطح کارایی تجهیز نیروهای مسلح و نیروهای دیگر به تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه و ایجاد آمادگی بسیجی صنایع دفاعی،
- (۱۰) طراحی و تولید سامانه‌ها و انواع پیشرفته تسلیحات و وسایل فنی نظامی و ویژه، ارتقای کیفیت و رقابت‌پذیری محصولات نظامی،

(۱۱) تکمیل مکانیزم اعضای سفارش‌ها برای خرید محصولات و انجام کارها و خدمات برای تأمین نیازهای فدرال،

(۱۲) تشویق اقتصادی مجریان سفارش دولتی دفاعی مطابق با قوانین فدرال،

(۱۳) تکمیل فعالیت سازمان‌های صنایع دفاعی از طریق معرفی مکانیزم‌های سازمانی و اقتصادی برای فعالیت و توسعه مؤثر این سازمان‌ها،

(۱۴) بهسازی نیروی کار و افزایش توان فکری صنایع دفاعی و تأمین حمایت اجتماعی از کارکنان صنایع دفاعی. آمادگی بسیجی اقتصاد، نهادهای قدرت دولتی، ارگان‌های خودگردانی محلی و سازمان‌ها

ماده ۴۷

آمادگی از قبل برای راه اندازی فعالیت مخصوص زمان جنگ، ارضای نیازهای نیروهای مسلح و نیروهای دیگر و نیز ارضای نیازهای دولت و مردم در زمان جنگ، هدف اساسی آمادگی بسیج اقتصادی، نهادهای قدرت دولتی، ارگان‌های خودگردانی محلی و سازمان‌ها می‌باشد.

ماده ۴۸

اهداف آمادگی بسیجی اقتصاد، نهادهای قدرت دولتی، ارگان‌های خودگردانی محلی و سازمان‌ها به قرار ذیل است:

- (۱) تکمیل آمادگی بسیجی و ارتقای سطح آمادگی بسیجی فدراسیون روسیه،
- (۲) تکمیل پایگاه حقوقی آمادگی بسیجی و گذر اقتصاد به فعالیت در زمان جنگ،
- (۳) آمادگی سامانه اداره اقتصاد برای فعالیت پایدار و مؤثر در مرحله بسیج، در مرحله حکومت نظامی و در زمان جنگ،
- (۴) طراحی برنامه‌های بسیج اقتصاد فدراسیون روسیه، مناطق فدراسیون روسیه و شهرها و نیز برنامه‌های بسیجی سازمان‌ها،
- (۵) ایجاد، توسعه و نگهداری ظرفیت‌های بسیجی برای تولید محصولات لازم جهت ارضای نیازهای فدراسیون روسیه، نیروهای مسلح و نیروهای دیگر و مردم در زمان جنگ،

۶) تشکیل و آمادگی واحدهای ویژه برای واگذاری آن‌ها به نیروهای مسلح و نیروهای دیگر در شرایط بسیج نیروها جهت استفاده به نفع نیروهای مسلح و اقتصاد فدراسیون روسیه،

۷) آمادگی وسایل فنی برای تحویل به نیروهای مسلح و نیروهای دیگر در شرایط بسیج نیروها،

۸) ایجاد، نگهداری و نوسازی ذخایر ارزش‌های منادی دولتی و بسیجی، ذخایر کاهش نیافتنی مواد خوراکی و محصولات نفتی،

۹) ایجاد و حفظ بنیاد اسناد فنی مربوط به تسلیحات، محصولات مهم غیر نظامی، تأسیسات دارای خطر بالا، سامانه‌های تأمین زندگی مردم و تأسیسات شناسایی شده به عنوان دارایی (میراث) ملی،

۱۰) آماده‌سازی نظام مالی - اعتباری، مالیاتی و گردش نقدینگی برای رژیم ویژه فعالیت در مرحله بسیج، مرحله حکومت نظامی و در زمان جنگ،

۱۱) ایجاد شرایط برای فعالیت نهادهای اداری همه سطوح و از جمله ایجاد قرارگاه‌های احتیاطی،

۱۲) ترتیب دادن ثبت نظامی شهروندان،

۱۳) صدور معافیت‌ها به شهروندان در زمان بسیج نیروها و زمان جنگ،

۱۴) سازماندهی آمادگی مشترک بسیجی نهادهای قدرت دولتی، ارکان‌های خودگردانی محلی و سازمان‌های دارای مأموریت‌های بسیجی و دخیل در بسیج نیروهای مسلح و نیروهای دیگر برای سازماندهی و ایجاد ترکیب مخصوص زمان جنگ.

همکاری نظامی - سیاسی و نظامی - فنی فدراسیون روسیه با کشورهای خارجی

ماده ۴۹

فدراسیون روسیه بر اساس مصلحت سیاسی - خارجی و اقتصادی و مطابق با قوانین فدرال و قراردادهای بین‌المللی فدراسیون روسیه با کشورهای خارجی و سازمان‌های بین‌المللی و از جمله منطقه‌ای همکاری نظامی - سیاسی و نظامی - فنی را به عمل می‌آورد.

ماده ۵۰

اهداف همکاری نظامی - سیاسی به قرار ذیل است:

- (۱) تحکیم امنیت بین المللی و اجرای تعهدات بین المللی فدراسیون روسیه،
- (۲) برقراری و توسعه روابط هم‌پیمانی با کشورهای عضو سازمان پیمان امنیت جمعی و کشورهای عضو جامعه مشترک المنافع و نیز روابط دوستی و مشارکت با کشورهای دیگر،
- (۳) توسعه روند مذاکرات در جهت ایجاد نظام‌های امنیت منطقه‌ای با مشارکت فدراسیون روسیه،
- (۴) توسعه روابط با سازمان‌های بین المللی برای جلوگیری از مناقشات، حفظ و تحکیم صلح در مناطق مختلف و از جمله با مشارکت واحدهای نیروهای مسلح روسیه در عملیات حفاظت از صلح،
- (۵) حفظ روابط برابر حقوق با کشورهای ذی‌علاقه و سازمان‌های بین المللی جهت مقابله با اشاعه سلاح‌ها کشتار دسته جمعی و وسایل حمل کننده آن.

ماده ۵۱

اولویت‌های اساسی همکاری نظامی - سیاسی:

- (۱) با جمهوری بلاروس:
هم‌پهناگی فعالیت در زمینه توسعه نیروهای مسلح ملی و استفاده از زیرساخت نظامی،
طراحی و هم‌پهناگی اقدامات در جهت تأمین قابلیت دفاعی دولت اتحادی (با بلاروس) مطابق با دکترین نظامی دولت اتحادی؛
- (۲) با کشورهای عضو سازمان پیمان امنیت جمعی: تشریک مساعی و تشکیل نیروهای دسته جمعی به منظور تأمین امنیت دسته جمعی و دفاع مشترک
- (۳) با کشورهای دیگر عضو جامعه مشترک المنافع: تأمین امنیت منطقه‌ای و بین المللی،
فعالیت حفاظت از صلح؛

۴) با کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای: هماهنگی تلاش‌ها برای مقابله با خطرات و تهدیدات جدید نظامی در فضای جغرافیایی مشترک و ایجاد پایگاه ضروری مقررات حقوقی؛

۵) با سازمان ملل متحد، سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای: جلب نمایندگان نیروهای مسلح و نیروهای دیگر به ریاست عملیات حفاظت از صلح، روند برنامه‌ریزی و اجرای عملیات در جهت طراحی، هماهنگی و اجرای توافقات بین‌المللی در زمینه کنترل تسلیحات و تحکیم امنیت نظامی، گسترش شرکت واحدها و نظامیان نیروهای مسلح و نیروهای دیگر در عملیات حفاظت از صلح.

ماده ۵۲

تحقق بخشیدن اهداف و اصل سیاست دولتی در همکاری نظامی فنی که در قوانین فدرال تعیین شده است، هدف اساسی همکاری نظامی فنی می‌باشد.

ماده ۵۳

جهات اساسی همکاری نظامی فنی به وسیله نظریه‌های مربوطه که توسط رئیس جمهور فدراسیون روسیه تأیید می‌شود، تعیین می‌گردد.

مفاد دکترین نظامی فدراسیون روسیه می‌تواند به مرور وقوع تغییرات در چگونگی خطرات جنگی و تهدیدات جنگی، اهداف و مقاصد تأمین امنیت و دفاع نظامی و شرایط توسعه فدراسیون روئینه تصحیح شود.

منابع

۱. جیوتسناپکشی، تداوم و تغییر در امنیت ملی و دکترین نظامی روسیه، ترجمه: علی بختیاری پور، نگاه (ویژه نامه روسیه)، سال دوم، شماره ۲۰، اسفند ۱۳۸۰، ص ۲۸
۲. دکترین نظامی جدید روسیه، نگاه (ویژه نامه روسیه)، سال دوم، شماره ۲۰، اسفند ۱۳۸۰، صص ۳۷-۵۰
۳. نگرش دکترین نظامی جدید روسیه به قفقاز و آسیای میانه، ترجمه: علی حبیبیان، همشهری دیپلماتیک، نیمه اول دی ۱۳۸۲، شماره ۴
۴. خبرگزاری ریانوستی، ۱۳ می ۲۰۰۹
۵. دکترین نظامی آذربایجان، سایت ترند نیوز، ۱۵ اردیبهشت ۹۱
۶. Medvedev approves Russian military doctrine, Itar-Tass, 5 February 2010
۷. تهدید روسیه به حمله پیشدستانه اتمی علیه متجاوزان، روزنامه اعتماد، شماره ۲۱۱۰، ۲ آذر ۱۳۸۸
۸. پس از موافقت با دکترین نظامی جدید روسیه، مدودیف گسترش ناتو را یک تهدید امنیتی بزرگ دانست، خبرگزاری فارس، ۱۸ بهمن ۱۳۸۸
۹. پیشین، تهدید روسیه به حمله پیشدستانه اتمی علیه متجاوزان
۱۰. دکترین نظامی ترکمنستان، سایت رسمی دولت ترکمنستان، ۱۵ خرداد ۹۰
۱۱. دکترین نظامی قزاقستان، سایت رسمی وزارت دفاع قزاقستان، ۱۲ فروردین ۹۰
۱۲. Paula J. Dobriansky, Russian Foreign Policy: Promise or Peril?, Council on Foreign Relations, Center for strategic and International Studies, Washington DC, , 2000, p. 2

Military Doctrine of the Caspian Coastal Countries

برگرفته از متن کتاب :

دکترین نظامی چگونگی شرکت نیروهای نظامی در لشکرکشی‌ها، عملیات‌های عمده، نبردها و درگیری‌ها را به طور مختصر بیان می‌کند.

دکترین نظامی مانند پدیده‌ها معنوی است که تشکیل دهنده‌ی هسته ایدئولوژی نظامی و همچنین ساختار معنوی آن است. ایدئولوژی نظامی شامل دیدگاه‌های بنیادین دولت نسبت به جنگ‌ها و صلح‌ها، ارتش‌ها و امنیت نظامی است. به همین علت به نوبه خود از نظر محتوای بسیار وسیع تر از دکترین نظامی بوده و نسبت به آن از جایگاه دستورالعمل و جهان‌بینی برخوردار است. دکترین نظامی بازتاب متمرکز ایدئولوژی نظامی، ایده‌ها، قواعد، فرضیات و اصول آن است که برای دوره مشخصی و بر پایه شرایط فعلی تا چشم اندازی معین جهت‌گیری شده است. دکترین نظامی مقدمه، نتیجه‌گیری، اصول و دستورالعمل‌های خود را از ایدئولوژی نظامی می‌گیرد.

مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهد صیاد شیرازی
(معاونت اطلاعات آجا)

Caspian

ISBN: 978-000-8869-01-8

9 786006 8869018